



**T.C.
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI**

**ÖZEL VEYA ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARA
EĞİTİM VEREN OKUL VE MERKEZLERİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ŞÜKRAN TANTAY

081109126

**Danışman Öğretim Üyesi:
Doç. Dr. Gonca TELLİ YAMAMOTO**

İstanbul, Ekim 2010



**T.C.
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI**

**ÖZEL VEYA ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARA
EĞİTİM VEREN OKUL VE MERKEZLERİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ŞÜKRAN TANTAY

**Danışman Öğretim Üyesi:
Doç. Dr. Gonca TELLİ YAMAMOTO**

İstanbul, Ekim 2010

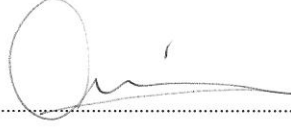
TEZ ONAY SAYFASI

T.C. Maltepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

16.12.2010 tarihinde tezinin savunmasını yapan Şükran TANTAY' a ait "Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim Veren Okul ve Merkezlerin İncelenmesi" başlıklı çalışma, Jürimiz Tarafından Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programında Yüksek Lisans Tezi Olarak Kabul Edilmiştir.



Prof. Dr. Münevver ÖLÇÜM ÇETİN
(Başkan)



Doç. Dr. Gonca TELLİ YAMAMOTO
(Üye)
(Danışman)



Yrd. Doç. Dr. Ali TEMEL
(Üye)

ÖNSÖZ

Özel veya üstün yetenekli çocukların sayı bakımından Türkiye’de önemli bir oran oluşturması, bu çocuklara eğitim veren okul ve merkezlerin eğitim ve yönetim modellerini gündeme getirmektedir. Toplumda çok az sayıdaki, yerine konulamayacak zenginliği olan üstün yeteneklilerin yetiştirilmesi ve topluma yararlı bireyler haline dönüşmeleri son derece önemlidir.

Bu araştırmanın her aşamasında sürekli yardım ve katkısı ile beni her zaman destekleyen ve yanımda olan saygıdeğer tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Gonca TELLİ YAMAMOTO’ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Sayın Prof. Dr. Münevver ÇETİN ve eksiklerimi gidermeme, bilgisi ve sabırlıyla yardımcı olan Sayın Yrd. Doç. Dr. Ali TEMEL hocalarıma teşekkür ederim.

Ayrıca derin bilgilerinden yararlandığım Sayın Hulusi AKKANAT ve Sayın Kifayet TELLİ hocalarıma, ileride iyi bir öğretmen olacağına inandığım sevgili Oktay KURT’a, çalışmalarımında yardımcı olan yönetici, öğretmen ve araştırma süresince bana yardımlarını esirgemeyen tüm yakınlarıma, dostlarıma teşekkür ederim.

Yaşamımın her alanında beni destekleyen aileme, yaptığı tercüme ve hoşgörüsüyle bana yardımcı olup her zaman yanımda olan sevgili oğlum Burak TANTAY ve sevgili eşim O. Şahin TANTAY’a çok teşekkür ederim.

İstanbul 2010

Şükran TANTAY

ABSTRACT

This study aims to investigate, evaluate and develop education and administration models for schools and centers for the gifted and talented children.

In this research, models and programs in educating the gifted and the talented children are examined; for being able to prepare for the development process, interviews are made with administrators, teachers and students; survey studies are made in the interviews with students and teachers from İstanbul BİLSEM and Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu and using this information, a model proposal is presented.

During the statistical analysis and evaluation, firstly, defining statistics about the variables which are fundamental in the study are given. The credibility of the survey questions which are prepared for students, teachers and administrators are inspected. In the data evaluation step, selected questions are converged and interpreted. These interpreted questions are checked and by doing total point calculations in the ones with high credibility, differences are examined with T test. The statistical analysis of the data is done with SPSS 15.0 package software.

The necessity of examining models in education and administration of school and centers for the gifted and talented children and presenting a model proposition, introducing a different point of view on the education for gifted and talented students and contributing to education processes, is discussed.

Keywords: gifted , talented, education model

ÖZET

Bu çalışma, özel veya üstün yetenekli çocuklara eğitim veren okul ve merkezler için eğitim ve yönetim modellerini incelemeyi, değerlendirilmeyi ve geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Bu araştırmayla özel veya üstün yetenekli çocukların eğitiminde program ve modeller incelenmiş, geliştirmeye yönelik hazırlık yapılabilmesi açısından yöneticilerle, öğretmenlerle, öğrencilerle görüşme yapılmış, İstanbul BİLSEM ve Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu öğretmen ve öğrencileriyle görüşmelerde yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiş ve bunların ışığında bir model önerisi getirilmeye çalışılmıştır.

Verilerin istatistiksel analizi ve değerlendirilmesi sırasında ilk olarak çalışmada temel alınan değişkenlere ilişkin tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Öğrencilere, öğretmenlere ve yöneticiler için hazırlanan anket sorularının güvenilirliği incelenmiştir. Verilerin değerlendirilmesi aşamasında bazı sorular birleştirilerek yorumlanmıştır. Birleştirilerek yorumlanan sorularda güvenilirliğe bakılmış ve yüksek güvenilirliğe sahip olanlarında toplam puan hesaplaması yapılarak t testi ile farklılıklar incelenmiştir. Verilerin istatistiksel analizi SPSS 15,0 paket programında yapılmıştır.

Özel veya üstün yetenekli çocuklara eğitim veren okul ve merkezlerin eğitim ve yönetiminde modelleri incelemek ve bir model önerisi sunmak, özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine farklı bir bakış açısı getirmek ve eğitim süreçlerine katkıda bulunmak gerekliliği tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: özel, üstün, üstün yetenek, üstün zekâ, model

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ ONAY SAYFASI.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ABSTRACT	iv
ÖZET.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xv
İBÖLÜM.....	1
1. GİRİŞ	1
1.1. Zekâ ve Yetenek İle İlgili Kavramlar	4
1.1.1. İlgili Kavram ve Tanımlar	4
1.1.2. Zekânın, Üstün Zekânın, Özel Veya Üstün Yeteneğin Ölçülmesi	11
1.1.3. Özel veya Üstün Yetenekli Çocukların Özellikleri	13
1.2. Özel veya Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi.....	17
1.2.1. Müfredat Oluşturmada Kullanılan Modeller	24
1.2.1.1. Doğrudan Modeller.....	25
1.2.1.1.1. Ward'un Zenginleşme Modeli	25
1.2.1.1.2. Renzulli' nin Üçlü Zenginleşme Modeli (Enrichment Triad Model)	27
1.2.1.1.3. VanTassel-Baska'nın Birleştirilmiş Müfredat Modeli (Integrated Curriculum Model, ICM). 29	
1.2.1.1.4. Paralel Müfredat (The Parallel Curriculum) ...	30
1.2.1.2. Dolaylı Modeller.....	32
1.2.1.2.1. Guilford' un Zekâ Yapısı Modeli (Structure of Intellect Model) (SI).....	33
1.2.1.2.2. Taylor'ın Beceri Modeli (Talents Model).....	35
1.2.1.2.3. Gardner'ın Çoklu Zekâ Teorisi (Theory of Multiple Intelligences)	37
1.2.2. Sistem ve Modeller	38
1.2.2.1. Tümlleştirici Eğitim Modeli	38
1.2.2.2. Problem Tabanlı Öğrenme (Problem-Based Learning)...	43
1.2.2.3. Entegre Müfredat Modeli (The Integrated Curriculum Model)	44
1.2.2.4. Paralel Müfredat Modeli (The Parallel Curriculum Model)	45
1.2.2.5. Armağanlılar İçin Farklılaştırılmış Müfredat Yapılandırmak İçin Bir Model	46

1.2.2.6. Purdue Üç-Aşamalı Modeli (The Purdue Three-Stage Model)	49
1.2.2.7. Armağanlılık ve Yeteneğin Farklılaştırılmış Modeli.....	52
1.3. Problem	55
1.4. Amaç	55
1.5. Önem.....	56
1.6. Varsayımlar	56
1.7. Sınırlılıklar	57
1.8. İlgili Araştırmalar.....	57
1.8.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	57
1.8.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	61
1.8.2.1. Cukierkorn, Karnes, Manning, Houston, Besnoy (2007), Okul Öncesi Armağanlı Çocuğa Hizmet: Programlama ve Kaynaklar.....	61
1.8.2.2. Folsom (2006), Armağanlı ve Genel Eğitim Arasındaki Kavramsal Bağlantılar	65
1.8.2.3. Duke Üniversitesi Yetenek Belirleme Programı (Duke TIP)	66
1.8.2.4. Özel Eğitim Yöneticileri ve İstisnai Çocuk Konseyi Tarafından Belirlenmiş Yeteneklerdeki Ehliyetleri.....	67
1.8.2.5. Sullivan ve Robhorn (2002), İstisnai Armağanlı Çocuklar İçin Uygun Program Geliştirme.	68
1.8.2.6. İsrail'deki Armağanlı Çocukların Eğitimi.....	70
1.8.2.7. Schack (1996) Armağanlıların Eğitimcileri ve Eğitsel Reform Hareketleri	74
1.8.3. Araştırmaların Değerlendirilmesi	80
1.8.3.1. Türkiye'deki Bazı Uygulamalar	80
1.8.3.1.1. Üstün Çocukların Eğitimi Projesi; Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Uygulaması	81
1.8.3.1.2. İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi (İstanbul BİLSEM).....	82
1.8.3.1.3. ÜYEP	85
II.BÖLÜM	88
2. YÖNTEM.....	88
2.1. Araştırmanın Modeli	88
2.2. Evren ve Örneklem	88
2.3. Veri Toplama Araçları	90
2.4. Veri Çözümleme Yöntemleri	90
III.BÖLÜM.....	92
3. BULGULAR.....	92
3.1. Araştırmanın Veri Analizi.....	92
IV.BÖLÜM	163
4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER.....	163
4.1. Sonuç ve Tartışma.....	163

4.1.1.	Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Anket Değerlendirme....	163
4.1.2.	İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) Anket Değerlendirme	169
4.2.	Öneriler	173
4.2.1.	Önerilen Model	173
4.2.1.1.	Öğretmen ve Öğrenci Seçimleri	173
4.2.1.2.	Eğitim Sistemi	175
4.2.1.3.	Bina ve Donanım	180
4.2.2.	Araştırmacılara Öneriler	182
KAYNAKLAR	183
EKLER	190
ÖZGEÇMİŞ	208

KISALTMALAR LİSTESİ

BEP	: Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı
BİLSEM	: Bilim ve Sanat Merkezi
DMGT	: Armağanlık ve yeteneğin farklılaştırılmış modeli
DUKE TIP	: Duke Üniversitesi Yetenek Belirleme Programı
EMM	: Entegre Müfredat Modeli
ICM	: Birleştirilmiş Müfredat Modeli
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
NAGC	: Üstün Yetenekli Çocuklar Derneği
PMM	: Paralel Müfredat Modeli
PTÖ	: Problem Tabanlı Öğrenme
SI	: Zekâ Yapısı Modeli
ÜYEP	: Üstün Yetenekliler Eğitim Programı
YETİ	: Yetenek Tanılama ve İzleme
ZB	: Zekâ Bölümü

TABLULAR LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1.1. Purdue Üç Aşamalı Modeli İçin Öğretimsel Etkinlikler	52
Tablo 2.1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Okulları ve Öğrenci Sayıları	90
Tablo 3.1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler	92
Tablo 3.2. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Yaşlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	92
Tablo 3.3. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Okullarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	93
Tablo 3.4. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Okullarına ve Öğrenci Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	93
Tablo 3.5. Çalışmaya Katılan Özel ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin, Özel ve Üstün Yetenekli Öğrenci Olarak Aldıkları Eğitim Süresine Ait Tanımlayıcı İstatistikler	94
Tablo 3.6. Çalışmaya Katılan Özel ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin, Özel ve Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Başka Eğitim Alma Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	94
Tablo 3.7. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Sınıflarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	95
Tablo 3.8. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Sınıflarına, Okullarına ve Öğrenci Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	95
Tablo 3.9. Çalışmaya Katılan Öğrencilere Göre Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	96
Tablo 3.10. Çalışmaya Katılan Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	97
Tablo 3.11. Çalışmaya Katılan BİLSEM' de Eğitim Gören Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	99
Tablo 3.12. Çalışmaya Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda Eğitim Gören Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	101
Tablo 3.13. Çalışmaya Katılan Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda Eğitim Gören Özel veya Üstün Yetenekli Olmayan Öğrencilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	103
Tablo 3.14. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler	104
Tablo 3.15. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Yaşlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	105
Tablo 3.16. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Medeni Durumuna Ait Tanımlayıcı İstatistikler	105

Tablo 3.17. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdem Yılına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	105
Tablo 3.18. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerle Çalışma Süresine Ait Tanımlayıcı İstatistikler.....	106
Tablo 3.19. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Eğitim Alma Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	106
Tablo 3.20. Çalışmaya Katılan Öğretmenlere Göre Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	106
Tablo 3.21. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	107
Tablo 3.22. Çalışmaya Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	109
Tablo 3.23. Çalışmaya Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	111
Tablo 3.24. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (1-8) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	114
Tablo 3.25. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (9-12, 15.) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	115
Tablo 3.26. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	117
Tablo 3.27. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (14,20) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	117
Tablo 3.28. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (16,17,20,27,28,31) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	118
Tablo 3.29. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (18-19) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	120
Tablo 3.30. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (21) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	120
Tablo 3.31. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (9) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	121
Tablo 3.32. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına(22) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	121
Tablo 3.33. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (8) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	122
Tablo 3.34. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (23) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	122
Tablo 3.35. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (14) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	123
Tablo 3.36. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (24) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	123
Tablo 3.37. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (7-13) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	124
Tablo 3.38. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (25,26) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	124
Tablo 3.39. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (16) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	125

Tablo 3.40. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (29,30,32) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	125
Tablo 3.41. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerin Anket Sorularına (5,6,10,17, 23) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	126
Tablo 3.42. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (1-4,15,19,21) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	127
Tablo 3.43. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (20) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	129
Tablo 3.44. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (1-8) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	129
Tablo 3.45. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (9-12,15) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	132
Tablo 3.46. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (13) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	133
Tablo 3.47. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (14,20) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	134
Tablo 3.48. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (16,17,20,27,28,31) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	135
Tablo 3.49. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (11,12) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	136
Tablo 3.50. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (18,19) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	138
Tablo 3.51. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (21) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	138
Tablo 3.52. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına(9) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	139
Tablo 3.53. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (22) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	139
Tablo 3.54. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (8) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler.....	140
Tablo 3.55. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (23) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	140
Tablo 3.56. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (14) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	141

Tablo 3.57. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (24)Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	141
Tablo 3.58. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (7,13) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	142
Tablo 3.59. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (25,26) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	143
Tablo 3.60. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (16) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	143
Tablo 3.61. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (29,30,32)Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	144
Tablo 3.62. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (5,6,10,17,23) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	145
Tablo 3.63. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerin Anket Sorularına (1-4,15,19,21) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	146
Tablo 3.64. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (20) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	147
Tablo 3.65. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Cinsiyetlerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler	148
Tablo 3.66. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Yaşlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	148
Tablo 3.67. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Medeni Durumuna Ait Tanımlayıcı İstatistikler	148
Tablo 3.68. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Öğretmenlikteki Kıdemine Ait Tanımlayıcı İstatistikler	149
Tablo 3.69. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Yöneticilikteki Kıdemine Ait Tanımlayıcı İstatistikler	149
Tablo 3.70. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Özel veya Üstün yetenekli Öğrencilere Yönelik Eğitim Alma Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	149
Tablo 3.71. Çalışmaya Katılan Yöneticilere Göre Kurumda Yönettiği Öğrenci Sayısı ve Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısına Ait Tanımlayıcı İstatistikler	150
Tablo 3.72. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler	150
Tablo 3.73. Anket Sorularının Güvenilirlik Analizi	151
Tablo 3.74. Öğretmenlerin Yöneticilere Bakış Açısı ve Tutumu	152
Tablo 3.75. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Kurumlarına Göre Yöneticileriyle Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları	153
Tablo 3.76. Öğretmenlerin Aynı Programda Beraber Görev Yaptığı Öğretmenler ile Arasındaki Tutum	153
Tablo 3.77. Öğrencilerin Araç –Gereç Kullanımına İlişkin Düşünceleri	156
Tablo 3.78. Öğretmenlerin Rehberlik Servisi Hakkındaki Görüşleri	158

Tablo 3.79. Öğretmenlerin Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencileri ile Arasındaki İletişimi	159
Tablo 3.80. Çalışmaya Katılan Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerin Kurumlarına Göre Öğretmenleriyle Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları.....	160
Tablo 3.81. Çalışmaya Katılan Beyazıt Fo Ford Otosan İlköğretim Okulunda Eğitim Gören Öğrencilerin Öğrencilik Durumlarına Göre Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları	160
Tablo 3.82. Çalışmaya Katılan Özel veya Öğrencilerin Kurumlarına Göre Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları	161
Tablo 3.83. Çalışmaya Katılan Beyazıt Fo rd Otosan İlköğretim Okulunda Eğitim Gören Öğrencilerin Öğrencilik Durumlarına Göre Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları	162

ŞEKİLLER LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 1.1. Renzulli'nin Armağanlılık Modeli.....	27
Şekil 1.2. Armağanlıların Öğrenme Karakteristikleri, Müfredat Hedefleri ve Öğrenme Deneyimleri Arasındaki İlişki Örneği	46
Şekil 1.3. Farklılaştırma Prensipleri, İçerik Standardı ve Öğrenme Deneyimleri Arasındaki İlişki Örneği	47
Şekil 1.4. Farklılaştırılmış Prensipler ve Çekirdek Müfredat	47
Şekil 1.5. Müfredatı Farklılaştırmak için Bileşenleri Tanımlamak	48
Şekil 1.6. Grid Model Elemanları	48
Şekil 1.7. Bileşenler Arası Grid Modeli Eşleşmesi.....	48
Şekil 1.8. Müfredatın Sürekliliğini Sağlamak İçin Bileşenlerin Grid Model'e Göre Düzenlenmesi	49
Şekil 1.9. Purdue Üç Aşamalı Modelinin Bileşenleri	51
Şekil 1.10. Gagné' nin Farklılaşmış ve Armağanlılık ve Yetenek Modeli (2007 Güncellemesi).....	54
Şekil 1.11. Tannenbaum Modeli	74

I.BÖLÜM

1. GİRİŞ

Tarihte her dönemde topluluğun öncülüğünü üstlenmiş, yaratıcı, kahraman, problem çözmede üstün gücü olan, kurnazlığı, sezgileri, icatları ve buluşları ile tarihi yönlendirmiş özel veya üstün yetenekli kişilere rastlanmaktadır. Örneğin Platon, Aristo, Sokrates, Konfüçyüs, Tao, gibi pek çok açıdan üstünlüklerini ortaya koyan bilim insanlarının yanında Teoman Han, Fatih Sultan Mehmet, Gandhi, Mandela gibi dünyayı liderlik özellikleri ile etkileyen kişiler ve en yakın örnek ulu önderimiz Mustafa Kemal Atatürk' tür (Akarsu, 2004, s.127-128).

Üstün yetenekliler doğada nadir bulunan değerli madenler gibidir. Toplumun çok az sayıda doğan ve yerine konulamayacak zenginliği olan bu tür üstün yeteneklilerin yetiştirilmesi ve topluma katkı sağlayan bireyler haline dönüşmeleri son derece önemlidir. Ayrıca bu tür üstün yeteneklilerin kaybı da telafi edilemez. Ancak hiç bir üstün beyin gücünün, kendi başına çalışarak verimli olamadığı görülmektedir.

Bu yeteneklerin birçoğu çocuk yaşta keşfedilebilmektedir. 20 Kasım 1989'da "Çocuk Haklarına Dair Sözleşme" de çocuğun yaşama, gelişme ve korunması gibi temel maddeler ülkelere sorumluluklar yüklemiştir. Yetenekler ve farklılıkları dikkate alan anlayışın yaygınlaşması ile üstün yetenekli çocukların eğitimi dünyanın gündemine gelmiştir. Ülkelerde üstün yetenekliler için farklı eğitim uygulamaları yapılmaya başlanmıştır. Bu uygulamaların ülkelerin kendi sistemine ve beklentilerine uygun modeller oldukları gözlenmektedir.

Dönmez'e (2004) göre, tarih boyunca özel veya üstün yetenekli çocuklar toplumun dikkatini çekmişler, eğitimleri için tüm dünyada çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu

özel çocuklar, bazen doğru yönlendirilmeleri sonucunda, çoğu kez de kendi çabaları ile üstün yeteneklerini ortaya koymuşlardır. Bugün insan gelişimine kalıtım ve çevrenin birlikte katkı sağladığı kabul edilmektedir. Çünkü insan gelişiminde eğitim, genetik özelliğin en büyük destekçisi olarak değerlendirilmektedir.

Toplumda fark edilemeyen üstün yetenekli çocuklar kaybolup gitmektedirler. Üstün yeteneklilerin erken yaşlarda belirlenmesi ile kendilerine ve çevrelerine katkıları olan kişiler olarak yetiştirilmeleri mümkün olabilir. Üstün performans gösteren yetişkinlerin üstünlükleri çocukluk dönemlerinde belirtiler göstermektedir ama çoğu durumda üstün özellikler gösteren çocukların yaşamlarında üstün başarı gösteremedikleri de bilinmektedir (Akarsu, 2004, s.127-128).

Bunun gerekçesinin bu tür üstün yetenekli bireylerin özel bir metotla eğitilmemesi, standart eğitime yönlendirilmesi ve güçlerinin atıl bırakılması gibi durumlar olduğu söylenebilir. Gerçekten de üstün yetenekli çocukların erken tanılanamaması uygun eğitim alamamalarına neden olmaktadır. Birçok eğitimci ve araştırmacı, normal okul müfredatlarının üstün yetenekli çocukların eğitimsel gereksinimlerini karşılamadığı, müfredatın çok yönlü ve yaratıcı özellikler taşıması gerektiğini kabul etmektedir (Dönmez ve Kurt, 2004, s.397).

Bu bağlamda Enç'e (1979) göre üstün beyin gücü, yeni kuşakların arasında dolaşım bulunabilecek doğal bir görüntü değildir. Her düzeydeki beyin gücü ancak örgün eğitime girdikten sonra teşhis edilen bir durumdur. Sürekli değerlendirmeler yoluyla gelişme düzeyi ve gizil gücü teşhis edilebilir. Bütün çocukları yeterli ve etkili ve uygun bir yaygın eğitim içine almakla olağanüstü yetenekler bulunabilir.

İlköğretim ve ortaöğretim programları genelde orta ve orta düzeyde yetenekleri bulunan çocuklara göre düzenlenmiştir. Bu da özel veya üstün yetenekli çocukların

yeteneklerinin tümünü kullanmaya gerek duymadan başarılı olmalarını sağlamakta ya da can sıkıntısı ile konuyla ilgilenmemelerine ve başarısızlıkla sonuçlanan bir duruma yol açabilmektedir. Bunun sonucu, öğrenci programa ilgisiz kaldığından zihinsel düzeyinin çok gerisinde bilgi düzeyinde kalabilmektedir. Zihinsel gelişimleri akranlarına göre çok ilerde olan bu çocukların bir tanesinin bile eğitim kapsamı dışında kalması hem ülke hem de insanlık için kayıp olacaktır. Özel veya üstün yetenekli çocukların özel eğitim kapsamı içine alınarak, özel programlar ve özel yetişmiş personel tarafından eğitilmesi gerekmektedir (Akkanat, 2004, s.171).

Davaslıgil ve Zeana'ya (2004) göre; Üstün zekâlı öğrenciler yaşıtlarına göre farklı özellik gösterirler. Bu nedenle farklılaştırılmış eğitim programlarına gereksinim duyarlar. Bu bağlamda İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi'nde, Türkiye'de ilk kez "Üstün Zekâlılar Eğitimi" Anabilim Dalı kurulmuş 2002-2003 öğretim yılında üstün zekâlı öğrencilere hitap edecek tarzda sınıf öğretmeni yetiştirilmeye başlanmıştır. Buna paralel olarak İstanbul Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda farklılaştırılmış bir müfredat programı pilot proje olarak uygulanmaya başlanmıştır. 2009-2010 öğretim yılında ise Maltepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Üstün Zekâlılar Öğretmenliği Anabilim Dalı açılmıştır. Lisans programından mezun olanlar sınıf öğretmeni olarak devlet ve özel ilköğretim okullarına öğretmen olarak atanabilmekte, özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitim veren okullarda görev alabilmekte, koşulları karşılama durumunda Bilim ve Sanat Merkezlerinde açık bulunan sınıf öğretmenliği kadrolarına da müracaat edebilmektedir.

Bu araştırma özel veya üstün yetenekli çocuklara eğitim veren okul ve merkezlerin eğitim ve yönetiminde modelleri incelemek amacıyla planlanmıştır.

Özel veya üstün yetenekli birey sayısı hakkında Türkiye’de belli başlı araştırma bulunmamakla birlikte, nüfusun % 2’ si oranında bir kabul söz konusudur. Buna göre Türkiye nüfusu itibarıyla yaklaşık 1 400 000 kişi özel veya üstün yetenekli olarak düşünülebilir. Nüfusa oranlama yapıldığında ve Türkiye’de eğitim gören öğrencilerin, bütün eğitim kademeleri göz önüne alındığında yaklaşık olarak 200 000 öğrenci özel veya üstün yetenekliler grubuna girmektedir. Bu öğrencilerin genelde standart eğitim modelleri ile yetiştirilmeleri söz konusudur ve bu tür modellerle yetenekleri standarda çekilmektedir. Bunun giderilebilmesi için özel veya üstün yetenekli öğrencilere özel eğitim programları geliştirilmesi ve uygulanması gerekmektedir. Türkiye’nin dünyada önemli bilimsel, sanatsal, ekonomik, teknolojik vb. faaliyetlerde en ön sıralarda yerini alabilmesi açısından da bu çalışma son derece önemlidir. Konuyla ilgili olarak yapılan araştırmalar nitelik itibarıyla çok önemli olmalarına rağmen yetersiz kalmaktadır.

Bu araştırmayla özel veya üstün yetenekli çocukların eğitiminde program ve modeller incelenmiş, geliştirmeye yönelik hazırlık yapılabilmesi açısından yöneticilerle, öğretmenlerle, öğrencilerle görüşme yapılmış, yapılan görüşmelerde yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

1.1. Zekâ ve Yetenek İle İlgili Kavramlar

1.1.1. İlgili Kavram ve Tanımlar

Bebeklik dönemindeki çocuklarda üstün yetenekliliğe ilişkin tanımlar kısıtlıdır. Okul döneminde veya daha büyük yaşlarda ise üstün yetenekliliğe ilişkin tanımlar çok çeşitlidir. Erken çocukluk döneminin bireyin hayatında önemli bir yeri vardır. Okul öncesi dönemde çocukların ilgi, yetenek ve becerilerinin belirlenmesi, eğitimlerine

yön verir. Özel veya üstün yeteneklilerin konuşma, hareket ve okuma özelliklerinin farklı olduğunu araştırmalar ortaya koymaktadır (Dönmez ve Kurt, 2004, s.393-396).

Yapılan çalışmalarda zekâ ile ilgili tanımlar işlemsel ve kuramsal olmak üzere iki temel başlık altında toplanmaktadır. Kuramsal yaklaşımda zekâ, farklı kuramlar çerçevesinde; İşlemsel yaklaşımda ise dolaylı olarak, ilişkili olduğu varsayılan özellik ya da davranışlarla açıklanmaya çalışılmaktadır (Akkanat, 2004, s.172).

2916 Sayılı Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Kanunu'nu dayanak alan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Özel Eğitim Okulları Yönetmeliği'nde üstün zekâlılık, çeşitli ölçeklerde “zekâ bölümü sürekli olarak 130 ve daha yukarı olan” özel üstün yetenekli ise “110 ve daha yukarı olup da güzel sanatlar, teknik ve benzeri alanlarda yaşlılarından belirli ölçüde üstün olan” olarak tanımlanmaktadır. Ancak, 12.10.1983 tarihli ve 2916 sayılı *Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Kanunu* yürürlükten kaldırılmıştır. 18.12.2004 tarih 25674 Sayılı Resmi Gazetede Milli Eğitim Bakanlığı Özel Hizmetleri Yönetmeliğinde yapılan değişikliklerde;

Üstün veya Özel Yetenek: *“Zeka, yaratıcılık, sanat, spor, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda akranlarına göre üst seviyede performans gösterme durumu,”* ifade etmektedir. Ancak bu tanımda üst seviyede performans gösterme durumu açık olarak tanımlanmamıştır.

22.07.2005 tarih 25883 Sayılı Resmi Gazetede, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Okulları Çerçeve Yönetmeliğinde özel ya da üstün yetenek, özel eğitim gerektiren birey kapsamında yer almaktadır.

Üstün ya da Özel Yetenek: *“Akademik alanda ve/veya sanat alanındaki yetenekleri açısından akranlarına göre üst düzeyde performans gösterme durumu”* ifade eder.

Biraz daha detaylandırılmış görünen bu tanımda ise akranlarına göre üst düzeyde performans gösterme durumu açık olarak belirtilmemiştir.

22.06.2010 tarih 27619 Sayılı Resmi Gazetede Yayınlanan ek ve değişikliklerle Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde;

Üstün yetenekli birey: *“Zekâ, yaratıcılık, sanat, spor, liderlik kapasitesi veya özel akademik alanlarda akranlarına göre yüksek düzeyde performans gösteren bireyi,”* ifade eder. Ancak, akranlarının durumu ve üst düzey performans gösterme durumunda açıklık ve netlik tam olarak belirtilmemiştir.

Ataman (2009), Üstün özel yetenekli çocukları: *“Belirli bir alanda, olağanüstü yetenek ya da başarı gösteren diğer alanlarda ise ortalama yetenek gösteren ya da dil becerilerinde olağanüstü iken diğer alanlarda ortalama yeteneğe sahip olanlar”* olarak tanımlamaktadır.

Davaslıgil'e (1990) göre üstün yetenekli çocuk için son şeklini almış bir söz konusu değildir. Ayrıca tanımlamalarda yeni ve farklı yaklaşımlar ortaya çıkmaktadır. 1925 yılında Terman tarafından tek ölçüte dayalı zekâ tanımı yerini çoklu ölçüte dayalı tanıma bırakmıştır. Clark'ın Marland raporundan aktardığına göre,

“Üstün zekâlı ve özel yetenekli çocuklar, seçkin yeteneklerinden dolayı, yüksek seviyeli iş yapmaya yeterli oldukları, bu alanda, profesyonel olarak bilinen kimseler tarafından belirlenmiş olan çocuklardır. Bunlar, kendilerine ve topluma katkıda bulunabilmeleri için, normal okul programlarının ötesinde farklılaştırılmış eğitim programları ve hizmetlerine gereksinim duyan çocuklardır.”

Ataman'a (2009) göre; günümüzde üstün zekâlılığa ilişkin yapılan tanımlardan en yaygın kabul gören tanım; *“Zihinsel yeteneklerinin ya da zekâlarının birçoğunda*

akranlarına göre üst performans gösteren ya da gizil güce sahip olan, yaratıcılık yanı güçlü olan ve bir işe başladığında asla vazgeçmeyen”. olarak belirtilmektedir.

Üstün yetenekli çocuk ise: “Bir ya da birden çok yetenek alanında ya da zekâ özelliğinde akranlarından çok üstün performans gösteren ya da gizil güce sahip olan ve diğer alanlarda da ortalama düzeyde özelliklere sahip olan çocuklar” olarak tanımlanırlar (Ataman, 2009, s.178).

1991’ de Columbus Grubu adıyla bilinen bir grup eğitimci tarafından üstünlerin duygusal yönlerine odaklanarak yapılmış olan tanıma göre;

“Armağanlılık, gelişmiş bilişsel yeteneklerin ve yükseltilmiş yoğunluğun nitelik olarak normdan farklı geliştiği içsel deneyimler ve farkındalıklar yaratmak için bir araya geldiği eş zamanlı olmayan gelişimdir. Bu eşzamanlı olmama, zihinsel kapasite yükseldikçe artar. Armağanlıların özgünlükleri, onları daha savunmasız kılar ve ideal gelişimleri için çocuk yetiştirme öğretim ve danışmanlık konularında çeşitli düzenleme ihtiyaçları doğurur (Nagc, 2010; Morelock, 1996, s.8).

Eş zamansızlıktan üstünlerdeki bilişsel, duygusal ve fiziksel gelişim hızlarının eşit olmaması kastedilmektedir. İncinebilirlikleri, eşzamansızlığın neden olduğu gerilimin bir sonucudur (Clark, 1997; Silverman, 1993). Üstünlük; farkındalık, duyarlılık, anlayış, algı, zihinsel ve duygusal yeteneğinin en yüksek olması durumu göstermektedir (<http://www.nagc.org/index.aspx?id=574&ir>).

Zekânın ne olduğu ile ilgili belli başlı kuramlar zekâyı tek faktörlü bir yapı olarak açıklayan ve çok faktörlü zekâ anlayışı olarak ele almaktadır. Zekâyı tek faktörlü bir yapı olarak açıklayan kuramlar; Galton’un zekâ anlayışı, Binet’in zekâ anlayışı, Piaget’in zekâ kuramı ve zekâyı çok faktörlü bir yapı olarak açıklayan kuramlar;

Spearman'ın iki faktör kuramı, Thorndike'in zekâ anlayışı, Cattell'in zekâ anlayışı, Gardner'in çoklu zekâ modeli olduğu görülür (Kuzgun, 2006, s.19-27).

Üstün zekâ ve üstün yetenek kavramları tanımlarında farklı uzmanlar konuya farklı açılardan yaklaşmışlardır. Terman, IQ kriteri kullanarak üstün zekâlı bireyleri tanımlamıştır. Gardner'e göre bilişsel fonksiyonlarının tamamını etkileyen genel zekâ diye bir şey yoktur. Bilişsel yetenekler birbirinden tamamen bağımsızdır. Ancak bir yeteneğin kullanımı başka bir yetenekten etkilenebilir (Akt. Demirel, 2008).

Zekâ kuramlarının çoğunda zekâ, çeşitleri olan yetenek olarak ele alınmakta, bazılarında ise gerekli olan zihin gücünün varlığı kabul edilmektedir. Binet -Terman ve Wechsler ölçmeyi amaçladıkları gücü zekâ, Thurstone, Bennett ve meslekdaşları ise yetenek olarak adlandırmışlardır. Zekâ terimini zihin gücünü tek faktörlü, yetenek terimini ise çok faktörlü bir yapı olarak düşünenlerin kullandığı söylenebilir. Gardner, zihin gücünü çok faktörlü bir yapı olarak tasarlamasına rağmen kuramına çoklu zekâ kuramı adını vermiştir (Kuzgun, 2006, s.27-28).

Üstün yetenekli çocuklar politika önerileri (2004) ön raporunda üstün yetenek konusundaki yaklaşım aşağıdaki paragrafta yer almaktadır.

Günümüzde zekâ ve yetenek kavramları beyin araştırmaları sonuçlarından da beslenerek ciddi bir dönüşüme uğramıştır. Geçen yüzyılda yalnızca sözel, sayısal ve uzay ilişkilerini içeren genel zekâ tanımı yerini çoklu zekâ anlayışına bırakmıştır. Bunlara ek olarak müzik, bedensel-kinestetik, kişiler arası ilişkiler, kişinin kendisi ile ilişkisi, doğa ile ilişki boyutları genel zekâyı ya da bizim Türkçe' de tercih ettiğimiz gibi yeteneği oluşturuyor. Zekâ konusundaki bilimsel gelişmelerin neredeyse tam tersi bir gelişim dünyadaki üstün yetenekliler eğitimi uygulamasında dikkat çekiyor. Zekâ kavramı dar bir tanımdan geniş bir tanıma giderken, üstün yetenekliler eğitimi

geniş tabanlı özel yetenek alanları uygulamalarından genel üstün yeteneğe doğru gelişme gösteriyor.

Akkanat'a (2004) göre; "zekânın belirli bazı etmenler dikkate alınarak değerlendirilmesi ve edinilen sonucun Zekâ Bölümü (ZB) puanı ile ifade edilmesi, yanlış uygulamadır. Gerçek bir değerlendirme bu etmenlerin tek tek ele alınmasıyla mümkün olabilir. Bu konuda en kapsamlı çalışma *Çoklu Zekâ Kuramı*'nı geliştiren Gardner tarafından yapılmıştır. Zekâyı, "bir ya da birden fazla kültür için değerli olan bir ürünü ortaya koyma ya da problem çözme yeteneği" olarak tanımlayan Gardner'e göre bireyin yedi tür zekâsı vardır. Bunlar; sözel, mantıksal, müziksel, uzamsal, bedensel zekâ ile başkalarını anlama ve benlik bilgisidir (Akkanat, 2004, s.173-174).

Gardner' in tanımına göre zekâ, değerlere ve fırsatlara bağlı olarak ortaya çıkar. Kültürel değerler davranışları etkiler. İnsanların yaptıkları, ürettikleri, yaratıcılıkları, problem çözme becerileri kısaca günlük yaşamdaki faaliyetleri testle çözülemeyecek kadar karmaşıktır. Geleneksel zekâ anlayışından bu noktada ayrılır. Zekâ profili betimleme, yorumlama, değişme, gelişme, bireyleri tanıma, keşfetme ile yorumlanabilir. Gardner' a göre bireyin sekiz tür zekâsı vardır ve her birey değişik düzeylerde bu zekâlara sahiptir. Bazı bireylerde çok gelişmişken bazı bireylerde gelişimleri ortalamada kalmış olabilir. Gardner zekânın özelliklerini, her insanın çeşitli zekâ alanlarını artırma ve geliştirme yeteneğine sahip, zekânın başkalarına da öğretilbilir, çok yönlü bir olgu ve kendi içerisinde bir bütün olması olarak sıralar. Buna göre, çocukların çoklu zekâ uygulamaları ile eğitilmeleri gerekliliği söylenebilir (Ataman, 2009, s. 125-127):

Zekâ zihnin yeteneğidir. Zekâ, zihnin öğrenme, öğrenilenden yararlanma, yeni durumlara uyabilme, yeni çözüm yolları bulabilme gibi işlevlerini kapsayan bir genel güçtür. Aynı zekâ düzeyindeki bireylerde değişik yetenekler olabilir (Yörükoğlu, 1997, s.105-106). Kısacası zekâ ve yetenek birbirine paralel değerlendirilebileceği gibi farklı olarak da değerlendirilebilir.

Piaget'ye göre, *“Canlıların yaşayabilmek için kendilerine uygun koşul bulmaya çalışmasındaki temel etken onun zekâsıdır. Zekâ düzeyine bağlı olarak farklı performans gösterirler.”* (Senemoğlu, 2007, s.34-35).

Davaslıgil'e göre (2009), Renzulli başarılı bireylerde üç özellik kümesinden bahseder. Bunlar genel ve özel yetenek düzeyi, yaratıcılık, motivasyon olup bu üç özellik kümesi arasında bir etkileşim sağlandığında üstün bir başarıdan söz edilebilir. Genel ve özel yetenek kümesinde soyut düşünebilme, uyum sağlayabilme, bilgilere hızlı ulaşabilme, özel bilgi alanlarına sahip olma ve sanat, liderlik gibi alanlara uygulayabilmenin olmasının yanında yaratıcılıkta özgün, alıcı ve çok duyarlı olma, üstün motivasyonda ise bağlılık, azim, yüksek standart, mükemmellik anlayışı ile yaklaşım bulunmaktadır. Renzulli, kişilik ve çevresel öğelerin de bireyin yeteneklerinin gelişmesinde, özel ve üstün olmasında büyük etkisi olduğunu ileri sürmektedir (Davaslıgil, 2009, s.552-553).

1.1.2. Zekânın, Üstün Zekânın, Özel Veya Üstün Yeteneğin Ölçülmesi

Zekâ ve yeteneğin birinci derecede öğrenme gücü olarak tanımlanması, öğrencileri tanımak ve eğitim gereksinimlerini belirlemek, uygun programa yerleştirmek için değişik yeteneklerinin belirlenmesini gerektirmektedir. İnsanlığın var oluşundan beri uygulanan geleneksel bir yöntem olan Gözlem Tekniğinin yanısıra zeka ve yeteneklerin belirlenmesinde standart testler uygulanmaktadır. Ülkemizde tanı ve yönlendirmek için kullanılan yetenek ve zekâ testleri: Bireysel Zekâ Tesleri (Alexander Pratik Yetenek Testi, Stanford-Binet Zekâ Testi, Wechsler Çocuklar İçin Zekâ Ölçeği-R, Porteus Labirentler Testi, Goodenough- Harris Adam Çizme Testi) ve Grup Zekâ Testleri (Cattell Zekâ Testi 2A ve 2B, Thrustone Temel Kabiliyetler Testi, Ayırıştırıcı Yetenek Testleri, İlerlemeli Matrisler Testi, Genel Yetenek Test Bataryası, Kendini Değerlendirme Araçları, Kendini Değerlendirme Envanteri, Akademik Benlik Kavramı)'dir (Kuzgun, vd., 2006, s.54-58).

Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin belirlenmesinde öğretmen, yönetici, rehberlik servisi, anne-babanın görüşlerinin de alınmasında yararın yanı sıra öğrencinin ailesi ve yetiştiği çevresinin öneminin de büyük olduğu söylenebilir.

Davaslıgil'e (2009) göre, üstün yeteneklileri tanımak ve eğitim gereksinimlerini belirlemek için çeşitli ölçme araçlarından yararlanılması, gelişmiş veya geliştirilmesi gereken alanların belirlenmesini mümkün kılacaktır. Dinamik değerlendirme ile bireyin öğrenebilme yeteneği ortaya konulmakta, insan ve grup davranışlarının nedeni nitel araştırmayla anlaşılmaya çalışılmaktadır. Akademik başarı, yaratıcı yetenek, liderlik yeteneği, sanat yeteneği de çeşitli ölçeklerle ölçülmektedir (Akçamete, 2009, s.555-559).

Zekâ ve yeteneklerin ölçülmesinde genelde standart araçlar kullanılmaktadır. Tanı ve yönlendirme amacıyla yaygın olarak kullanılan zekâ ve yetenek testleri hakkında ayrıntılı bilgi için Öner (1994) ve Özgüven (1994) tarafından yazılmış kaynaklardan yararlanılabilir (Kuzgun, 2006, s.54).

Palmer'e (2006) göre armağanlı çocukların belirlenmesi için kullanılan IQ testi herkese yapılan test değildir. Armağanlı çocuğun belirlenmesinde ve bu eğitim programında önemli olmakla beraber aşağıdakiler de bu belirlenmede önemlidir ve armağanlı çocuk eğitim programlarında olmalıdır (Palmer, 2006, s.27- 42);

- Öğretmen ve ailenin referansları,
- Değerlendirme sonuçları ve gözlem kontrol listesi,
- Özel uzman (gözlemci) resmi raporu,
- Önceki öğretmenlerinden gelen veriler, bilgiler,
- Geçmiş ve güncel test sonuçları ve dereceleri,
- Ebeveynin ilgisi: Bazı aileler değişik nedenlerden dolayı çocuklarının özel bir programa katılmasını istemezler. Sonuçta ailenin kararı belirleyicidir.
- Öğrencinin ilgisi ve tavrı: Çocuğun ilgi alanını ölçen anketler yapılır.
- Yerleştirme denemelerine çocuğun tavrı ve tepkisi: Normal bir sınıfa sınıf öğretmeni tarafından armağanlı çocuklara uygulanan programlar bir süre uygulanır. Amaç bu şekilde çocukların gözlenip özel eğitim programına ilgi gösterip göstermeyeceğini saptamaktır. Bu çalışmada deneye tabi tutulan çocuklar daha bağımsız çalışması ve kendi öğrenme amaçlarını saptamak uzun vadeli projelerde diğerleriyle işbirliğiyle çalışmak konusunda cesaretlendirilir. Bu deney programları kendi sınıf öğretmenleri veya özel eğitim öğretmeni tarafından yapılır. Ya tüm sınıfa, ya da ön seçimi yapılmış öğrencilerden oluşan bir sınıfa bu çalışma yapılır.

- Öğrencinin portfolyosunun gözden geçirilmesi: Pek çok görüş öğrenci portfolyosunun değerlendirilmesinin testlerden daha anlamlı olduğu görüşündedir. Armağanlı çocuğun saptanması için öğrencinin yaptığı çalışmaları içeren portfolyosu diğer öğrencilerin portfolyolarıyla kalite, derinlik, çaba ve yetenek özellikleri açısından karşılaştırılabilir.
- Grup IQ testinde alınan sonuçlar: yönetim zaman zaman IQ testleri yapabilir. Pek çok armağanlı çocuk okulda fark edilemeyebilir. Sıkıntı, baskı, organize olamama gibi faktörler armağanlılığın diğer özelliklerini maskeleyebilir. Grup testleri anaokulunda bile yapılabilir. Ancak okulun ikinci ve üçüncü sınıfında yapılmaktadır. Çünkü armağanlı çocuklara özel eğitim programları bu yaşta başlamaktadır. Grup IQ testleri bireysel kadar güvenilir olamayabilir. Çocukla ilgili karar verilirken diğer kriterlerle birlikte değerlendirilmelidir. Bazen grup test bireysel IQ ya alıp almama kararı için ön tarama olabilir.

1.1.3. Özel veya Üstün Yetenekli Çocukların Özellikleri

Davaslıgil'e (2009) göre, matematikte, fen bilimlerinde ve sosyal bilimler alanında başarılı olan özel veya üstün yetenekli öğrenciler bulunmakla birlikte, bu alanların kesişimlerinde, nadiren de olsa üçünün kesişiminde olan öğrencilere rastlanabilir. Buna bağlı olarak fiziksel, sosyal gelişim, kişilik, ahlaki, zihinsel özelliklerin bireylerde farklı birleşimleri de görülebilir (Akçamete, 2009, s.548-551).

Fiziksel Özellikler genelde;

- *Duyarlı bir sinir sistemine sahiptirler.*
- *Aşırı duyarlı sinir sistemine sahip olmaları normal yaşlılarına oranla daha fazla hareketli olmalarına yol açabilir. Bebeklik dönemlerinde daha az uyku gereksinimi duymalarıyla dikkat çekebilirler. Yüksek fiziki enerjiye sahip üstün çocuklar, hiperaktif çocuklarla karıştırılmamalıdır. Hiperaktif çocuklar istemli dikkat ve davranış denetimini gerçekleştiremezler. Oysa bu tür üstün çocuklar çok aktif olmalarına karşın, çok az hiperaktivite belirtileri gösterirler: ilgilendikleri zaman dikkatlerini yoğunlaştırabilirler ve sadece zihinsel uyarıcının yetersiz olduğu durumlarda kendilerinde amaçsız hareketlilik görülebilir. Ancak üstün olup gerçek hiperaktif özellik gösteren çocuklara da rastlamak mümkündür.*
- *Duyu organları keskindir.*
- *Olgunlaşma daha hızlı bir seyir gösterir.*
- *Kuvvetlidirler ve koordinasyon gerektiren faaliyetlerde tepkileri daha hızlıdır. (Ataman, 1984; Hallahan & Kauffman, 1978; Withmore, 1980).*

Sosyal Gelişim Özellikleri genelde;

- *Kendilerinden büyük çocuklarla karmaşık oyun oynama eğilimindedirler.*
- *Karşıdakilerin düşüncelerini, duygularını ve isteklerini kestirebilme yeteneğine sahiptirler.*
- *Grup içindeki liderliğin amacı ve işlevini kavrayabilmeleri ve diğerlerinin gereksinim ve ilgilerine duyarlı olabilmeleri nedeniyle, genellikle lider olabilme eğilimindedirler.*
- *Espiri yetenekleri gelişmiştir.*

Kişilik özellikleri genelde;

- *Bağımsız olma özellikleri gösterirler. Bu özellikleri öğrenme etkinliklerinde de görülür.*
- *Yüksek amaç ve ideallere sahiptirler.*
- *Faaliyetlerini başlatmak için bir dış kuvvete ihtiyaç duymazlar, yani içten denetimlidirler.*
- *Yaşamlarındaki olayları denetim altına alabileceklerine inanırlar, kaderci değildirlirler.*
- *Mükemmel olma özelliğini gösterirler.*
- *Duygularında yoğunluk yaşarlar ve aşırı duyarlıdırlar.*
- *Özgüvenleri yüksektir. (Clark, 1997; Chandler, 2006; Davis & Rimm, 1989; Hallahan & Kauffman, 1978; Leroux & Mcmillan, 1993; Parke, 1989; Rogers, 1986; Sisk, 1987 ve Whitmore, 1980).*

Ahlâkî özellikleri genelde;

- *Ahlâkî duyarlılıkları erken yaşta yoğun olarak görülür.*
- *Açlık, nükleer savaş, çevre kirliliği, barış, uluslar arası ilişkiler gibi dünya sorunlarına diğer yaşlılarına göre daha duyarlıdırlar.*
- *Sorgulayıcı, keskin gözlemci, mantıkî düşünür olma özellikleri göstermeleri nedeniyle, eşitsizliği, haksızlığı, çifte standardı fark ederler.*
- *Bunları önlemede etkisiz olmaları kendilerini çaresizliğe iter.*
- *Keskin adalet duygusuna sahiptirler.*

Zihinsel özellikleri genelde;

- *Doğumlarından itibaren gördükleri, işittikleri, dokundukları, şeylere yaşıtlarına oranla daha fazla ilgi gösterirler, dikkatlerini daha uzun süre yoğunlaştırabilirler.*
- *Daha büyük yaşlarda da dikkat süreleri daha uzundur. Daha meraklı olmaları, çok şey öğrenme isteklerine sahip olmaları nedeniyle, bir sorunla karşılaştıkları zaman, bu konu üzerinde akıllarını daha uzun süre çalıştırabilirler.*
- *Kolaylıkla kavram oluştururlar.*
- *Düşünceleri akıcıdır.*
- *Kolayca ezberleme ve ezberlediklerini de uzun süre belleklerinde koruyabilme özelliğine sahiptirler.*
- *Sözcük hazneleri zengindir.*
- *Kendi başlarına okumayı öğrenirler.*
- *Sayılarla erkenden ilgi duyabilirler.*
- *Zaman kavramı erken gelişebilir.*
- *Yeni mekanik aletler keşfedip inşa edebilirler.*
- *İki işi aynı anda yapabilirler.*
- *Yüksek düşünce süreçlerini çalıştırıcı şekilde bilgilerin aktarılmasından hoşlanırlar.*
- *Daha az yapılaşmış öğrenme materyalini tercih ederler.*
- *Başladıkları görevlerin bitirilmesi için kendilerine daha fazla fırsat verilmesini isterler (Clark, 2002; Dehaan & Havinghurst, 1965; Freeman, 1991; Hallahan & Kauffman 1978; Parke, 1989 ve Sisk, 1987).*

Yukarıda belirtilen özelliklere göre özel ve üstün yetenekliler için ayrı bir müfredat ve program geliştirme gerekliliği açıktır. Bu bağlamda Moon ve Rossolli'ye (2002) göre; biçim (format), armağanlı programının bileşenlerinin tasarımındaki en önemli görevlerden biri hedeflenen armağanlı çocuk grubu için belirlenen hedeflere ulaşabilecek ve birbirine uyan müfredat ve aktarma biçimini seçmektir. Armağanlı programının biçimi yararlanılan yönetsel aktarma sistemidir. Program biçimi örnekleri içinde özel okullar (Burg,1992) üniversiteye erken giriş (Robinson 1992b; Robinson,1997) Kısmi zenginleştirme (pullout enrichment) (Kolloff ve Feldhusen, 1981) farklılaştırılmış sıradan sınıf (Tomlinson, 1995) ve okul sonrası, cumartesi ve yaz programları (Goldstein ve Wagner, 1993, Wood ve Feldhusen, 1996) gibi örneklenmektedir. Biçim, öğrencilerin öğretim için ne zaman ve nasıl gruplandırılacağını söyler ama öğrencilerin alacağı yönerge hakkında çok fazla şey söylememektedir. Program formatını seçmek bazı faktörler üzerinde dikkatli gözden geçirmeyi gerektirir: Bunlar program yetenek alanı, hedef öğrenci nüfusunun (popülasyonunun) armağanlılık düzeyi, kültürel ve ailevi değerleri, ödenek, mekân, personel gibi kaynaklardır. Çeşitli program modelleri için kadro talebi ile ilişkili olarak farklı ücret ayrımları vardır. Bundan dolayı, program formatı hakkındaki seçimler özellikle insan kaynakları açısından çok dikkat gerektirirler. İnsan kaynaklarının esnek kullanımı armağanlı programlarının uygun maliyet açısından önerilmektedir (Moon ve Rossolli, 2002,s.512).

1.2. Özel veya Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi

Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin farklı gelişim özelliklerinden dolayı eğitimlerinin de gereksinimlerine uygun olması gerekir. Ülkemizde ve dünyada bu

öğrencilere nasıl bir eğitimin verilmesi gerekliliği araştırılmakta ve çeşitli modeller önerilmektedir.

- Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi'nde (2004) oluşturulan politika önerileri ön raporunda ülkemiz için dünyadaki gelişmelerle, bilimsel bulgularla uyumlu olan ve Türkiye gerçeklerini (ülke gerçeklerini) göz ardı etmeyen, yani hayata geçirilebilir bir model önerisi örgün ve yaygın eğitim bağlamında ve farklı iki uygulama alanı olarak sunulmaktadır.

Örgün eğitimde iki uygulama önerilmektedir:

- Özel gruplandırmalar
- Üstün yetenekliler için ayrı okullar

Yaygın eğitimde önerilen uygulama ise Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar ve Gençler Kurumu şemsiyesi altında Yetenek Tanılama ve İzleme (YETİ) Merkezleri ve noktaları oluşturulmasına yöneliktir.

Geçmişten günümüze üstün yetenekli öğrenciler için birçok eğitim modelleri uygulanmıştır. Kendi içinde özel okul ve özel sınıf uygulamalarını içeren ayrı eğitim ile üstün yetenekli çocukların akranlarıyla aynı eğitim ortamında oldukları birlikte eğitim modelleri olmak üzere ikiye ayrılmıştır (Ataman, 2004, s.189-190).

Türkiye'de üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde ideal bir programın nasıl olması gerekliliği Üstün Yetenekli Çocuklar II. Ulusal Kongresi (2009) 'nde yeniden ele alınmıştır. Bu kongrede:

Özel Üstün Yetenekliler Eğitim Programları

- Maker (1982)' in önermiş olduğu "Müfredat Farklılaştırma İlkeleri"

- Tomlinson, Kaplan, Renzulli, Purcell, Zeppien ve Burns (2002) geliştirmiş oldukları “Paralel Müfredat Modeli”
- Reis ve Renzulli (1992)’nin tasarladığı “Müfredat Daraltma Modeli” temel alınarak geliştirilmiştir.

Ayrıca

- Necate Baykoç (NB) İlgi ve Yetenek Alanları Geliştirme Programı
- Guilford Modeli
- 3 Aşamalı Perdue Modeli
- Alternatif bir Eğitim Modeli: “ 7 Bileşenli Holistik Gelişim Modeli”
- Renzulli Öğrenme Sistemi (Learning System)
- Tasarımcı Düşünce Eğitim Modeli önerilmiştir.

Konuyla ilgili verileri üniversitede, Milli Eğitim Bakanlığı ve üstün yetenekli çocukların eğitimiyle ilgilenen kurumlarda kullanılması, geliştirilmesi ve ülke geneline yaygınlaştırılması çalışmaları (AB Leonardo Da Vinci program kapsamında) halen devam etmektedir (<http://www.uyep.anadolu.edu.tr/documents>).

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’nde bir takım değişiklikler yapılmıştır. Üstün yetenekli bireylerin eğitimi amacıyla açılan kurumlar ile ilgili Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 43. Maddesine göre;

• *Okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim çağındaki üstün yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla Bakanlıkça gündüzlü özel eğitim kurumları açılır. Bu kurumlarda eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde dikkate alınan hususlar:*

- *Bireysel eğitim-öğretim yapılması esastır.*

- *Üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde, sosyal ve duygusal gelişim bütünlük içerisinde ele alınır.*
- *Kurumdaki eğitim-öğretim etkinlikleri, öğrencilerin devam ettikleri örgün eğitim kurumlarındaki programlara destek olacak şekilde planlanır ve yürütülür.*
- *Öğrencilerin özel yetenek alanlarıyla ilgili örgün eğitim kurumlarında izledikleri program ile kurumdaki yapacakları çalışmalar arasında paralellik sağlanır.*
- *Öğrencilere, geleceğe yönelik düşünme, tahminlerde bulunma ve bunları tartışarak çalışmalarına yansıtma becerileri kazandırılır.*
- *Eğitim-öğretim etkinlikleri öğrencileri dıştan yönelimli ve yönetimli bir disiplin ile denetim yerine içten odaklı disiplin ve denetim anlayışını geliştirmeye yönelik olarak düzenlenir.*
- *Öğrencilere, kapasiteleri ölçüsünde benlik gelişimi ve iletişim becerileri kazandırılır.*
- *Öğrencilerin, liderlik, yaratıcı ve üretici düşünme yetenekleri, ulusal ve toplumsal bir anlayışla ülke kalkınmasına katkıda bulunacak şekilde geliştirilir.*
- *Öğrencilere, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma becerileri kazandırılır.*
- *Öğrencilere, öğrenme, araştırma, problem çözme ve bağımsız karar verme becerileri kazandırılır.*
- *Eğitim-öğretim süreci; öğrenci, veli, okul ve kurumun iş birliğinde devam ettirilir.*

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde Kaynaştırma Yoluyla Eğitim Uygulamaları Destek Eğitim Odası bölümünde destek eğitim odası açılması ile ilgili 28. maddede;

- *Okul ve kurumlarda, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler ile üstün yetenekli*

öğrenciler için özel araç-gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak özel eğitim desteği verilmesi amacıyla destek eğitim odası açılır.

- *Destek eğitim odasında eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:*

- *Destek eğitim odaları, özel eğitim hizmetleri kurulunun önerisi doğrultusunda millî eğitim müdürlükleri tarafından açılır.*

- *Destek eğitim alacak öğrenci sayısına göre okulda veya kurumda birden fazla destek eğitim odası açılabilir.*

- *Destek eğitim odasında yürütülecek eğitim hizmetlerinin planlaması okul yönetimince yapılır.*

- *Destek eğitim odasında eğitim alacak öğrenciler, BEP geliştirme biriminin önerileri doğrultusunda rehberlik ve danışma hizmetleri yürütme komisyonunca belirlenir. Her öğrencinin ihtiyacı doğrultusunda ve azami ölçüde bu eğitimden yararlanması sağlanır.*

- *Öğrencinin destek eğitim odasında alacağı haftalık ders saati, haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde planlanır.*

- *Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak birebir eğitim yapılır. Ancak, gerektiğinde eğitim performansı bakımından aynı seviyede olan öğrencilerle grup eğitimi de yapılabilir.*

- *Destek eğitim odasında, öğrencilerin eğitim performansı ve ihtiyaçları, yetersizlik türüne uygun araç-gereç ve eğitim materyalleri bulunur.*

- *Destek eğitim odası açılan okullarda öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına göre görme, işitme, zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri öncelikli olmak üzere, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen, sınıf öğretmeni ve alan öğretmenleri görevlendirilir. Destek eğitim odasına öncelikle okulun öğretmenlerinden olmak*

üzere RAM'da görevli öğretmenler ya da diğer okul ve kurumlardaki öğretmenler görevlendirilir.

- *Öğrencinin genel başarı değerlendirmesinde, destek eğitim odasında yapılan değerlendirme sonuçları da dikkate alınır.*
- *Destek eğitim odasında verilen destek eğitim hizmetleri okulun veya kurumun ders saatleri içinde yapılır.*
- *Destek eğitim odasının okul veya kurum içindeki yeri, öğrencilerin yetersizlik türü dikkate alınarak belirlenir.*

Yukarıda belirtilen ilgili maddelerde; özel eğitime muhtaç öğrenciler ile üstün yetenekli öğrencilere destek odası açılması söz konusu edilmekle birlikte, öğrencilerin özel veya üstün yetenekleri dikkate alınmamakta, uygun araç-gereç ve eğitim materyallerinden bahsedilmemektedir. Ayrıca özel veya üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenleri ile ilgili yeterli ve net bir bilgi edinilememektedir.

Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde eğitimcilerin önemi büyüktür. Öğretmen, öğrenmeyi öğreten ve sağlayan kişidir. Öğretim mühendisidirler. Öğrenme ve öğretmeyi öğretmek bilimsel bir düşünüş gerektirir (Duman, 2008, s.23).

Clark'a göre, öğrenmeyi en üst düzeye çıkaracak yedi adım sonucunda, öğrenme sonuçlarını en üst düzeye çıkaracak temel bir modele ulaşmak olasıdır. Öğrenmeyi en üst düzeye çıkarmak için gerekli adımlar (Davaslıgil, 2009, s.42):

Gereksinimlere duyarlı bir öğrenme ortamı yaratma. Öğretim esnasında zihinsel süreçleri bütünleştirme (Bütünleştirici Eğitim Modeli- 7 bileşen) İçeriği farklılaştırma. Öğrencinin bilgisini, anlayışını ve ilgisini değerlendirme. Öğretimi bireyselleştirme. Öğrenme ve öğretimi değerlendirme. Sürecin tamamı üzerinde

düşünme ve geliştirilen yeni duyarlılıklara göre, öğrenme planında düzeltme ve yenilikler yapma. Kısaca ortam, bütünleştirme, farklılaştırma, değerlendirme, düzeltme, yenilik yapma ile öğrenme en üst düzeye çıkartılarak temel bir modele ulaşılabilir.

Dünyada özel veya üstün yetenekli çocuklar için çeşitli fırsatlar sunan ülkeler bulunsa da fazla bir uygulama görülmemektedir. Armağanlılar ve yetenekliler için, seçilerek kabul edilen ve ayırıcı alanlarda belirli eğitim fırsatları sunan çeşitli özel okullar hala nadirdir (Mönks,Heller ve Passow, 2002, s.850-851) Bunlar;

- The Israel Academy of Artsand Science (İsrail). Bilim ve Sanat Akademisi.
- Bronx High Scool of Science (USA). Bilim Lisesi (Fen Lisesi).
- Yehudi Menuhin Music Schools (UK). İngiltere Yahudi Müzik Okulu.

Avrupa'da ikinciller veya hızlandırılmış programlar bulunmaktadır. Amerika'daki Bölgesel Eyalet Okullarında öğrenciler bütün eyaletlerden seçilmektedir. Eyalet tarafından desteklenen okullara örnek olarak; Bronx High Scool of Science: Bilim Lisesi, Kuzey Caroline Fen ve Matematik için Lise, Güzel Sanatlar Okulu, Luiziana Sanat, Bilim ve Sanat Okulu, Illinois Matematik ve Fen Akademi (yüksekokul) seçici ve özel amaçlı, Eyalet tarafından desteklenen okullara örnektir.

Buna ilişkin olarak üstün yeteneklilere yönelik yerleşmiş program geliştirmek karmaşık bir iştir. Yerleşik bir program geliştirmenin kuruluş aşaması, armağanlı eğitiminin kavramsal temellerini dikkatlice incelemek ve programın uygulanacağı sosyo kültürel çevreyi incelemektir. İkinci aşama, belirli bağlamdaki armağanlı ve yetenekli programı gelişiminin uzun vadeli hareket planıyla sonuçlanacak stratejik planlamayı içerir. Son olarak, program bileşenleri belirli bağlamdaki armağanlı ve

yetenekli öğrencilerin belirli alt popülasyonlarında yetenek geliştirecek şekilde özel olarak tasarlanır.

Program dizaynının her bölümünde yüksek seviyede deneyim, güçlü kavram temeli ve bilgece stratejik planlama ile birleştiğinde heyecan verici ve etkin (etkili) armağanlı ve yetenekli eğitim programları oluşur (Moon ve Rossolli, 2002, s.512-515).

1.2.1. Müfredat Oluşturmada Kullanılan Modeller

Psikoloji, eğitim ve sosyoloji alanları yardımıyla oluşturulmuş farklılaşma fikri, armağanlılar için olan eğitim programının gelişimi açısından altyapıyı oluşturur. Müfredat programı oluşturmada modellerin seçimi üç fikri sıralama sürecine karşılık gelir (Coleman ve Cross, 2005, s.313-330).

- Özel yetenekliliği neyin ya da nelerin oluşturduğu fikri.
- Ayrı bir müfredat yaratma fikri.
- Eğitimsel bir model fikri .

Üstün yetenekliler için müfredat programı doğrudan ve dolaylı olmak üzere ikiye ayrılır. Eski modeller, araştırmacıların armağanlı olmayanlar için geliştirmiş olup da armağanlılara uygulanan modellere dayanır. Yeni olanlar ise bizzat üstün yetenekli çocuklar için geliştirilmiştir. Daha doğrudan olan modellerin ortaya çıkması alanda olgunlaşmanın bir göstergesidir.

Eğitim programının gelişiminde kullanılan modeller izah edici modellerdir (Snow, 1973). İzah edici modellerin temel özelliği olguları örneğin, eğitimsel amaçları (Bloom, 1956), yetenekleri (Taylor, 1985), bilişsel-entelektüel kapasiteleri (Gardner, 1983; Guilford, 1967; Sternberg, 1985), zenginleşmeleri (Renzulli, 1977; Renzulli &

Reis, 1997), temaları (VanTassel -Baska, 1986, 1997) ve benzerlikleri (Tomlinson, Kaplan, Renzulli, Purcell, Leppien & Burns, 2002) sınıflara ayırmalarıdır. İzah edici modeller bir durumdaki unsurları teşhis eder. Azami gelişme amacına belirli bir süre ve yerde en iyi şekilde ulaşmayı geçerli kılmamaktadır. Bunu bir tek müfredat programı üzerinde araştırma mümkün kılabilir. İzah edici modeller es geçilmemesi gereken önemli bir işlevi üstlenir; fakat sınırları bilinmelidir (Bruner, 1966). Yetenekli çocukların eğitimcilerinin izah edici modelleri kuralcı ve açıklayıcı bir şekilde yorumlama eğilimleri karışıklığa sebep olur.

1.2.1.1. Doğrudan Modeller

Doğrudan modeller yeteneklilere özel geliştirildiği için dolaylı modeller üzerinde de getirileri vardır. Doğrudan modellerin yetenekli olmayanlar için de avantajları olduğu halde onlar için geliştirilmemişlerdir. Doğrudan modeller için şunlar örnek gösterilebilir: Renzulli (1977), Maker (1982), Morgan et al. (1980), Tannenbaum (1983), VanTassel-Baska (1997), Ward (1961) ve Tomlinson et al. (2002).

Ayrıca Ward'ın zenginleştirme modeli, Renzulli' nin Üçlü Zenginleşme Modeli, Van Tassel-Baska' nın Birleştirilmiş Müfredat Modeli başlıklı üç model ise alan üzerindeki etkisi yüzünden betimlenmiştir ve bir dördüncü model olan Paralel Müfredat Modeli de gelecekteki olası etkisinden dolayı aşağıda belirtilmektedir.

1.2.1.1.1. Ward'un Zenginleşme Modeli

1961'de Armağanlıları eğitmek: Aksiyomatik Yaklaşım (Ward Educating The Gifted: An Axiomatic Approach'ı yayınladı. Bu yayında, hangi programların ve müfredatların yapılabileceği üzerinde armağanlılar hakkında toplanan verilerden türeyen eğitimsel teorinin ana hatlarını açıklamıştır.

Ward'ın armağanlı fikri özellikle Terman'dan alıntıdır. Armağanlılar bir dizi geniş güçlü yana sahiplerdir ve bunların arasında olan genel zihinsel üstünlük müfredat oluşumu için en önemlisidir.

Genel zihinsel yetenek diğer özel yeteneklerin işlevlerinin daha yüksek olmasıyla yakından ilgilidir. Ward bazı diğer özel yetenekleri (yetenek, meyil) fark etmiştir, ama onların tanımlamaya veya geliştirmeye uygun olmadığını, bundan dolayı müfredat yapımı için sağlam bir temel oluşturamayacağını belirtmiştir.

Ward'ın müfredat fikri örgün eğitim üzerinde kurulmuştur. Aynı zamanda, bu fikir sosyal gerçeklik ve gelecekteki sosyal rollere dayandırılmıştır. Yeteneklilerin potansiyelleri geniş bir yelpaze içinde geliştirilmeye tabi tutulmuştur. Genel zihinsel gelişim, doğal gelişim bağlamında özel yetenekleri gelişmesine yardımcı olur. Bir yetenek alanında “bireyden kaynaklanarak ilerleyen” çocuklar desteklenmelidir. Modern dünya; düşünceli, sosyal sorumlulukları olan, yaratıcı insanları gerektiren değişken bir yer olarak düşünülür. Bu verilenlerden hareketle Ward'ın müfredatı zihinsel faaliyeti vurgulamıştır. Deneyimler sürekli olarak daha güçlü düşünceler oluşturacak şekilde tasarlanmalıdır. Yani, armağanlı çocuklar sorgulama metodlarını, dillerin doğasını ve yaşam problemlerine bilimsel metodları uygulamayı öğrenmelidir. İçerik aynı zamanda uygarlıkların kuruluşu, bilginin tarihi, edebi klasikler, dil, kişisel davranışı ve sosyal uyumu düzenleme prensiplerini içermelidir. Baştan sona, Ward psikolojik ve epistemolojik prensipleri sağlam bir eğitim teorisine entegre etmeye çalışmıştır (Coleman ve Cross, 2005, s.313-330).

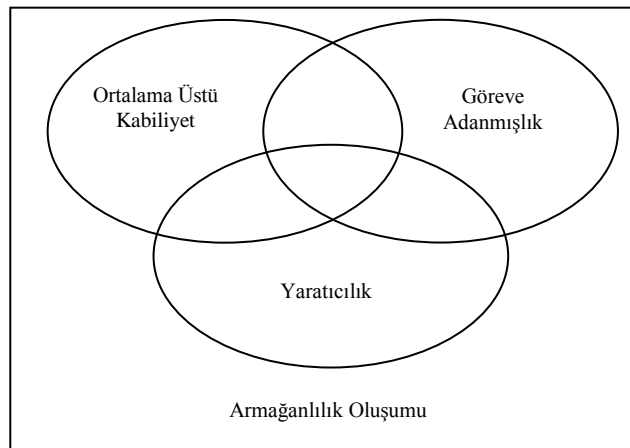
Bu kavramların uygulamaları North Carolina Governor's School (Ward, 1979) ve diğer devlet yerleşim liselerinde (Kolloff, 1991) gerçekleştirilmiştir. Bu model

müfredat yapısını yeniden ele alması ve okul programlarını gereken kuramsal temelle donatması bakımından önemlidir.

1.2.1.1.2. Renzulli' nin Üçlü Zenginleşme Modeli (Enrichment Triad Model)

Üçlü Zenginleşme Modeli, armağanlı programlarını eleştiriden korumak üzere tasarlanmış, armağanlılar için yapılmış doğrudan bir müfredat modelidir. Bu modelde ima edilen armağanlılık fikri Renzulli tarafından the Revolving Door Identification Model (Renzulli, Reis & Smith, 1981) ve Okul Çapında Zenginleşme Modeli'nde (the Schoolwide Enrichment Model) savunulmuştur. Burda, armağanlılık öncelikle üç özelleikle tanımlanır: yüksek zihinsel kapasite / Genel ve özel yetenek, yaratıcılık kabiliyeti / yaratıcılık ve göreve bağlılık / motivasyon.

Armağanlılık bir “ya hep ya hiç” durumu olarak değil belirli ilgi alanlarının takip edilip tatmin edildiği için artan veya azalan bir durum olarak görülür. Farkına varılmış potansiyel fikri insanın bağımsız, verimli ve özgün bir tutumla hayatın zorluklarıyla mücadelede kullanma durumuyla karşılık gelir.



Şekil 1.1. Renzulli' nin Armağanlılık Modeli

Kaynak: Renzulli, J.S., vd., (2005). *Being Gifted in School*, s.12

Okul, zenginleştirilmiş öğrenme deneyimleri sağlayarak armağanlı davranışı için bir eğitim ortamı haline gelir.

Üçlü Zenginleşme Modeli, okul deneyimlerini belirli amaçlar için yapılandırılmış ilgili faaliyetleri; genel keşifsel faaliyetler, grup çalışması faaliyetleri, bireysel projeler olarak üç kategoriye ayırır.

Birinci genel keşifsel faaliyetlerdir. Amaç öğrencinin belirli bir alanda kişisel ilgisini onu dünyadaki konumundan daha öteye taşıyacak çeşitli davranış ve fikirlere maruz bırakarak uyandırmaktır. Renzulli, sınıflarda ve okullarda bir konu hakkında çeşitli bilgiler sunmak için kaynak merkezlerinin kurulmasını önerir. Bilgi birikiminin; diğerlerinin bilgiye erişim deneyimlerini onların uyguladıkları teknikleri ve araştırmadaki heyecanlarını içermesine dikkat edilmelidir.

İkinci kategori grup çalışması faaliyetleridir. Buradaki amaç keşiften öğrenciye içeriği daha dikkatli ele almasını kolaylaştıran yeteneklerin elde edilmesine geçmektir. Öğrenciler düşünme ve hissetme süreçlerinde eğitilirler. Geniş kategorilere denk düşen karar verme becerileri, sorgulama eğitimi, beyin fırtınası değer belirleme gibi birçok teknik mevcuttur. Teknikler öğrencilerin analiz etmede, yaratmada, değerlendirmede, hayal kurmada ve iletişimde yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olur. Renzulli, tarih ve dil sanatları gibi tipik kursların içeriği ve bu işlevlerin kullanımını yetenek geliştirmeyi teşvik edecek şekilde değiştirilmesini önerir. Birinci ve ikinci kategorideki faaliyetlerin ikisi de armağanlı olmayan çocuklar için uygundur. Onlar da bundan kazanç sağlayabilir. Ancak armağanlılar bu deneyimde hızla zenginleşir ve üçüncü tipe doğal bir geçiş yapar.

Üçüncü kategori ise bireysel projelerden oluşur. Küçük grup soruşturmaları veya bireysel soruşturmalar bu kategorinin odağıdır. Amaç armağanlı öğrenenlerin

bağımsız araştırmacı haline gelmelerine yardımcı olmaktır. Yetişkin olarak da alacakları rol budur. Bağımsız olarak bir konuyu çalışmaları için gereken beceri ve süreçler ikinci tip zenginleştirmede gelişmeye çoktan başlamıştır. Öğrencilerin diğerleriyle sonuçları beklenir. Renzulli öğretmenleri projelerini idare etmekte öğrencilere yardım ederek öğrenmeyi kolaylaştıran bir etmen olarak görür.

Üç zenginleşme kategorisi birbirine eklenen ve birbirini tamamlayan bir yapı içersindedir. Bunu voltran metaforu olarak açıklamak mümkündür. Bir öğrencinin bir kategoriden diğerine geçmesi sırayla olmak zorunda değildir. Bunun yerine adımlar arasında hareket vardır.

Öğrenciler becerilerini ve bilgilerini belli bir içerik çerçevesinde geliştirdikçe bağımsız çalışma daha uygun bir alternatif haline gelmektedir. Bu sayede özgür ve objektif bir takım sonuçlara varmak mümkün olacaktır.

Üçlü Zenginleştirme Modeli, öğretimsel faaliyetlerin sıralaması konusunda bir araçtır. Dolaylı modellerle de tutarlıdır; çünkü armağanlı çocukların diğer öğrencilere açık olmayan performans seviyelerine ulaşmalarını sağlamaya yardımcı olmakla ilgilidir (Reis, Gentry, Maxfield, 1998).

1.2.1.1.3. VanTassel-Baska'nın Birleştirilmiş Müfredat Modeli (Integrated Curriculum Model, ICM)

VanTassel-Baska (1986, 1993, 1997) müfredat gelişiminde önemli bir araştırmacıdır. Birleştirilmiş Müfredat Modeli'nde, birçok yazar tarafından geliştirilmiş fikirleri birleştirir.

VanTassel-Baska müfredat gelişimine eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşmaktadır. Çünkü mevcut durumu hakkında eleştireldir; çünkü disiplinlerin veya çalışma

alanlarının önemini farkında olan ve armağanlı öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli şekilde değiştirilmiş kapsamlı bir taslak geliştirilmemiştir. ICM’yi “literatüre geçmiş en iyi üç müfredat gelişimi ve uygulaması yaklaşımı” (VanTassel-Baska, 1994a, s. 128; ayrıca Stanley, 1983; Maker, 1982; Ward,) nin sentezi olarak önermiştir.

Modelin üç boyutu bulunmaktadır:

- *Gelişmiş İçerik,*
- *Süreç-Ürün*
- *Konu/Tema.*

Asıl konu gelişmiş içerik öğrenimi için, öğrencileri ana konunun standartlarıyla uyumlu ürünlere yönlendiren öğrenme ile karşı karşıya getirmek için ve ana konunun merkezinde olduğu konular üstünde çalışmak için temeldir.

Bu fikirleri kullanarak VanTassel-Baska bilimde ve dil sanatlarında iki ulusal müfredat projesi yönetmiştir (1994b). Her bir proje müfredatı organize etmek için üç boyutu da kullanmıştır. Örnek müfredat üniteleri her bir projede ilk, orta dereceli okullar ve liseler için geliştirilmiştir ve bu projeler hakkındaki raporlar literatürde yerlerini almıştır (Van-Tassel-Baska, Johnson, Hughes ve Boyce, 1996). Diğer modellerin tersine, ICM okulların benimseyebileceği bir müfredatı geçerli kılmıştır.

1.2.1.1.4. Paralel Müfredat (The Parallel Curriculum)

Doğrudan müfredat modelleri içinde bir diğer model Paralel Müfredat Modelidir (Temlinson, 2002). Bu model Üstün Yetenekli Çocuklar Derneği’nin (NAGC) bir heyetinin ürünüdür ve amacı müfredat gelişimi için olan modellerin yerine geçmeyeip bir tür hızlandırıcı görevi görmektir. Paralel Müfredat Modelinin müfredat yaratmada

tek bir görüş veya yaklaşımı yansıtmaktansa görüş ve yaklaşımların sentezini temsil etmesi amaçlanmaktadır.

Paralel Müfredatın armağanlılık fikri uzmanlığın gelişimidir. Uzmanlık belirli bir alanda olduğu için, müfredat dar bir alanda hareket eder ve yetenek ve hızlandırıcı öğrenmede daha az insan en üst seviyelerde olur. Aynı zamanda, farklılaşma fikri, süreç, ürün, etki, genel temalar ve sorun gibi terimlerin kullanımıyla zenginleşmeyi sağlar. Eğitime fikri bir bütün çocukları itinayla eğitime sorumluluğunu ortaya çıkarır. Paralel Müfredat adını dört çeşit müfredat programından alır. Bunlar:

- Çekirdek ya da temel müfredat (The Core or Basic Curriculum),
- İrtibat müfredatı (The Curriculum of Connections),
- Uygulamalı müfredat (The Curriculum of Practice) ve
- Kimlik müfredatı'dır (Curriculum of Identity).

Bunların her birinde öğretmenler öğrencilere yükselen zihinsel talebi hesaba katarak yol göstermekle yükümlüdürler. Dört paralel içinde, uygulamalı müfredat en yenilikçi olan paralel gibi gözükür. Okuyucu sürekli olarak bu prensipleri takip edecek müfredat yaratma fikrine teşvik edilir. Paralel Müfredat aslında işyerlerinde kullanılmak üzere geliştirilmiştir.

Paralel Müfredat diğer birçok müfredat programından uzmanlığı tanıtip üstünde durması ve geleneksel fikirlerden keskin bir şekilde ayrılması bakımından farklıdır. Diğer modellerden diğer bir farkı ise bir birey yerine bir organizasyonun ürünü olmasıdır. Paralel Müfredat modeli ilgi çekici ve bolca ilişkili fikirler içermesine karşın “paralel” kavramından içerik açısından neyin kastedildiği bilinmemektedir. Bu tip bir çalışma armağanlılar için hem bir müfredat, hem de bir müfredat değildir.

Paralel Müfredat koşulların öğrencilerin değişken ilgilerine ve öğrenme oranlarına göre oluşturulması gerektiğini ileri sürer.

1.2.1.2. Dolaylı Modeller

Dolaylı modeller armağanlı eğitimi dışındaki amaçlar için tasarlanmıştır. Bütün insanlarla ilgili insan davranışı kategorilerini, armağanlı eğitimi savunucularına daha az gelenekçi veya daha yüksek seviyeli hizmetleri önerir şekilde düzenler. Armağanlıların bu kademe dâhilinde büyüüp geliyeceği varsayıldığı ve yüksek seviyeli işlevselliğin fırsat olmadan meydana gelmesi olası olmadığı için bu modeller armağanlı eğitimiyle birleştirilmiştir. Burada aralarındaki benzerlik ve farklılıkların kolay anlaşılabilirdiği birkaç model incelenebilir.

Dolaylı modellerin neden armağanlı eğitimcilerin çoğu tarafından kabul gördüğü literatüre bakarak anlaşılammaktadır. Burada üç fikrin etki ettiğini varsayılmaktadır. Armağanlı eğitimi genel eğitimin bir parçasıdır ve bu modeller bu bağlam içinde bu kadar dikkat çeker. Genel eğitim modelleri armağanlı eğitimi için de uygundur; çünkü bu modeller en yüksek düşünme ve hissetme seviyelerine gelme ihtimalinden bahseder. Tatmin edilmemiş potansiyel olduğu açıktır. Armağanlılar bu potansiyele ilerlemek durumundadırlar. Armağanlılık fikri modellerde potansiyel fikriyle uyuşur. Armağanlı eğitimi hakkında koruyucu bir tavır takınanlara bütün çocuklar için iyi olan bir şey armağanlı çocuklar için daha bile iyi olur iddiasında bulunulabilir. Dolaylı modeller armağanlı çocuklara yardımcı olmada gerekli zamanı ve çabayı doğrulayan farklı bir müfredatı tanımlamak için bir araç sağlar.

Zekâ testinin armağanlı eğitimi alanının ortaya çıkmasındaki önemini göz önüne alırsak, zekâ hakkındaki teorilerin müfredat gelişiminde temel alınması doğal olur. Literatürde iki teori baskın gelir: 1960 ve 1970'lerde Guilford'un (1967) Zekâ Yapısı

Modeli (Structure of Intellect) ve 1980 ve 1990'larda Gardner'ın Çoklu Zekâ Teorileri (Theory of Multiple Intelligences). Üçüncü bir teorisyen olan Robert Sternberg (1985) de zekâ münazarasında etkili olmuş ama yeni bir müfredat yaratmada pek bir katkı sağlayamamıştır

Calvin Taylor'ın (1973, 1985) çoklu yetenekler modeli de alanı etkileyen başka bir model olarak değerlendirilmelidir. Bu model ve teorilerin hepsi nüfus içinde ve tek bireyler içinde çoklu zekâların varlığını önerir.

1.2.1.2.1. Guilford' un Zekâ Yapısı Modeli (Structure of Intellect Model) (SI)

1959'da SI Guilford'un geleneksel zekâ görüşlerinden ve IQ testlerinden duyduğu, Gardner ve Sternberg'e de ilham veren, tatminsizliğin bir dışa vurumu olarak tanıtılmıştır.(Guilford, 1967, 1968). Temelde, Guilford zekâ, zekâ teorisi, katsayı analizi ve morfolojik analiz hakkında bildiği her şeyi alıp Zekâ Yapısı Modelini yaratmıştır.

Guilford hayattaki test ve görev unsurlarının insanların kullanması gereken bilgiye (içerik), insanların o bilgiyi nasıl işlediğine (işlem) ve o bilgiyi işlerken o bilgiyi nasıl düzenlediklerine (ürün) bakarak ayırt edilebileceğini savunmuştur. Guilford zekâ kategorilerini temsil eden üç yüzlü küp bir matris inşa etmiştir. Her bir yüz 4 içerik, 5 işlem ve 6 ürün olması için kendi içinde bileşenlere ayrılır. Daha büyük olan küp bir içeriğin, bir işlemin ve bir ürünün kesişimine tekabül eden daha küçük küplerden oluşur. Böylece 120 tip zekâdan 100'e yakını bildirilmiştir.

SI Modeli armağanlı fikriyle uyuşur. Çünkü birden çok yeteneğe sahip olanlar gelişim için besleyici bir çevreye ihtiyaç duyarlar. Ayrıca, SI modeli birden çok güç için açıklama, yaratıcı davranış için bir yer ve içeriğe asıl konuyu göz ardı edecek

şekilde bakacak bir yer sağlar. Daha sonra Meeker (1969, 1981) tüm SI modelini, değerlendirme, tanıtım ve müfredatı kapsayacak şekilde, eğitimsel çalışmaya uygulamada ön sırada yer alır. Fakat SI modelinin genel eğitimde yararlı olduğuna dair veri yetersizdir. Armağanlı çocuklarla kullanımında parça parça ama etkilidir. Örneğin, Karnes and Bertschi (1978) SI'yi armağanlı çocuklara uygulayan ilgi çekici bir program tanıtmıştır. Fakat bütün modelin armağanlı eğitime uygulanmasında programın yüksek tekniğe dayanan doğası ve birden çok üç temel boyutun çeşitlemeleri yüzünden sorun çıkmıştır.

Genel model bütün boyutları kullanarak sınırlı derecede itibar görürken, işlem boyutu armağanlı eğitiminde pek çok çabanın ortak noktası olmuştur. Öğretmenler işlem boyutu çerçevesinde dersler ve birimler düzenlemeye teşvik edilmiştir (Sisk, 1976). Beş işlem arasından genelde okullar tarafından göz ardı edilen üç işlem (ayrı üretim, birleşik üretim ve değerlendirme) müfredat geliştirmede ve yeniden canlandırmada merkez noktası olmuştur (Gowan et al., 1979). Ayrı üretim yaratıcılıkla eş anlamlı olarak kullanılmaya başlanmıştır. SI modelindeki diğer faktörler daha az itibar görürken çoğu çaba yaratıcılığı öğretmek için gerçekleştirilmiştir.

İşlem üzerindeki vurgudan müfredat yapanlar işleme ve düşünme kabiliyetleri üzerinde yoğunlaşan bir perspektife kendilerini adadıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca Guilford'un öncü araştırması çocuklara değil yetişkinlere göre tasarlanmıştır; ama model armağanlı eğitimcilerin düşünce tarzının oluşmasında etkili olmuştur. Guilford'un terminolojisinin bu alanda etkisi tartışılmazdır. Bu noktada, model, SI faktörlerini (zekâ çeşitleri) teşhis etme becerilerinin o becerilerin gelişmesi için gösterilecek etkili eğitimsel strateji yaratabilme becerisinden çok üstün gelir.

1.2.1.2.2. Taylor'ın Beceri Modeli (Talents Model)

Calvin Taylor çocuklarda yeteneklerin teşhis edilmesi konusunda çalışan ve onların yaratıcılıklarını geliştiren önemli bir yaratıcılık araştırmacısıdır (Taylor, 1973, 1985). Çoklu bir beceri modeli ve becerileri geliştirmek için yollar öne sürmüştür. Taylor bir alanda yaratıcı performans ve olağanüstü çalışmanın tek bir beceriyle bağlantılı olamayacağını ve becerilerin bir tek okul başarısıyla bağlantılı olmadığını fark etmiştir. Aslında, Taylor, Amerikan okullarını düşündüğünde ağırlıklı olarak akademik beceri en fazla teşvik edilen konudur. Ancak planlama becerisi, öngörü becerisi gibi beceriler de önemlidir. Taylor'ın insanların birçok becerilere farklı miktarda sahip oldukları varsayımını göze alırsak yüksek akademik becerileri olan çocuklar okulda başarılı hissederken diğer konularda becerileri olanlar okulda daha az başarı hissetmektedir. Eğer okulun görevi çocukları birçok beceri gerektiren çeşitli toplumsal rollere hazırlamak ise o zaman mevcut çözümler bunun sağlanması için yetersizdir. Taylor'ın yaratıcı problem çözmeyle alakalı olduğu düşündüğü beceriler akademi, yaratı, planlama, iletişim, tahmin etme, karar verme ve insan ilişkileriyle alakalıdır. Beceriler arasındaki ilişkide akademik beceriyi bilgi tedarikçisi görevi görür.

Taylor'ın birden çok yetenek öğretimi konusundaki görüşleri farklı becerileri vurgulayan başka programlarla birleştirilmiştir. The Talents Unlimited Project in Mobile, Alabama bu programlardan bir tanesidir (Schlichter, 1981, 1991). Bu çalışmadaki değiştirilmiş beceriler listesi şunları içerir:

- Üretici düşünme: birçok, sıra dışı, çeşitli fikir veya çözüm üretme ve bu fikirlere detay ekleyerek bunları geliştirme ve böyle bunları daha ilgi çekici kılma.

- Karar verme: ana hatlarıyla belirlemek, tartmak, son yargılamalarda bulunma ve alternatiflerine karşı bir kararı savunma.
- Plan kurma: bir fikri uygulamak için yapılacak unsurları açıklayarak bir yol tasarlamak, gereken kaynakları teşhis etmek, atılacak adımlar dizisinin taslağını çıkarmak, olası problemleri saptamak ve plandaki gelişmeleri göstermek.
- Tahmin etme: çeşitli fenomenlerin muhtemel etki ve nedenleri hakkında türlü tahminlerde bulunmak.
- İletişim: fikir, his, ihtiyaç ifade etmek için sözlü ve sözsüz iletişim formlarını kullanmak ve anlamak
- Akademik: belirli bir konu veya mesele hakkında bilgi ve fikir kazanımı yardımıyla bir bilgi veya beceri temeli geliştirmek (Schlichter, 1991, s.319)

Taylor'ın çoklu beceri yaklaşımı armağanlı eğitim konusunda çalışma yapanlara çok çekici gelmektedir (Kaplan, 1974); çünkü çeşitli sayıda becerinin bir insanda bulunabileceği varsayımında bulunur. Beceriler eğitilebilir ve geliştirilmiş beceriler hayatın birçok alanında başarı potansiyelini yükseltecektir. Taylor modeli, armağanlı programlarının tanımlama tasarılarını kısıtlanmış bir dizi beceriye dayandığına inanan, alternatif tanımlama ve müfredat kullanan insanlar için mantıklı bir açıklama getirir. Düzenli müfredat bağlamında problem çözmek adına bu model kullanışlıdır.

Sisk (1982) modelin armağanlı çocukların ahlaki gelişimini nasıl daha öteye taşıyacağıyla ilgili örnekler sağlamıştır. Taylor'ın görüşleri kısmen armağanlı olmayan çocuklarla ilgili araştırmaların sonunda gelen teşvik edici sonuçlardan ve Üçlü Zenginleşme Modeli gibi, Taylor'ın yaklaşımının diğer modellerle uyum içinde olmasından 1990'larda yeniden ilgi kazanmıştır (Schlichter, 1991). Taylor'ın modelinin bilişsel gibi psikoloji odaklı terimleri kullanmaktansa iletişim ve plan

yapma gibi benzer terimleri kullanması gerçeğinden kapsamının genişliği anlaşılabilir. Friedman ve Lee (1996) sınıftaki bilişsel etkileşimlerin karmaşıklığını arttırmada verimli olduğunu bildirmiştir.

1.2.1.2.3. Gardner'ın Çoklu Zekâ Teorisi (Theory of Multiple Intelligences)

Gardner (1983) teorisini Guilford'unkinden farklı bir bakış açısıyla oluşturmuştur. Gardner'da Guilford gibi zekâ hakkındaki görüşlerden memnun değildi. Literatürdeki bilişsel gelişim, antropoloji ve sinirbilimini inceledikten sonra, Gardner genel zekâ görüşünün kullanışlı olmadığını ve insanların birden fazla zekâ yapısına sahip olduklarını saptamıştır ve böylece teorisi de Çoklu Zekâ Teorisi olmuştur. Gardner 7 çeşit zekâ çeşidi belirlemiştir, şimdi ise bu rakam 8'dir, her birinin de farklı konumu ve bazılarının da geleneksel olanın dışında anlamları vardır: dilbilimsel (sözlü ve sözsüz), mantıksal-matematiksel, uzaysal, müzikal, içsel (kendini bilme), insanlar arası (başkalarını tanıma), vücut hareketleriyle ilgili (hareketler ve dans) ve doğayla ilgilidir. Bu zekâ çeşitleri birbirinden bağımsız ve öğrenme fırsatlarıyla her insanda mevcut olma potansiyeli bulunan olarak görünür.

Gardner'ın fikirleri, tek sınıftan okullara kadar değişiklik gösteren, çeşitli okullardaki armağanlı çocuk müfredatını geliştirmek için kullanılmıştır. Her bir zekâ çeşidi eğitim amacına hizmet eden bir araç olarak görülebilir. Bu sekiz çeşit zekâyı rehber olarak, öğretmenler ya da müfredat programı geliştiricileri çocukların karşı karşıya geleceği fırsatları seçebilir ya da yaratabilirler.

1.2.2. Sistem ve Modeller

1.2.2.1. Tümüleştirici Eğitim Modeli

Clark (2009), Tümüleştirici Eğitim Modelini insan beyninin 4 ana fonksiyonunun bilişsel, duyuşsal (duygusal), fiziksel ve duygusal tümleşik çalışmasına dayandırmıştır. Beynin ana fonksiyonlarını 7(yedi) bileşende düzenleyerek, modeli kullananlar öğrencilerinin eğitim deneyiminde tüm fonksiyonların olacağından emin olabilirler. Model, çevrenin oluşumunu ve strateji gelişimini her öğrenciyi kamçılatabilecek ve armağanlılar için gereken sürekli gelişimi sağlayacak şekilde yönlendirir. Modelin yedi bileşeni vardır:

- Karşılık verebilen öğrenme ortamı,
- Karmaşık ve meydan okuyan bilişsel etkinlik,
- Güçlendiren dil ve davranış,
- Seçim ve algılanan kontrol,
- Rahatlama ve gerginlik azaltma,
- Hareket ve fiziksel kodlama,
- Sezgi ve birleştirme.

Bu model her sınıfın parçası olabilecek öğretim ve öğrenmedir. Yararlılığı ve gücü; beynin 4 ana işlevini etkileyecek fikirlerin ve etkinlikleri içermesinden ve bu 4 alanı beynin yaptığıyla aynı şekilde tümleştiren (birleştiren) bir yapıya sahip olmasından gelir.

Tümüleşik Eğitim Modelinin Bileşenleri (Tümüleşik = entegre = birleşik);

- Karşılık verebilen Öğrenme Ortamı

Fiziksel ortam;

- Ortam daha çok öğrencilerin erişimde olan çeşitli seviyelerde ve konulardaki materyaller açısından zengin laboratuvar ya da atölyeye benzer.
- Vurgu deney yapmak ve katılım üzerindedir. Merkezler olabilir.
- Ortam esnek yapıdadır ve her öğrencinin ihtiyacını karşılayabilecek kadar karmaşık bir düzen sunar.
- Renk, ses, ve diğer duyuşsal uyarımlar öğrenmeyi desteklemek için kullanılır.
- Mobilyaların fiziksel yerleşimi, öğrencilerin oturuşu ve trafik (ortama gidiş geliş) kalıpları öğrenmeyi destekleyecek şekilde planlanmıştır. Öğrencilerin aynı anda farklı çeşitte etkinliklere katılabilecekleri kadar alan olmalıdır.
- Öğrencilerin etkileşime geçebilecekleri çeşit çeşit yönerge grupları için yeterli alan vardır ve esnek gruplandırma kullanılır.
- Odanın fiziksel görünüşünde öğrencinin çalışması ve girdisinin (katkısının) izleri vardır.
- Öğrencinin öz denetimine (öz değerlendirme dahil) destek için alanlar vardır.
- Sınıf rahat, davetkar, keşfi uygulamayı ve kişisel bilgi yapımını destekleyen bir atmosfere sahiptir.

Yönerge (eğitim) ortamı;

- Müfredat karşılık verici (cevap verici), esnek ve tümleştiricidir. Öğrencinin ihtiyaçları ve ilgileri müfredatın geliştiğı temeli oluşturur.
- Öğrenciler içerik ve değerlendirme standartlarını bilir ve öğrencinin kendisinin öğrenme değerlendirmesinde katkısı vardır.
- Yönerge (Öğretim) her öğrencinin değerlendirilmiş ilgi ve ihtiyacına dayanır.

- Dersler öğrencinin gelişim seviyesine uygun şekilde alıılmışın dışında meydan okumalar sunar.
- Toplu ders sayısı sınırlıdır. Öğretimin çoğu küçük gruplar veya bireylerdedir.
- Öğrenciler geniş beceri ve ilgi yelpazesine maruz kalır.
- Entelektüel (zihinsel) akranlar arasında etkileşim vardır.
- Öğrenci öğrenme sürecinde aktif katılımcıdır. Hareket, karar verme, kendini idare eden öğrenme, buluş ve sorgulama teşvik edilir.
- Bilişsel, duygusal, fiziksel/duyusal ve sezgisel etkinlikler sınıf deneyiminin değerli parçalarıdır.
- Seçimler ve seçme fırsatı aşikârdır.
- Ortam öğrencilerin kendi hızlarında, kendi seviyelerinde ve çoklu yaklaşımlar sunan strateji ve materyallerle öğrenmelerine izin verir.
- Öğrenci zamanında geri dönüşüm alır ve ölçülen başarılar açısından değerlendirilir.
- Ölçme ve değerlendirme öğrencinin gelişimine yardımcı olacak şekilde kullanılan araçlardır.

Sosyo- duygusal ortam;

- Duygusal iklim sıcak ve kabul edicidir ve atmosfer güven ve saygı içerir, gereksiz baskı ve stresten arınmıştır.
- Rahatlama ve gerginlik azaltma stratejileri sınıfta öğretilir ve kullanılır.
- Sınıf öğretmen ve öğrenci arasında ortak olarak açıkça belirlenmiş anlaşmalar dahilinde işler.
- Planlama, öğretim ve değerlendirme öğrenci tercihinine göre olur.

- Duygusal beceriler oluşturmak ve geliştirmek müfredatın ve her öğrenim gününün istikrarlı ve değer verilen parçasıdır.
- Öğretmenler ve öğrenciler öğrenme sorumluluğunu paylaşır.
- Güçlendirici dil öğrenciler arasında ve öğretmen ile öğrenci arasında bulunur.
- Öğrenciler sorgulama ve öz değerlendirme yetenekleri barındıran bağımsız öğrenciler olma kanıtları gösterir.
- Öğrenciler algı kontrolü hissi, başarı ve özgüven deneyimlerler.
- Karmaşık ve meydan okuyan bilişsel etkinlik

Planlama şunları içermelidir:

- Ön test, son test ve devamlı ölçme;
- Dersler her öğrencinin ihtiyacını karşılayacak hızda öğrencinin seviyesine göre geliştirilir.
- İlgi çekici, tümleştirci ve meydan okuyan görevler öğrenmeyi geliştirir.
- Görsel ve sözlü stratejiler, kalıplar ve hiyerarşiler, çağrışımlar ve bireysel öğrenme aşamaları.
- Güçlendiren dil ve davranış
- Seçim ve algılanan kontrol

“Kontrolün geometrik yeri (locus)” tanımı algılanan kontrolün insanın içinde (mesela insanın ilgilerine göre yaptığı tercihler) veya dışarıda (mesela belli tercih için ödül verildiğinde) Armağanlı öğrencilerde genç yaşlarda tipik öğrencilere göre daha fazla içsel locus olduğu görülmüştür (Amabile,1989).

Aşağıdaki öneriler algılanan oto kontrol hissini arttırmak için rehber olarak kullanılabilir:

- Programı her öğrenciye uygun seviye seçenekleri alternatifleri verecek şekilde yapılandırılmalıdır.
- Derslere iyi seçimler yapmayı ve sorumlu seçimler geliştirmeyi dahil edilmelidir.
- Seçimler gerçek olmalı ve öğretmene sunulan herhangi biri öğretmen tarafından eşit derecede kabul edilebilir olmalıdır. Gizli tercihler bulunmamalıdır.
- Seçimler öğrenciler tarafından geliştirilmiş alternatifleri de değerlendirecek bir yöntemle beraber gelmelidir. “eğer istediğin şeyi önerilenlerde bulamıyorsan, ne önerirdin?” sorusu sorulmalıdır.
- Öğretmenler öğrencilerin kendi öğrenme deneyimleri hakkında seçimlerde önemli bir rol alabileceklerine ve almaları gerektiğine inanmalıdır. Öğretmenler organizatörleri, kaynakları ve öğrencinin verimli olmasına yardım edecek yapıyı sunmalıdır. Bitirme sırası ve zamanı öğrenciye bırakılarak görevlendirmeler yapılabilir. Bu kadar seçim ve kontrolün bile öğrencilerin verilen görevlerin oldukça yüksek bir oranını tamamladığı görülmüştür. Tartışma grupları, aile toplantıları, seyahatler için planlama konuşmaları ve komitelere katılan öğrenciler bu fırsatlara sahip olmayan öğrencilere oranla çok daha fazla tatmin ve sorumlu paylaşımda bulunur. Öğrenciler iyi seçimler yapmak için alternatif düşünme kalıpları geliştirmek, kişisel gücü rahatlama ve gerginlik azaltma ile oluşturma yeteneği, betimleme, sezgisel stratejiler ve sonuçları görme ve değerlendirme yeteneği gibi becerilere ihtiyaç duyarlar.
- Tüm öğrenciler indirgenemez haysiyete sahiptir ve kendilerinde ve başkalarında bunu farketmeleri için yardım edilebilirler. Böyle deneyimler okul günü içinde

yapılandırılmalıdır. Okul eğitimcilerinin birincil sorumluluklarından biri de etkili kişiler arası ilişkiler ve kişisel güç modellemektir.

Rahatlama ve gerginlik azaltma.

- Stres, öğrenmeyi büyük ölçüde etkiler. Armağanlı öğrenciler için rahatlama ve gerginlik azaltma çok yardımcı olacakları bir zihin aracıdır.

Hareket ve fiziksel kodlama.

Öğrencilerin normalde anlaması zor olan fikirleri ve kavramları anlamaları için etkili ve uygulanabilir bir teknik olan “fiziksel kodlama”, fiziksel vücut hareketlerini süreçleri öğrenmek için kullanır.

Sezgi ve Birleştirme (Tümleştirme)

Tümleştirici Eğitim Modeli öğrenme, hafıza, zekâ gelişimi ve armağanlılık konusunun anlaşılmasına katkıda bulunan beyin araştırmalarını eğitim açısından kullanan yapıları ve stratejileri geliştirmektedir. Model boyunca, evdeki ve okuldaki öğretmenler beynin öğrenme yoluna destek vererek eğitimi optimize etmek için çeşitli yollar ve uygulamalar oluşturmak için çaba sarfeder.

1.2.2.2. Problem Tabanlı Öğrenme (Problem-Based Learning)

PTÖ’ nün Medikal Kökeni; Problem Tabanlı Öğrenme (PTÖ) öğrenmeye katalizör olarak kötü yapılandırılmış problemleri kullanan öğretim ve müfredat modelidir.

Kötü Yapılandırılmış Problemler: “dağınık” “belirsiz” veya “yanlış tanımlanmış” olarak da bilinen kötü yapılandırılmış problemler:

- Gizemli: problemin bileşenleri açık değildir ya da eksiktir; problem yeni bilgilerle değişebilir.
- Gerçek: durum, öğrencilerin deneyimlerine dayanmak zorunda değilse de gerçek hayatta karşılaşılmış şartlar üstüne modellenmiştir.
- Esnek: alternatif çözüm yolları takip edilebilir.
- Muğlâk: Problemin pek çok olası çözümü vardır ve net bir çözümü yoktur.
- Disiplinler arası: Gerçek problemler disiplinlerin sınırlarının dışına yayılır.

Uzmanlığa Giden Yol: PTÖ öğretmenin bilgi dağarcığına değerli bir eklemedir.

PTÖ tam olarak: öğrencilere -kendi olgunluklarına uygun seviyede - dikkatli gözlem ve düşünceli analizle hangi kanıtın ilgili olduğuna karar verebilecekleri ve kanıtın ne anlama geldiği hakkında kendi yorumlarını önerebilecekleri problemler verilmelidir. Öğrencilerin rehberliğe, cesaretlendirmeye, kanıt toplamakta, sınıflandırmada ve analiz etmede ve buna göre yargılar oluşturmada uygulamaya ihtiyaç duyarlar. Ancak, eğer bu etkinlikler yıkıcı bir şekilde sıkıcı olmamalıdır, öğrencilerin ilgilendiği zihinsel doyuma ulaştırıcı bir edime yönlendirmelidir (AS, 1989, s.148) (Shelagh A. Gallagher, 2009, s.193-207).

1.2.2.3. Entegre Müfredat Modeli (The Integrated Curriculum Model)

Entegre Müfredat Modeli (EMM) ilk olarak 1986'da önerilmiş ve ileriki yayımlarda da daha fazla açıklanmıştır (Van-Tassel-Baska, 1986a, 1992, 1994, 1998, 2003b). Model birbiri ile ilişkili, armağanlı öğrencinin aşağıda belirtilen farklı yönlerine hitap eden, 3 boyuttan oluşur.(Van Tassel-Baska, 2003b,s. 7-8 den uyarlanmıştır) (Joyce Van Tassel-Baska ve Susannah M. Wood. 2009, s.655-682)

- Çalışma disiplinlerini çevreleyen gelişmiş içerik bilgisini vurgulamak,
- Üst seviye düşünce ve işleme sağlamak,
- Öğrenme deneyimlerini disiplini daha iyi anlamayı sağlayacak ve disiplinler arası bağlantı sağlayabilecek önemli sorunlar, temalar ve fikirler çevresinde düzenlemek.

1.2.2.4. Paralel Müfredat Modeli (The Parallel Curriculum Model)

Paralel Müfredat Modeli: Potansiyeli geliştiren ve yüksek-yetenekli öğrencilere meydan okuyan bir dizayndır.

Paralel Müfredat Modeli (PMM), yüksek performanslı ve yüksek potansiyelli öğrencileri de kapsayan geniş bir çeşitlilikte öğrenciler için müfredat oluşturmaya kavram tabanlı bir yaklaşımdır. Model okuldaki pek çok öğrencinin, öğretmek için tasarlandığı disiplinin doğasını yansıtan, öğrenciyi karmaşık düşünceyle ve alandaki uzmanların ne yapacağı ile karşı karşıya bırakan, onlara konu ve disiplinin destek noktalarını anlayıp düzenlemekte yardım eden yüksek kalitede müfredattan fayda sağlayabileceği önermesi üzerinde işler. PMM müfredat konusunda 4 paralel düşünce yolu önerir:

- Çekirdek Paraleli konu hakkında temel kavramları ve prensipleri, önemli anahtar bilgileri becerileri ve tavırları vurgular.
- Bağlantı Paraleli anahtar kavramları ve prensipleri öğrencilerin disiplin içinde ya da disiplinler zamanlar ve konular arası bağlantı yapmaya yardım etmede kullanır, kendi hayatları ve deneyimleriyle bağlantılar dahil edilir.
- Pratik Paraleli öğrencilerin, disiplinin anahtar süreçlerini ve stratejilerini aynen bir uzmanın ya da pratisyenin o alandaki önemli sorunları, soruları ve problemlerle ilgileneceği gibi ilgilenebileceği fırsatlar sunar.

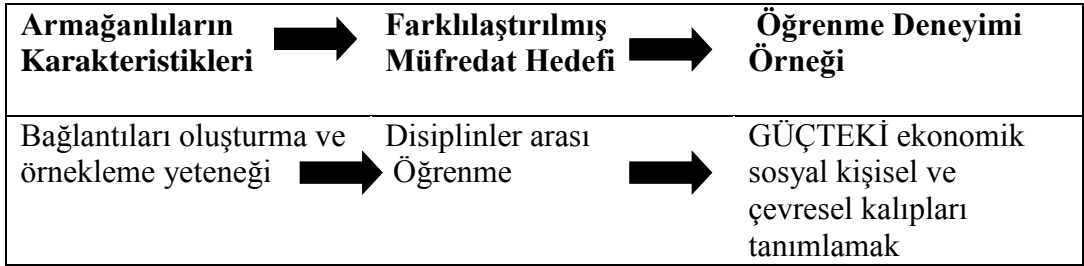
- Kimlik Paraleli öğrencileri, kendi güçlü yanlarını, isteklerini, ihtiyaçlarını ve hedeflerini anlayarak kendilerini bir disiplindeki anahtar kavramlara, prensiplere ve uygulamalara bağıntı kurarak onları yansıtmaya davet eder.

1.2.2.5. Armağanlılar İçin Farklılaştırılmış Müfredat Yapılandırma İçin Bir Model

(The Grid: A Model To Construct Differentiated Curriculum For The Gifted)

Armağanlılar için farklılaştırılmış müfredat yapılandırma için olan bu model, geliştiriciye müfredat, farklılaştırılmış müfredatın hangi bileşenlerden teşkil edileceğini ve böyle bir müfredatın nasıl yapılacağını belirlemesine yardım eden bir modeldir (Kaplan, S.N., 2009, s.235- 251).

Bu modelin amaçları; genel içeriği, süreçleri, uygun şekilde farklılaştırılmış armağanlı müfredatının ürünlerini tercüme etmek. Kapsamlı ve tümleşik müfredatı oluşturan farklılaştırılmış öğrenme deneyimlerini oluşturan özel işlemleri tanımlamaktır.



Şekil 1.2. Armağanlıların Öğrenme Karakteristikleri, Müfredat Hedefleri ve Öğrenme Deneyimleri Arasındaki İlişki Örneği

Kaynak: Renzulli, J.S., vd., (2009). *Systems & Models For The Gifted & Talented*, s.236

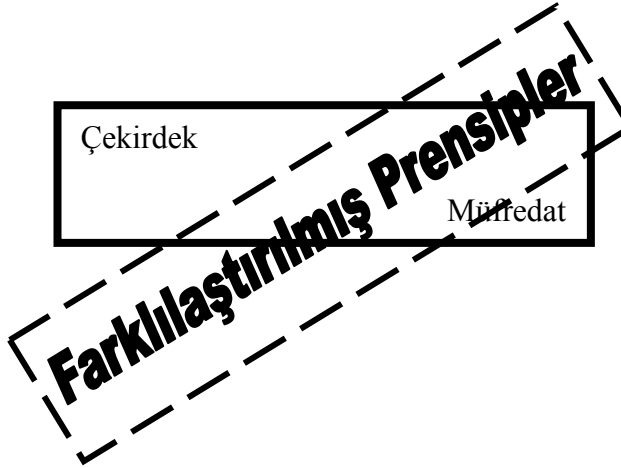
Farklılaştırma Prensibi	→ Ulusal İçerik Standardı	→ Öğrenme Deneyimi Örneği
Büyük fikirler ve evrensel kavramlarla ilgili güncel içerik	Endüstri Devrimi Çalışması (5.sınıf)	Endüstri devrimi ve eşzamanlı Teknoloji Devriminin ilişkisi üstünde yapıcı ve/veya yıkıcı etkide bulunan Ekonomik sosyal ve kişisel GÜÇ kalıpları

Şekil 1.3. Farklılaştırma Prensipieri, İçerik Standardı ve Öğrenme Deneyimleri Arasındaki İlişki Örneği

Kaynak: Renzulli,J.S.,vd., (2009). *Systems & Models For The Gifted & Talented*, s.237.

Farklılaştırılmış prensipler	Çekirdek Müfredat
-------------------------------------	-------------------

Önsöz



Kesişim

Çekirdek Müfredat	Farklılaştırılmış prensipler
-------------------	-------------------------------------

Genişletme(uzantı)

Şekil 1.4. Farklılaştırılmış Prensipler ve Çekirdek Müfredat

Kaynak: Renzulli,J.S.,vd., (2009). *Systems & Models For The Gifted & Talented*, s.238

Müfredatı Farklılaştırmak için Bileşenleri Tanımlamak
İÇERİK: Çekirdeğin ya da armağanlılar için temel müfredatın Ana fikrini hızlandıracak, derinlik ve komplekslik açısından genişletecek ve/veya odaklayacak ya da bireyselleştirecek özel amaçlar.
İŞLEMLER: giriş, destekleme ve/veya yetenek kümesinde ustalaşmak
<ul style="list-style-type: none"> • Disiplinlere esas teşkil eden temel beceriler • Üretken düşünce becerileri: eleştirel, yaratıcı, problem çözücü, mantık • Araştırma becerileri ve bir çalışma alanını incelemek için daha önceden bulunan göndermeler ve katkılar
ÜRÜN: Disiplinlerdeki çalışmayla ilgili iletişimdeki gerçek manada gelişim

Şekil 1.5. Müfredatı Farklılaştırmak için Bileşenleri Tanımlamak

Kaynak: Renzulli,J.S.,vd., (2009). Systems & Models For The Gifted & Talented, s.238.

Tema:		
Büyük Fikir:		
İşlemler	İçerik	Ürün
×	○	□
×	○	□
×	○	□
×	○	□
Öğrenme Deneyimi veya Hedefi		
×	○	□

Şekil 1.6. Grid Model Elemanları

Tema:		
Büyük Fikir:		
İşlemler	İçerik	Ürün
×	○	□
×	○	□
×	○	□
×	○	□
Öğrenme Deneyimi veya Hedefi		
×	○	□

Şekil 1.7. Bileşenler Arası Grid Modeli Eşleşmesi

Kaynak: Renzulli,J.S.,vd., (2009). Systems & Models For The Gifted & Talented, s.238.

Tema: Müfredatın sürekliliğini sağlamak için bileşenleri düzenlemek		
Büyük Fikir: evrensel kavramla ilgili ve tanımlanmış, onaylanmış ve disiplin içi, arası ve veya çevresindeki içerikle ilişkilendirilerek desteklenmiş genelleme, prensip veya teorinin ifadesi		
İşlem	İçerik	Ürün
Armağanlıların temel, gelişmemiş, esas yeteneklerin ötesinde ustalaşmaları beklenen beceri ve yetkinlikler, üretken (mantıklı, yaratıcı, problem çözücü ve eleştirel) düşünme becerileri, araştırma becerileri veya erişim becerileri, yorumlama, bilgiyi özetleme ve rapor etme ve armağanlıların bireysel yetkinliklerine özel kişiselleştirilmiş becerilerdir.	Müfredat için seçilen ana konu, bütün öğrencilerin öğrenmek zorunda oldukları bilgileri, Armağanlılara cevap veren kavramlaştırma seviyesiyle orantılı bilgi, armağanlıların kişisel ihtiyaçları ve ilgilerine özel bilgileri yansıtır.	Armağanlıların ustalaştığı beceriler ve özümlediği bilgileri özetledikleri ve paylaştıkları ürünler veya konulara gönderme(ilişkilendirme) yapacakları iletişim yöntemleri,çeşitli ortamlarda deneyimleri, uygun ve isabetli üretim için olan materyalleri ve teknolojiyi öğrenmeyi, ve geliştirilen iş ile ilgili geri beslemeyi elde etmek ve paylaşmak için çıkış noktaları geliştirmeyi içermelidir.
Öğrenme Deneyimi veya Hedefi: Bileşenlerin (içerik, işlem ve ürün) kesişimleri öğrenme/öğretme işlemine rehber olan öğrenme deneyimi veya hedeften oluşur. Öğrenme deneyimleri esasen sabit sonlar veya algılanan beklenen öğrenme ve/veya öğretme sonuçlarıdır. Bağımsız çalışma, ders planları ve çalışma yöntemleri veya birimlerinin iskeletini sağlarlar. Öğretmen ve/veya öğrenciler öğrenme deneyimini bu sonucu elde edecek etkinlikleri geliştirmek ve planlamak için kullanırlar.		

Şekil 1.8. Müfredatın Sürekliliğini Sağlamak İçin Bileşenlerin Grid Model'e Göre Düzenlenmesi

Kaynak: Renzulli,J.S.,vd., (2009). *Systems & Models For The Gifted & Talented*, s.239.

1.2.2.6. Purdue Üç-Aşamalı Modeli (The Purdue Three-Stage Model)

Program seviyesinde, model açık, savunulabilir program hedefleri;

- Geniş tabanlı, programa özel belirleme prosedürleri,
- Armağanlı çocukların birbiriyle etkileşim halinde olabileceği gruplama yapıları,
- İyi eğitilmiş öğretmenler,
- Purdue Üç Aşamalı Modelinin müfredat çerçevesine (Feldhusen & Kolloff,1986; Moon, Feldhusen, Powley, Nidiffer veWhitman,1993) dayanan farklılaştırılmış öğretimdir.

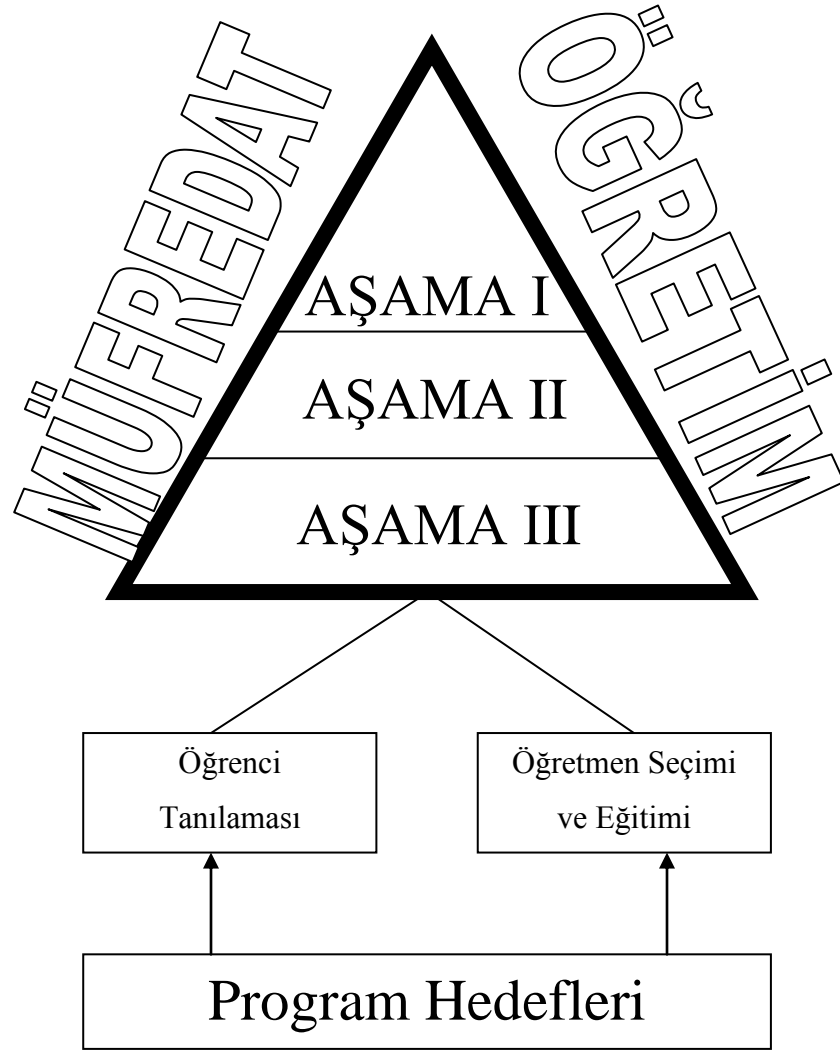
Müfredat seviyesinde, model;

- Gelişmiş disiplin içi veya disiplinler arası içerik,
- Yaratıcılığı, yüksek seviye düşüncüyü, problem çözme becerilerini, bağımsız düşünce yeteneğini geliştiren meydan okuyucu etkinlikler,
- Yaratıcı, karmaşık öğrenme ürünleri (Feldhusen ve Kolloff,1986; Moon, 1993b; Moon et al., 1993) önerir.

Model üstündeki araştırmalar yeteneklilerin düşünme becerilerini, problem çözme becerilerini ve kendini ayarlama becerilerini geliştirdiğini göstermiştir (Kolloff & Feldhusen, 1984; Moon, Feldhusen, & Dillon, 1994).

Program aktiviteleri: Öğretmenleri armağanlı öğrencilerle çalışmaya hazırlamak.

Purdue Üç Aşamalı Modeli 25 yıldan fazla süredir kullanılan yetenekli öğrencilere öğretim için bir modeldir. Model, okul öncesinden üniversiteye armağanlı ve yetenekli öğrenciler için etkili bir farklılaştırılmış öğretim çerçevesi sunar. Yaratıcı ve eleştirel düşünce, problem çözme, kendinden farkında olmak, dirençlilik ve kendini ayarlama açısından gelişmesini sağlar (Moon, S.M., Penny Kollof,P., Felicia Dixon, A.R. ve John F. Feldhusen, F.J., s.289-317).



Şekil 1.9. Purdue Üç Aşamalı Modelinin Bileşenleri

Kaynak: Renzulli, J.S., vd., (2009). *Systems & Models For The Gifted & Talented*, s.290.

Tablo 1.1. Purdue Üç Aşamalı Modeli İçin Öğretimsel Etkinlikler

	AŞAMA I	AŞAMA II	AŞAMA III
HEDEFLER:	Çekirdek içerik ve becerilerde ustalık Geliştirilmiş yakınsayan ve iraksayan düşünme becerileri	Çekirdek içerik ve becerilerde ustalık Geliştirilmiş kompleks problem çözme becerileri	-Bilgiyi gerçek sorunlara uygulama -Yetenek alanında bir profesyonel gibi iş görmek -Gerçek izleyicilerle paylaşmak için gerçek ürünler geliştirmek
ETKİNLİKLER:	-İçerik alanında zengin bilgi tabanı oluşturmaya yardımcı olacak okuma görevleri -Ders anlatımı, filmler, misafir konuşmacılar -Bireyselleştirilmiş öğretim paketleri -Özel yeteneklerde tanılayıcı-yerleşik öğretim -Kısa dönemli, öğretmenin yönettiği, yaratıcı düşünme etkinlikleri (ör.Beyinfırtınası, iraksak soru sormak)	-Çekirdek içerik ve becerilerde ustalaşma -Paylaşımli sorgulama -Keşifle öğrenim -Yaratıcı Problem Çözümü -Küçük grup tartışmaları -Daha Yüksek seviyede düşünce gerektiren yapılanmış görevlendirmeler	-Kendini kendine sorgulama -Kendini kendine yaratıcı üretim -Bağımsız(bireysel veya küçük grup) projeler
ÖĞRETMENİN ROLÜ:	-Sınıf Lider Olmak	-Öğrenme ortamını tasarlamak -Öğrenme deneyimlerini kolaylaştırmak	-Öğrenciler için kaynak insan olarak hizmet etmek
ÖĞRENCİNİN ROLÜ:	-Çekirdek içerik ve becerilerde ustalaşmak; daha yüksek seviyede yaratıcılık ve eleştirel düşünme becerileri uygulamak	-İnsiyatif almak -Diğerleriyle işbirliğinde çalışmak -Anlayışlı ve orijinal fikirler üretmek ve paylaşmak -Göreve adanmışlık göstermek	-Doğru seçimler yapmak -Hedefler geliştirmek -Bu hedeflere ulaşmak için gerçekçi bir plan geliştirmek -Planı gerçekleştirmek -Uygun kaynakları ve mentorleri elde etmek -Bilgiyi dönüştürmek -Çeşitli ortamları kullanarak projenin işlemlerini ve ürünlerini yaratıcı şekilde paylaşmak -Projenin işlemlerini ve ürünlerini kendi kendine değerlendirmek
DEĞERLENDİRME:	Yansıtıcı Günlükler; sınıf katılımı; quizler ve essay testleri	-Çaba, gelişim, katılım -Öğrenme süreçlerinin uygulaması -Yaratıcı ürünler hakkında yazılı yorumlar -Öğretmenle konferanslar	-Ürün ölçme kontrol listeleri -Akran değerlendirmeleri -Kendini değerlendirme -Uzman Yargısı

Kaynak: Renzulli,J.S.,vd., (2009). Systems & Models For The Gifted & Talented, s.239.

1.2.2.7. Armağanlılık ve Yeteneğin Farklılaştırılmış Modeli

Gagné (2009), “Armağanlılık ve Yeteneğin Farklılaştırılmış Modeli”nde, dört doğal yetenek etkinlik alanı önerir; zihinsel, yaratıcı, sosyal, fiziksel.

Armağanlılık, bireyi akranlarının, yaşlılarının arasında en üst % 10 gruptaki seviyelere yerleştiren üstün, doğal kabiliyetlerin sahip olma durumu ve kullanımudur.

Yetenek, bireyi mesleki alandaki yaşıtları arasında en üst % 10' a yerleştiren sistematik geliştirilmiş kabiliyetleri (ya da becerileri) nin üstün ustalık ve bilgidir.

Armağanlılık ve yeteneğin farklılaştırılmış modelinde (DMGT), Yetenekler bu yüksek yatkınlıkların insan aktivitesinin belirli alanındaki özel becerilere (mesleki sınıflandırma sistemleri binlerce alan listeler) dönüşümü ile gelişerek ortaya çıkar.

Armağanlıktaki dört etkinlik alanı gelişim sürecinden geçip yeteneğe dönüşmektedir. Bu dönüşümde katalizörler yer almaktadır. Bu katalizörler süreci hızlandırabildiği gibi baltalayabilirler. Katalizörler çevresel ve öze dönük olarak ikiye ayrılırlar. Öze dönük katalizörler fiziksel ve psikolojik olarak alt maddelere ayrılmıştır. Fiziksel ve psikolojik katalizörler kısmi genetik mirasa bağlıdırlar. ŞANS; armağanlılık (çevresel öze dönük) katalizörlerini etkiler.

Öncelikle bulunan literatüre göre DMGT'nin altı bileşeni arasında birçok ilişkiler gözlenebilir. Etkileşimin karmaşık bir kalıbı; beş nedensel faktör: Armağanlık, içsel ve çevresel katalizör, gelişimsel süreç ve şanstır. Bunların arasında basit/ temel bağlantı bulunmaktadır. En temel ilişki armağan ve yetenek kavramlarını kapsar. DMGT de doğal yetenekler hammadde olarak alınmıştır. DMGT' nin bileşenleri arasında çift yönlü bir etkileşim bulunmaktadır. Gagné' nin Farklılaşmış ve Armağanlılık ve Yetenek Modelinde (2007 Güncellemesi); çevreden öze örnekler verilmektedir.

Ör. Çocuk okula gider motivasyon gerçekleşir. Çocuğun astronomi ile ilgisi varsa teleskop alınabilir ya da gözlemesine götürülür. Şekilde oklar aslında çift yönlüdür.

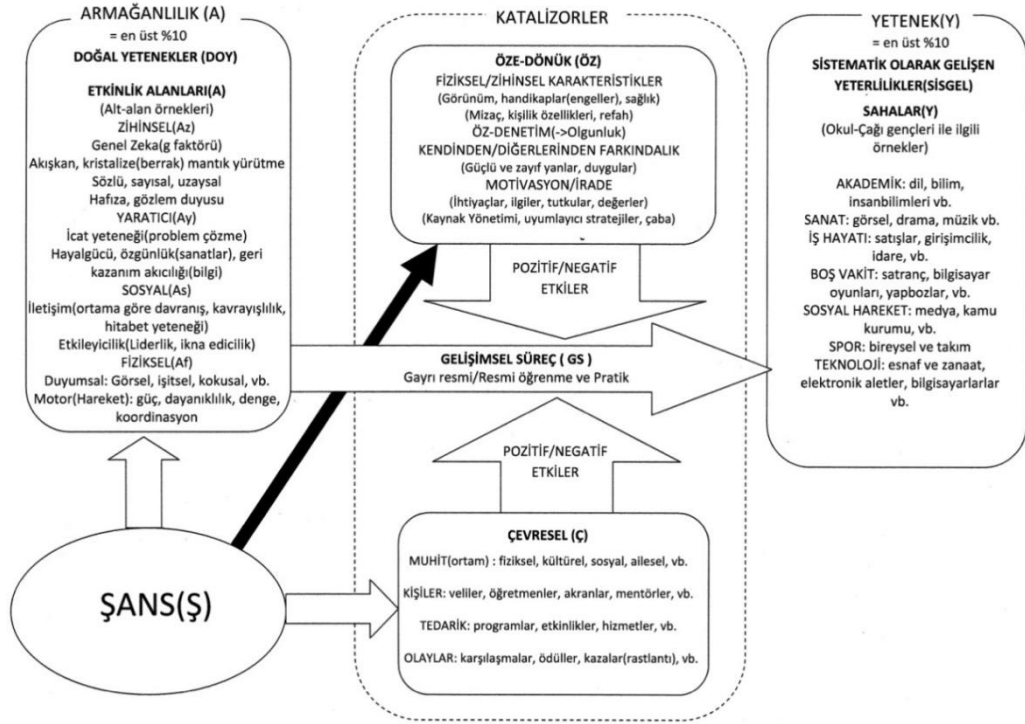
Ör. Armağanlılık, eğer motivasyon vb. olmazsa azalır. Geribildirim vardır.

Başarı başarıyı yaratır. Başarı arttıkça motivasyon da yükselir.

- Walberg (1984) v.d. belirledikleri dokuz önemli faktör (akademik başarı faktörleri), üç ana başlıkta ele alınır: yatkınlık, öğretim, çevredir.

- Yatkınlık (1.kabiliyet, 2.gelişim, 3.motivasyon)
- Öğretim (4.miktar, 5. Kalite)
- Çevre (6.ev, 7. Sınıf, 8.akran, 9.televizyon)

Günümüzde bunlara ilave olarak., 10. bilgisayar, 11. internet 12.mobil cihazlar eklenebilir (Gagné, 2009, s.165-179).



Şekil 1. Gagné'nin Farklılaştırılmış Armağanlılık ve Yetenek Modeli (2007 Güncellemesi)

Şekil 1.10. Gagné' nin Farklılaşmış ve Armağanlılık ve Yetenek Modeli (2007 Güncellemesi)

Kaynak: Renzulli,J.S.,vd., (2009). Systems & Models For Developing Programs For The Gifted & Talented, s.166).

1.3. Problem

Özel veya üstün yetenekli öğrenci sayısı bakımından Türkiye önemli bir oran oluşturmakta, genel standart eğitim modelleriyle yetiştirilmeleri, mevcut potansiyelin değerlendirilememesi yüzünden insan gücü ve beyninin kullanımını açısından ciddi bir israf söz konusu olmaktadır. Bunun giderilmesi için özel eğitim, program ve yönetim modelleri yetersiz kalmakta yeni modellere, ayrıca kendi kültürümüze ve sosyal ihtiyaçlarımıza uygun bir sistem geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Özel veya üstün yetenekli çocukların eğitimlerinde önemli bir yer tutan okul ve merkezlerin eğitim ve yönetim modellerinin incelenmesi; öğrenci, öğretmen ve yöneticilere bu konuda anket uygulayıp görüşlerinin alınmasının alan yazısına katkısı olacağı düşünülmektedir.

1.4. Amaç

Bu çalışma, özel veya üstün yetenekli çocuklara eğitim veren okul ve merkezler için eğitim ve yönetim modellerini incelemeyi, değerlendirmeyi ve geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- Özel veya üstün yetenekli çocuk kimdir?
- Diğer çocuklardan farkları nelerdir?
- Özel veya üstün yetenek tanılama yöntemleri nelerdir?
- Özel veya üstün yetenekli çocukların özellikleri nelerdir?
- Bu tür çocukların eğitimindeki gelişim tarihi ve uygulamalar nelerdir?
- Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için mevcut modeller nelerdir?

- Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için eğitici ve eğitim yönetim modeli nasıl olabilir?
- Türkiye'deki özel üstün yetenekli çocuklar için bu konuda neler yapılabilir?

1.5. Önem

Mevcut eğitim programları çerçevesinde özel veya üstün yetenekli çocuklara uygun eğitim programlarının ve modellerinin yetersiz kaldığı bu yüzden yeni ve bu özellikteki çocukların yetiştirilmesini kolaylaştırıcı yeni bir model önerisi getirilmesi gerekliliği açıktır.

Türkiye'de özel veya üstün yetenekli çocukların eğitiminde program geliştirme ve bir model önerisi getirmek ile ilgili çalışmaların az sayıda ve ağırlıklı olarak zekâ üzerinde duruyor olması bu araştırmanın önemini arttırmaktadır. Öte yandan Türkiye'de özel veya üstün yetenekli çocukların eğitimi son derece önemlidir. Özel veya üstün yetenekli çocukların eğitimi önemsenmektedir.

Özel veya üstün yetenekli çocukların eğitimi ile ilgili çeşitli eğitim modellerinin incelenmesi ve okul / merkez yönetici, öğretmen, öğrencilerle yapılan bu araştırma bulgularının; yapılacak çalışmalarda daha uygun bir model tesis edilmesine ayrıca alanda güncel ve yeni bakış açılarının ortaya çıkmasına olanak sağlaması umulmaktadır.

1.6. Varsayımlar

Yapılan anket çalışmasında, özel veya üstün yetenekli çocuklar, eğitici ve yöneticiler araştırmanın veri toplama aracındaki sorulara doğru, güvenilir ve içtenlikle cevap vermişlerdir.

1.7. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma, 2009-2010 eğitim öğretim yılı Bahar dönemiyle sınırlıdır.
2. Bu araştırma İstanbul ve Eskişehir İllerinde öğrenim gören özel veya üstün yetenekli çocuklar, eğitici ve yöneticileri ile sınırlıdır.
3. Bu araştırma özel veya üstün yetenekli çocuklar, eğitici ve yöneticilerinin araştırmanın veri toplama aracına verdikleri cevaplarla sınırlıdır.

1.8. İlgili Araştırmalar

1.8.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Dönmez (2004)'e göre tarihimizde üstün ve özel yetenekli bireylerle ilgili gurur verici çalışmalar olmuş, Osmanlı İmparatorluğu döneminde özel veya üstün yetenekli çocuklar Enderun Mektepleri'nde değerlendirilmişlerdir. Enderun, Osmanlı İmparatorluğunda yönetim, bilim ve sanat kadrolarını oluşturmuştur. Cumhuriyet döneminde de yasalarda çeşitli düzenlemelerle özel veya üstün yeteneklilerin eğitimine önem verildiği görülmektedir.

Türk eğitim tarihinde üstün yetenekliler için yapılanlar;

- Enderun Okulu,
- 6660 sayılı müzik, resim ve diğer güzel sanat dallarında olağanüstü yetenek gösteren çocukların devletçe eğitilmesini düzenleyen yasa,
- Fen Liseleri,
- Ankara Rehberlik ve Araştırma Merkezinin 1964 yılından itibaren 5 yıl süre ile bazı ilkokullarda özel sınıf ve türdeş kümeler denemesi,

- 1416 sayılı yasa
- Tübitak bursları ve yarışmaları
- Anadolu Liseleri uygulamaları sayılabilir.
- 1993 yılında “İnanç Lisesi” adı ile eğitim öğretime başlayan okul TEVİTÖL .
- 1993 yılında Bilim ve Sanat Merkezlerinin kuruluşu ile özel veya üstün yetenekli çocuklar için çalışmalar başlatılmıştır.

Ancak tüm bu çalışmalara rağmen ülkemizin yakın geçmişinde, özel veya üstün yetenekli çocuklara donanımlı eğitim ortamı sağlanamadığı görülmektedir.

Günümüzde potansiyel üstün yeteneğin tanınması ve bu kişilerin eğitimi şu dört nedenle önem kazanmıştır (Akarsu, 2004,s. 127-128):

- *Üstün yetenekliler erken yaşta yönlendirildiklerinde gelişimleri hızlandırılabilir ve düzenlenebilir; dolayısıyla topluma katkıları arttırılabilir.*
- *21. Yüzyılın bilgi ve yaratıcılığa dayalı rekabet dünyasında üstün yetenekliler kendi alanlarında iş, bilim, teknoloji, sanat ve hizmet sektörüne, doğdukları ya da göç ettikleri ülkelere ve genel anlamda uygarlığa katkıda bulunabilecek değerli bir ekonomik kaynaktır.*
- *Kendi haline bırakılıp yönlendirilmediği, kendini gerçekleştirme ve yaratma fırsatını bulamadığı zaman üstün yetenekler yıkıcı, kendisine ve çevresine zarar verici hale gelebilir.*
- *Çağdaş eğitim felsefesi eğitimde fırsat eşitliği kavramını her bireyin gelişim ve öğrenme özelliklerine uygun, çeşitlendirilmiş, zenginleştirilmiş ve farklılaştırılmış eğitim ortamlarını sunmak olarak tanımlamakta; yetenekleri göz önüne almayan uygulamaların getirdiği haksızlıklardan uzaklaşmaya yönelmektedir.*

Ülkemizde özel veya üstün yetenekli öğrenciler ile ilgili olarak yüksek lisans ve doktora seviyesinde araştırmalar yapılmıştır. Enç'in (1979) "Üstün Beyin Gücü" adlı kitabıyla çalışmalara ışık tutmaktadır. Akarsu (2004), Davaslıgil (2009), Dönmez (2009), Ataman (2009), Özbay (2009), Sak(2009) gibi değerli bilim insanlarımız kongrelerle, yayınlarıyla ve danışmanlık yaparak birçok araştırmaya önyak olmuşlardır.

Bunlardan bazıları:

- Demirel (2008), "Abraham Tannenbaum' un Üstün Yetenek Sınıflandırmasına Giren Örnek Yetenek Türlerinin Toplumsal Değeri Üzerine Bir Araştırma". Anadolu Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Köksal (2007), "Üstün Zekâlı Çocuklarda Duygusal Zekâyı Geliştirmeye Dönük Program Geliştirme Çalışması" İstanbul Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Coşkun (2007), "Görsel Sanatlarda Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ile İlgili Öğretmen Görüşleri ve Değerlendirmesi" Yayınlanmamış Gazi Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi.
- Savaşan (2006), "Kaufman Kısa Zekâ Testi (Kaufman Brief Intelligence Test-K-BIT) 9-10 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik Güvenirlik ve Ön Norm Çalışmaları" İstanbul Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi dir.

Ayrıca, Gökdere ve Çepni'in (2003) üstün yetenekli öğrencilerin Fen Öğretmenlerinin eğitimine yönelik model önerisi ve çeşitli çalışmaları, Dağlıoğlu ve Metin'in (2004) matematik alanında üstün yeteneklilerin eğitimi ile ilgili çalışmaları bulunmaktadır.

Altunya (2002) Köy Enstitüsü hareketini, öz olarak bilimin öncülüğünde aklın özgürleştirilmesi hareketi olarak tanımlamıştır. 1935'te temeli atılan Köy Enstitüsü

Sisteminin köylüye bilimsel bir liderlik yaptığı söylenebilir. Bu hareket sayesinde köylünün, akli ve emeğiyle kendi kaderini değiştirebileceğini ve bilimsel bir liderlikle, mevcut köylü yazgısını, kendi akli ve emeği ile yeneceğini görmüştür. Bugün ülkemizde çağdaşıktan söz edilebilmesinde o yılların aydınlanma çabasının etkisinin olduğu söylenebilir. 1942 yılında Köy Enstitülerinin ihtiyacı olan öğretmen, yönetici, denetmen hatta köy araştırmacısı yetiştirmek üzere Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü'nde üç yıl süreli Yüksek Köy Enstitüsü açılmıştır. Yüksek Köy Enstitüsü, her Köy Enstitüsünün en yetkin öğrencilerini alıp yetiştirmeyi hedeflemiştir. 1943 yılında altı yıllık bir deneme sürecinden sonra Köy Enstitüleri Öğretim Programı yürürlüğe konmuştur. Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilat Kanunu İzahnamesi ile Köy Enstitüsü sisteminin amacı, felsefesi, örgütlenişi, görevlilerinin niteliklerini ve sorumluluklarını detaylarıyla belirtmişlerdir.

Köy Enstitülerinin kuruluşu ve yükselişi bu şekilde olmuştur. Köy Enstitüleri verdiği eğitimle köylüyü hem eğitip hem de sosyal yaşamdan haberdar etmiştir. Ürün yetiştirmede o dönemin modern çiftlik uygulamalarını da uygulayıp bu yönde de yol gösterici olmuştur. Köy okullarında okuyan ve yetenekli olan köy çocukları daha sonra köy enstitülerine devam etmektedir. Orada da çok başarılı olan öğrenciler, köy enstitülerine öğretmen, yönetici, belletmen hatta araştırmacı olabilmeleri için seçilerek Yüksek Köy Enstitülerine devam etmeleri sağlanmıştır.

Eğitim sistemimizin yegâne ve tek örnek sistemi olarak gösterebileceğimiz Köy Enstitüleri köye özel öğretmen ve eğitmen yetiştirmeyi hedefleyen tek sistemdir. Köy Enstitülerinin sistemine baktığımızda gördüğümüz şey yetenekli ve istekli olan öğrencilerin eğitim hayatına devam etmesinin sağlanması olmuştur. Eğitimde oluşturulan bu sürekliliğin sonucunda ise Yüksek Köy Enstitüsünü bitiren öğrenciler

kendileri gibi kaderlerini değiştirmeyi isteyen köy çocuklarına ışık tutmuş onlara yol gösterici olmuşlardır. İşte bu yüzden Köy Enstitüleri hala değerini korumakta ve yaşatmaktadır.

Üstün zekâlı ve yetenekli bireylerin yetiştirilmesinde o dönem için Köy Enstitüleri sistemi yol gösterecek bir sistem olarak ortaya çıkmıştır. Günümüzde özel gereksinimli çocukların eğitimi çok boyutlu olarak ele alınmakta ve onları eğitecek öğretmenlerden eğitim programlarına her konu değerlendirilmektedir. Özellikle tartışılan konulardan birisi olan üstün öğrencilerin eğitimini üstlenecek öğretmen ve yöneticilerinde üstün olup olmaması konusuna Köy Enstitüsü sistemi ile bir çözüm getirmek mümkün olabilir. Sistemde köy okullarını bitiren öğrenciler, Köy Enstitülerine devam etmekte ve orada da başarılı oldukları durumda Yüksek Köy Enstitüsüne devam etmektedirler. Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin eğitim modeli hazırlanırken Köy Enstitüleri örnek alınabilir ve üstün bireylerin öğretmenleri de üstün mü olmalı tartışması bu yöntemle bir cevaba kavuşturulabilir.

1.8.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

1.8.2.1. Cukierkorn, Karnes, Manning, Houston, Besnoy (2007), Okul Öncesi

Armağanlı Çocuğa Hizmet: Programlama ve Kaynaklar

- Cukierkorn, Karnes, Manning, Houston, Besnoy (2007), Okul öncesi armağanlı çocuğa hizmet: programlama ve kaynaklar başlıklı araştırmada; tümleşik bir müfredat, sürekli değerlendirme ve veli katılımı üzerinde vurgu yaparak armağanlı okul öncesi çocuklar için hizmetler ve programlara üçlü (triyarşik) yaklaşımın ana hatları çizilmiştir. Bu özel öğrenciler için en uygun öğrenme çevresi yaratmada uygulamalara rehber olmak için internet kaynakları dahil olmak üzere özel stratejiler anlatılmıştır.

Bu çalışma armağanlı ve üstün yetenekli okul öncesi çocukların özel eğitim ihtiyaçlarını vurgulamaktadır. Cukierkorn, Karnes, Manning, Houston, Besnoy (2007), genç armağanlı çocukların karakteristiklerinin anlaşılmasında rehber olarak düşünülmektedir.

Bu çalışmada tümleşik bir müfredat, sürekli değerlendirme ve veli katılımı üzerinde vurgu yaparak armağanlı okul öncesi çocuklar için hizmetler ve programlara üçlü (triyarşik) yaklaşımın ana hatları çizilmiştir.

Bu özel öğrenci popülasyonu (nüfusu) için optimal (en uygun) öğrenme çevresi yaratmada uygulamalara rehber olmak için; internet kaynaklar, dahil olmak üzere spesifik (özel) stratejiler anlatılmıştır.

Çalışmanın sonucunda genç hediye çocuklara hizmet etmenin öncelikli yolunun gençlerin yeteneklerini saptamak ve ihtiyaçlarına hassas olmaktan geçtiği ifade edilmektedir. Çünkü çok çeşitli müfredat stratejileri olmasına rağmen en önemlisi çocuğun fiziksel dünyasına dikkat edilmesidir. Ayrıca çocuğun armağanlı özellikleri ve doğru davranma üzerine uygulama yapmak önemlidir.

Armağanlı çocukların yeteneklerinin beslenmesi, geliştirilmesinin yolu;

- Aile.
- Eğitim profesyonelleri.
- Diğer eğitim ile uğraşan kişilerin işbirliği içinde olmasıdır (ortaklığıdır) .

Triyarşik (Üçlü) yaklaşımda entegre olmuş (tümleşik) müfredat, sürekli değerlendirme, ve ebeveynlerin katılımı söz konusudur. Okul öncesi armağanlı çocuklar dünyayı farklı algırlar. Eğiticiler program yaparken tüm gelişimleri dikkate almalıdırlar (Rotigel, 2003).

Tannenbaum'a (1992) göre, okul öncesi armağanlı çocuklarda Triyarşik Yaklaşım (Triarchic Approach) da; entegre müfredat, sürekli değerlendirme ve ebeveynlerin katılımı önemlidir.

Üstün yetenekli ve armağanlı okul öncesi çocuklarla ilgili yapılan etkili programlar şu özelliklerde olmalı (temel özellikler); çocuk merkezli, çocuk yönetimli aktivitelerle, öğretmenin seçtiği ve öğretmenin yönettiği aktiviteler arasında denge olmalıdır. Bu dengeyi kurabilmek için öğrenmeyi tanımlamak gerekir. Öğrenmek ;

- Gelişerek ilerler (aşamalı öğrenilir).
- Çevresel ortam dikkate alınır.
- Diyalog bazlıdır.
- Karar vermeyi içerir.
- Entegre (bütünsel) bilgi içerir (Edwards, 2005)

Bu konseptler (fikirler) temel alınarak armağanlı okul öncesi çocuklar için iyi programlar yapılabilir. Bunun için Entegre (Bütünleşik) Müfredat, süregelen değerlendirme ve anne-babaların dahil edilmesi dikkate alınmalıdır.

Entegre / Tümlleşik müfredat: Morelock ve Morrison'a (1999) göre; Okul öncesi armağanlı çocuklar için gelişimsel pratiği yapabilmek için, hem eş zamanlı olmayan girişimlerine yönelik hem de ortaya çıkmış olan özellikleri dikkate alınmalıdır.

Bir çocukta gelişim oldu diyebilmek için, üstün yetenekli çocukların deneyimleri diğer durumda motive edilmelidir (Bredekamp ve Copple 1997).

Emergent Curriculum/Acil Durum Müfredatı; Öğretmen öğrencileri dikkatle inceler, ihtiyaç ve ilgi alanlarını saptar ve buna göre gelecek aktiviteleri planlar.

İtalya'da Louis Malaguzzi tarafından geliştirilmiş *Reggio Emilia Approach*
Developet Reggio Emilia Yaklaşımının 6 İlkesi:

- Öğrenme çevresinin öğrencinin ihtiyaçlarını karşılaması.
- Aile, öğretmen, çocuk arasındaki ilişkilerin incelenmesi.
- Eğitim aktif bir süreç olarak değerlendirmesi.
- Öğretmenler öğretme politikalarını yeniden değerlendirmeli.
- Müfredat, çocuk merkezli ve çocuğun haklarını dikkate alınacak şekilde hazırlanmalı.
- Acil durum müfredatı anahtardır, dikkate alınmalı.

Karnes'e (1983) göre armağanlı çocukların kendi yaşındaki çocuklarla birlikte olmaları sağlanmalıdır. Çocukların ilgi alanlarına göre program yapılabilir. Bireyselleştirilmiş bir öğrenme gerçekleştirilebilir ve farklılaştırılmış içerik uygulanabilir. Beceri geliştirmede analiz, sentez ve değerlendirme özellikleri vardır.

Ürün geliştirme; gerçek yaşamda yaptıklarını sunabilirler.

Öğretici öğrenme çevresi; öğrenci merkezli öğrenme, motivasyon, çevre, esnek yapı (çevre iyiyse başarı yüksek olur), sanat, bilim, okuma, yazma içermelidir.

Sürekli değerlendirme; ölçme değerlendirmede kalite ortaya çıkmalı.

Ailenin katılımı; eğitimde en önemli olan ailenin işin içine sokulmasıdır. Aile için armağanlı çocuk özelliği bilmesi, çocuğun ihtiyaçlarının farkında olması sosyal ve fiziksel olarak önemlidir.

Hall ve Shumer'e (2002) göre. genç armağanlı çocuklar sadece entellektüel becerileri için değil kendileri için sevildiklerini anlamalıdır. Çocuğun yaşadığı yer

konusunda aileler bir anlamda çevresel uzman olmalıdırlar. Aileler ve uzmanlar bir araya gelmelidirler.

1.8.2.2. Folsom (2006), Armağanlı ve Genel Eğitim Arasındaki Kavramsal

Bağlantılar

- Folsom (2006), Armağanlı ve genel eğitim arasındaki kavramsal bağlantıları yapmak başlıklı araştırmada teorik bir taslak sunulmaktadır.

Folsom'a (2006) göre, genel ve armağanlı eğitimdeki eğitimciler pek çok amacı paylaşıyor gözükseler de eğitim reformunun amaçlarını ve armağanlı öğrencilerin genel eğitim sınıflarındaki ihtiyaçlarını karşılayan karmaşık eğitim uygulamalarının yürütmesinde yetersizlikler vardır.

Folsom'un çalışması, hem armağanlı hem de genel eğitimin kavramsal kuruluşlarından entellektüel ve duygusal elemanları birleştiren ve karmaşık öğretim uygulamalarının öğrenimine iskele kuran teorik bir iskelet (taslak) sunar.

Bu çalışma iki alanın tarihsel bağlamını içerir: Genel öğretmen eğitiminde birleştirici iskelet (temel) ihtiyacını işaret eden literatürün gözden geçirilmesi, teorik bir iskelet modelinin teori temelini tanımlanması ve sınıfta bu modelin gerçekleştirilmesidir.

Burada entellektüel ve Duygusal Öğrenmenin Öğretilmesi sağlanır. Bunu gerçekleştirebilmek için;

- Düşünme operasyonları gerçekleştirmek,
- Karakter nitelikleri veya sosyal-duygusal faktörlerin ortaya koymak,
- Sosyal –duygusal ve idraksal (kavramaya ilişkin) ortam yaratmak,
- Karakteristiklerin belirlemek,
- Müfredat belirlemek,

- İletişimi sağlamak,
- Bilinçlilik düzeyini arttırmak gerekir.

1.8.2.3. Duke Üniversitesi Yetenek Belirleme Programı (Duke TIP)

- Putallaz, Baldwin, Selph (2005), Duke Üniversitesi Yetenek Belirleme programı başlıklı makalede, yetenek araştırmasındaki ve eğitim programlarındaki evrimi ve araştırmanın rolünü anlatmaktadır.

Putallaz, Baldwin ve Selph' e (2005) göre, Johns Hopkins Üniversitesindeki Prof. Julian Stenley tarafından geliştirilmiş bölgesel yetenek arama modelinin ilk uygulayan program DUKE TIP (Duke Üniversitesi Yetenek Belirleme Programı) dır. DUKE TIP, 1981 de başlatılmıştır. DUKE TIP' ın başarısı Juhan Stenley'in modelinin sağlamlığı sayesinde olmuştur. Çeşitli programlarda ve girişimlerde (insiyatiflerde) DUKE TIP ta değişiklik olmasına rağmen, altında yatan felsefe ve armağanlı ve yetenekli çocukların tanımlanması ve gelişimine olan bağlılık sabit kalmıştır.

Buradaki yöntem;

- Öğrencilerin ölçümü (SAT ve ACT testleri kullanılmıştır),
- Son sınıfa gelmeden (4-5 ve 7-8. Sınıflarda) uygulanması,
- Yaz çalışmaları,
- Hafta sonu çalışmaları,
- Daha sonra saha çalışmaları (ör: jeoloji, ürün),
- Öğretmen eğitimi,
- Diğer üniversitelerin teşvik edilmesi,
- E- öğretim ve öğrencilerin interaktif gruplarıdır.

Ailelere danışmanlık sosyal gruplar, bülten gibi hizmetlerin sağlanması da yine önemli bir unsur olarak görülmektedir (Putallaz, Baldwin ve Selph, 2005).

1.8.2.4. Özel Eğitim Yöneticileri ve İstisnai Çocuk Konseyi Tarafından

Belirlenmiş Yeteneklerdeki Ehliyetleri

- Wigle ve Wilcox (2002), özel eğitim yöneticileri ve onların istisnai çocuk konseyi tarafından belirlenmiş yeteneklerdeki ehliyetleri ile ilgili makalelerinde, özel eğitimcilerin ve genel eğitimcilerin raporları karşılaştırılmıştır.

Wigle ve Wilcox (2002) ise özel eğitim denetçilerinin belirlenmiş 35 yetenekteki özel eğitim yöneticilerinin, eğitimcilerin zorluklarını karşılaştırmışlardır. Çünkü özel eğitimde çalışan profesyoneller için önemlidir. Eğitimcilerin kendi raporladıkları zorluklarla özel eğitimciler ve genel yöneticilerin raporları birbiriyle karşılaştırılmıştır.

Ayrıca profesyonel eğitimcilerin ve özel eğitim program ve servislerinin (k12 okullarındaki servisler) bulgularındaki karışıklıklar karşılaştırılmıştır.

Bu çalışmaya göre armağanlı çocukların gereksinimleri genel eğitimle karşılanamamaktadır.

Bu çalışmaya göre kolej ve üniversite hazırlık programları değerlendirme, özel eğitim programı geliştirme, işbirliği, iletişim ve savunma konularını vurgulamaya devam etmelidir. Bunlar yönetici ve eğitimcilerin gelişiminde önemlidir. Kolej ve üniversite programları hizmet öncesi özel eğitimcilerin ve genel eğitim yöneticilerinin yeteneklerini eğitim teknolojisi ve davranış yönetimi alanlarında geliştirmelidir. Özel eğitim yöneticileri yetenekli olmalıdır. Bu yöneticiler kendilerini yanıtabilirler (Wigle ve Wilcox, 2002).

1.8.2.5. Sullivan ve Robhorn (2002), İstisnai Armağanlı Çocuklar İçin Uygun Program Geliştirme.

- Sullivan ve Robhorn (2002), istisnai armağanlı çocuklar için uygun program (PEGS) geliştirilmeye çalışılmıştır.

Sullivan ve Robhorn' a (2002) göre istisnai armağanlı çocukların eğitimi normal sınıflarda uygulaması zor müfredat adaptasyonu gerektirir. Dahası böyle çocuklar o kadar az bulunur ki, eğitimciler genellikle onların özel öğrenme ihtiyaçlarını bilemeyebilirler.

St. Louis, Missouri' de yenilikçi olan bu program 10 yıl boyunca uygulanmıştır. Bu program: İstisnai Armağanlı çocukları bölge okullarında belirler ve onları tam zamanlı, eklemli (parçalı), ivme ve zenginleştirmeyi birleştiren bir program çerçevesinde toplar ve bir araya getirir.

1. Sınıftan 12. Sınıfa kadarki yaklaşık 50 öğrencinin bu programa kayıtlı olduğu belirtilmektedir. Bu tür çocuklar ve aileleri son derece akademik olarak armağanlı ve özellikle genç öğrenciler için destek sağlayan kolejler aramış ve seçmişlerdir. Yine bu öğrenciler çoklu ve cömert burslar kazanmışlardır. Yerel, eyalet ve ulusal seviyelerde çeşitli enstitülerden çok sayıda ödül ve takdirname almışlardır.

Armağanlı istisnai öğrenciler için olan PEGS programı aynı zamanda büyümeye ve itibar kazanmaya devam etmiştir. Adanmış öğretmenler PEGS'nin orijinal öngörülü ruhunu çalıştırmaya, her seviyeden öğrenciler için genişletilmiş fırsatlar tasarlayarak devam etmektedir. Sözü geçen 10 yılda istisnai armağanlı çocukların eğitimine PEGS etkili ve işleyebilir yaklaşımlara öncülük etmiştir.

İlk girişimciler daha uygun eğitim fırsatlarının oluşacağını söylemektedirler.

- Bir grup profesyonel zamanlarını, dikkatlerini, araştırmalarını ve ihtiyaçlarını armağanlı çocukların tanımlanmasına ve onların ihtiyaçlarını karşılayacak müfredata, değiştirilmiş müfredata verirlerse bu adanmışlık kesinlikle daha iyi olacak bu hareketin erken başarisının kökü olmuştur. Temeli olmuştur. Armağanlı ocukların (ğrencilerin) eğitimcileri örgün eğitim (genel geçer) programlarını yapamadıklarını ve yapamayacaklarını sunmuştur. Ve bu meslek için hala önemli ve gerekli bir odaktır.
- Genel eğitim değiştikçe armağanlı ocuk eğitimi de değişmek zorundadır. genel eğitimdeki Sunulan Yaygın Reformların ve Uygulamaların rolleri ve sorumlulukları ışığında artık değerlendirmeleri gerekmektedir.

Herkese yönelik standart eğitimde genellikle normal öğrencilere göre eğitim yapılmakta, armağanlı çocukları ikinci plana atılmakta ve onlara yönelik eğitim yapılmamaktadır. Bu konuda deneyim ve bilgi eksiklikleri vardır. Öğretmenler bütün sınıfa hitap ettikleri için hangi öğrencilerin çeşitli strateji dersleri ve öğrenme deneyimlerine katılmasına karar vermelerine yardımcı olmak için, herkesin anlaması için üste bir Şey katamamakta veya katmamaktadır.

Müfredat sıkıştırmasında öğretmenler öğrencilerin neyi bildiğini önceden değerlendirir ve bir sonraki derse üniteye ne yapılabileceğini değerlendirir. Zaten uzmanlaşmış ve öğrenilmiş içerik ve beceriler hakkında olan dersler ve görevlerden öğrencileri muaf tutabilir.

- Zenginleştirme ve hızlandırma stratejileri bilgisi verilmelidir.
- Daha yüksek gelişmiş öğrenciler için öğretmenleri daha uygun strateji dersleri yaratmada yardımcı olabilir.
- Yetenekli ğrencilerin daha Sofistike rnler üretmesine olanak sağlanabilir.

- Uygulamacı uzmanlardan yararlanır ya da profesyonellerin metodolojileri kullanılabilir.
- Kooperatif öğrenme uygun olarak kullanıldığında tüm öğrencilere pek çok yarar sağlamasına rağmen pek çok öğretmen gelişmiş öğrenciler öğretmen gibi kullanılmaktadır (Onlara danışılmadan onların düşünceleri alınmadan veya onların yararlarını göz önüne almadan hareket edilmemektedir).
- Müfredata daha öğrenci merkezli yaklaşım geliştirilebilir (Beane, 1990). Kendileri ve dünyaları hakkındaki soruları hakkında beyin fırtınası yaptıktan sonra öğrenciler fikirlerini bir temaya sentezlerler ve çeşit için alt alanlarla seçebilirler. Öğrenci grupları öğretmen rehberliğinde sorularına nasıl yanıtlar bulacaklarını ve nasıl ve kimlerle bulgularını paylaşacaklarına karar verirler.
- Armağanlı öğrenciler, genel sınıf araştırmasında ünite içindeki daha sofistike soruları araştırabilir ve daha gelişmiş kaynakları kullanabilir.

1.8.2.6. İsrail’deki Armağanlı Çocukların Eğitimi

Burg (1992) İsrail’deki Armağanlı Çocukların Eğitimi başlıklı makalede; İsrail’deki armağanlı çocukların eğitiminin ana hatları, tarihi, eğitim sisteminin yapısı, öğleden sonra zenginleştirme programı anlatılmaktadır. Burg’ a (1992) göre İsrail’de Armağanlı Çocukların eğitiminde;

- Sıradan okullarda özel sınıflar.
- Çekme program (Pull-Out).
- Öğleden sonra zenginleştirme kursları.
- Kolej ve üniversiteler ve belediye tarafından sunulan özel bilim kursları.
- Belirleyici testler gibi yaklaşımlar söz konusudur. Belirleyici testler Eğitim ve Kültür Bakanlığı tarafından desteklenmektedir.

1971'de "her çocuk kendi yeteneklerinin geliştirme hakkına sahiptir" Şeklinde bir devlet politikasıyla geliştirilmiştir. Bu gelişmeyi sağlamak için Bakanlığın görevi, uygun ortam ve içeriği sağlamaktır.

Bakanlıkta komite kurulmuş. İki öneride bulunulmuştur:

- Üniversitelere eğitim programı geliştirmek için ödenek sağlamak ve
- Bakanlık içinde bölüm oluşturmak.

Amaç, özel müfredatla beraber, normal sınıflarla sosyal etkileşimde bulunmak üzere çalışmalar gerçekleştirmek (Atletizm, müzik, seyahat vb.).

Bakanlıktaki departman armağanlı çocuklar ve bilime yönlendirilmiş gençlikten sorumludur. Armağanlı öğrencilerin tüm eğitiminden sorumlu olmaktadır; Yapılanlar:

- Müdürlerle konuşulur.
- Zenginleştirme programları koordine edilir.
- Yerel eğitim, otorite sağlar.
- Profesyoneller dahil edilir.
- Kolej ve üniversiteler (İsrail ve yurt dışındaki) eğitim programları hazırlanması için teşvik edilir.

Bu program, özel ve üstün yeteneklilerin bireysel yetenek ve toplumsal katkılarını geliştirmektedir.

Ancak Lise ve ilköğretimde hızlandırmayı kabul etmemektedir.

Sadece entelektüel gelişim değil, duygusal kararlılık (stabilite) ahlaki değer ve davranışlar, topluma katkı yapma isteği hakkında eğitim verilmektedir.

Matematikte iyi öğrenciler 9-11. Sınıflarda Tel-Aviv Üniversitesi'ne gönderilmektedir. İsrail Sanat ve Bilim Akademisi 1990' da Kudüs' te açılmış olup matematik, bilim ve sanat eğitimi vermektedir.

Öğrencilerin tanınması için aşağıdaki çalışmalar gerçekleştirilmektedir:

- Tüm öğrencilere ön test uygulanmaktadır. Geniş çaplı ve bakanlık para desteği sağlanmaktadır.
- Bu öğrenciler her yıl gözden geçirilmektedir.
- Yüksek puan alanlar ayrıca grup testine tabi tutulur. Beşler ölçeğinde 0,8 ölçüsünde WECHSL-R test yapılır.
- En tepedeki %1 - %3 arasında (140 üstü IQ) armağanlı programlara davet edilir.

Resmi müfredat olarak akademik başarılarla dayalı algısal öğrenim yaklaşımı temelli eğitim söz konusudur. Bu vurgu bilgiyi anlamayı ve uygulamayı Bloom Taksonomisi' nde (1956) ki gibi alır..

Algısal amaçlar entelektüel görevleri kapsar. Bunlar:

- Önemli problemleri belirlemek.
- Verilen materyalleri yeniden sıralamak.
- Ya da daha önceden öğrenilen metod, fikir, prosedür ile birleştirmektir.

Bugünkü İsrail'de Armağanlı Programları, tüm çocuklar için ortak müfredat çekirdeğine dayanır.

Özel ve üstün yetenekli öğrencilerin yeni bilginin üreticileri olarak dünyadaki yerini alması için gereken beceri, bilgi, sağduyu gibi temel özelliklerdir (Passow, 1978).

Zenginleştirme Okul Günü Modeli (Enrichment School - Day), müfredat tedarîge dayanır. Bu da Tannenbaum'e (1983) göre, kesitsel (bölünmüş, parçalanmış), kesik, kesit yani devamlı olmayan öğrenme deneyimleridir.

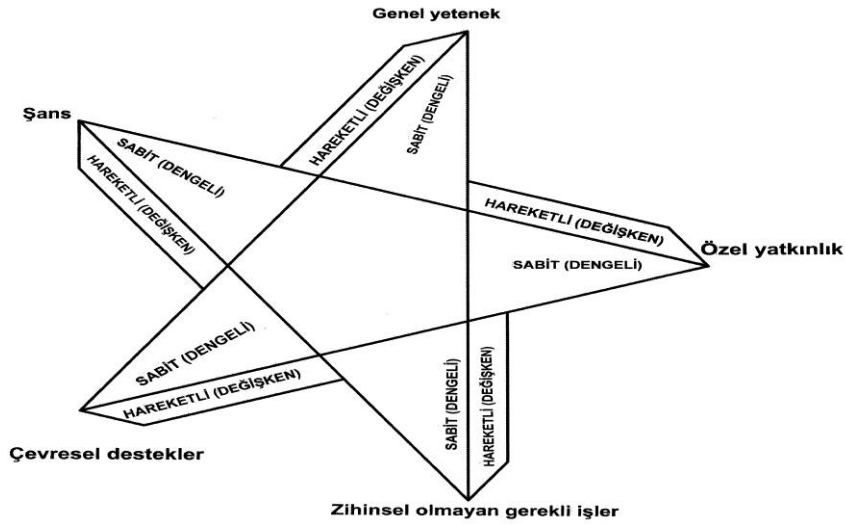
Zenginleştirmede okul gününde öğrenci bilim, sözel ve sanatsal gibi çeşitli etkinliklere katılır. Çeşitli konular 1. yarıyıda öğretilir. 2. Yarıyıda başkalarıyla değiştirilir. Bu ayarlamamanın sebebi tek bir bilgi konusu üzerine sağlamak yerine katılımcı öğrencilerin disiplin yelpazesıyla ufuklarını genişletmeleri ve genel bilgilerini arttırmalarını sağlamaktır.

Konu seçimi aynı zamanda öğretmenin özel ilgisini ve bilgisini yansıtır. Öğretmenlerin değişimi konunun devamlılığını garantilemez. Pek çok durumda yeni öğretmen farklı bir tema ile ilgilenir ve bunu zenginleştirme konusu olarak sunar.

Öğleden sonra zenginleştirme programlarında öğrenciler geniş bir konu yelpazesıyla tanışır. Öğrenciler seçimlerine bağlı olarak 2 kursa yazılabilir; 1 bilim ve 1 sosyal bilim (insanbilim= hümanitis). Bu kurslar haftada 1, 2 ya da 3 saatlik seanslar şeklinde 20 -25- kez sene içinde yapılır.

Öğretmenlerin eğitim seviyesi onların karakterlerine, mesleğe olan adanmışlığına ve pedagojik eğitimlerinin standartlarına bağlıdır. İkinci seviyedeki öğretmenler yüksek eğitim enstitülerinde eğitimlerini görürler. Bu da doğaları gereği onları özelleşmiş çalışmalara uzmanlığa iter. İlköğretim seviyesindeki öğretmenler kolej veya İlköğretim seviyesindeki öğretmenler kolej veya seminer mezunlarıdır. Eğitimci deneyim ve öğrencilere yaklaşımlarına göre seçilmektedir.

Öğretmenlerin özel sınıflarda eğitim veren zenginleştirilmiş okul personel gelişimi aylık bazda hizmet içi eğitimle olur. Tennenbaum' e (1983) göre, armağanlı çocuklar özel kalifiye öğretmenlere ihtiyaç duyar. “Armağanlı öğrenciler fikirleri için olan yolculuklarında örnek alabilecekleri bir rol modele ihtiyaç duyarlar.” 18 yıllık varlığı boyunca İsrail’ deki armağanlı eğitimi pek çok değişimden geçmiştir. Bu süreç boyunca programlarda gelişmeler önerilmiştir.



Şekil 1.11. Tannenbaum Modeli

Kaynak: Coleman.,vd., (2005).bölüm, Being Gifted in School ;s.13

1.8.2.7. Schack (1996) Armağanlıların Eğitimcileri ve Eğitsel Reform

Hareketleri

- Schack (1996), armağanlıların eğitimcileri ve eğitsel reform hareketleri başlıklı makalede armağanlıların eğitimcilerinin rol ve sorumlulukları ele alan ABD’ de bir çalışma anlatılmaktadır.

Schack (1996), ABD’ de armağanlı eğitimciler ve eğitsel reform hareketlerini ele alan bir çalışma üzerine durur. Ders planı ve anlatımdaki değişimlere ve aktarımlara bağlı olan yeteneklilerin eğitimcilerinin alması gereken rollerini anlatır.

Eğitim reform gemisi kalkmaktadır ve armağanlılar eğitimcilerin yolculuğun parçası ya da sahilde olup olmayacaklarına karar vermeleri gerekir.

Genel eğitimde eğitimin parçası olarak pek çok müfredat(ders planı) ve anlatım değişiklikleri önerilip yapılmış olup armağanlı çocuklara bu yeni iklimde hizmet etmeye devam etmek için armağanlıların eğitimcileri yeni rol ve sorumlulukları gözden geçirmelidir.

Önemli bir rol; armağanlıların reformları için genel eğitimcilere reformları uygulamada, armağanlıların reformlarında en az problem ve en yüksek verim sağlayacak şekilde yardım etmek.

Son yıllarda öğrencinin başarısı için yapılan büyük eğitim reformları, eğitimcileri genelde ve özellikle de armağanlı çocukların eğitimcilerinin meydan okuduğu çok olumludan çok kritiğe kadar reaksiyonlar reforma ve cevap veren insanlara göre değişim göstermektedir.

Armağanlı çocukların eğitim alanında bazılarının konuştukları konuları duymak őaşırtıcı olmuştur. Bu konular; paradigmalar, ayrı program paradigmaları, standart, tez bazlı giriş kriterleri ve katı plaketleme isimlendirme.

Eğitim reform gemisi kalkmaktadır ve armağanlılar eğitimcilerin yolculuğun parçası ya da sahilde olup olmayacaklarına karar vermeleri gerekir.

Armağanlıların eğitimi hareketi armağanlı çocukların ihtiyaçlarının genel eğitimle karşılanamadığının algılanmasıyla başlamıştır. İlk girişimciler eğer ki aşağıda belirtildiği gibi olursa daha uygun eğitim fırsatlarının oluşacağını belirtmektedirler:

- Bir grup profesyonel zamanlarını, dikkatlerini, araştırmalarını ve ihtiyaçlarını armağanlı çocukların tanımlanmasına ve onların ihtiyaçlarını karşılayacak müfredata, değiştirilmiş müfredata verirlerse bu adanmışlık kesinlikle daha iyi olacak. Bu hareketin erken başarısının temeli olmuştur. Armağanlı çocukların (öğrencilerin) eğitimcileri örgün eğitim programlarını yapamadıklarını ve yapamayacaklarını sunmuştur ve bu meslek için hala önemli ve gerekli bir odaktır.
- Genel eğitim değiştikçe armağanlı çocuk eğitimi de değişmek zorundadır. Sunulan yaygın reformların ve uygulamaların genel eğitimdeki rolleri ve sorumlulukları bunların ışığında artık değerlendirmenin vaktidir.

Armağanlı öğrencilerin ihtiyaçlarının eğitim reformu bağlamında karşılandığından emin olmanın üç yolu vardır:

- Genel eğitim reform çabalarının armağanlı öğrenciler için olumlu sonuçları olmasını garantilemek.
- Eğitim reformuyla ilgili olanlarla, armağanlıların eğitimindeki strateji ve deneyimleri paylaşmak.
- Armağanlıların eğitimleri için, genel eğitime göre yeni rolleri ve ilişkileri gözden geçirmek.

Bu reformlar Tümüleşik Dil Yaklaşımları (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) Tematik ve Bütünleşmiş Anlatım, Kooperatif öğrenme, öğrencilerin heterojen

gruplaştırılması, ulusal matematik öğretmenleri şurasından yeni matematik standartları; problem çözüme, kritik düşünme ve gerçek hayat uygulamaları, bilim literatürü için yeni ölçüler ve doğru ölçümlene vurgular. Ama sadece bunlarla da sınırlı değildir.

Bu reformlar daha çocuk merkezli ve müfredat ve anlatımda gelişim olarak daha uygun bir yaklaşıma yol açabilir. Bu reformlar, içeriği; açmak, işleyiş ve eğitim fırsatlarında ürün boyutunda sıradan bir derslikte seçenekler sağlayabilir. Bu sebeple de armağanlı çocuklar için bir çok şey vaad eder, umut verici bir şey fakat potansiyel problemleri de beraberinde getirir.

Armağanlıların eğitimcilerinin alabileceği önemli bir rol de genel eğitimcilerin armağanlı çocuklara en az problem yaratacak ve en yüksek umut vaad edecek yollarda reformlar uygulamalarına yardımcı olmaktır. Onların armağanlılar eğitimindeki uzmanlığı müfredatı, anlatım ve sınıf pratiğini görmek için özelleşmiş bir bakış açısı sağlar. Bu perspektif şunlardan kaynaklanır; araştırma tabanlı, şöyle ki armağanlı çocukların ihtiyaçları ve karakteristik özellikleri hakkında araştırma tabanlı bilgi, çeşitli eğitim stratejilerinde yılların deneyimi ve pratikleri armağanlı çocuklara uygun nasıl olur diye gözlemlene alışkanlığı önemlidir ki armağanlı eğitimcilerin bu girdiyi sağlaması önemlidir. Çünkü diğerleri uzmanlığa sahip olmayabilir veya armağanlı öğrencileri göz önünde bulundurmayabilirler. Armağanlı eğitimcilerinin bu vaatleri nasıl gerçekleştirdiklerini ve bu boşlukları nasıl kapatacaklarını gösterir.

Çocuklar hazır olduklarından ve doğru karmaşıklık seviyesindeki kendi sevdikleri kitapları seçerek bağımsız okumaya girişebilirler.

Yapılan araştırmada; tipik öğrenciler paragraf biçimi, hikaye sonu veya betimleyici yazımda anlatıma ihtiyaç duyarken, armağanlı çocuklar yazarlar, daha gelişmiş stratejilerden, diyalog oluşturulma, izleyici farkındalığı ve oyun yazma gibi konulardan yarar sağlayabilirler.

Öğretmenlerin çoğu, herkese yönelik genellikle normal öğrencilere göre eğitim yapılmakta, armağanlı çocukları ikinci plana atmakta ve onlara yönelik eğitim yapılmamaktadır. Bu konuda deneyim ve bilgi eksiklikleri var. Bu yüzden bütün sınıfa konuştukları için herkesin anlaması için üste bir şey katamıyor. Bu dil sınıflarında fark edilmiş.

- Müfredat sıkıştırmasında öğretmenler öğrencilerin neyi bildiğini önceden değerlendirir ve bir sonraki derse üniteye ne yapılabileceğini düşünür. Zaten uzmanlaşmış ve öğrenilmiş içerik ve beceriler hakkında olan dersler ve görevlerden öğrencileri muaf tutabilir.
- Zenginleştirme ve hızlandırma stratejileri bilgisi; beceriyle birlikte nasıl yapılır?
- Daha yüksek gelişmiş öğrenciler için öğretmenleri daha uygun strateji dersleri yaratmada yardımcı olabilir.
- Bunu yetenekli öğrencilerin daha Sofistike ürünler üretmesine olanak sağlar. Bunu pratik yapan profesyonellerin metodolojilerini kullanarak yapar.
- Yüksek üstün, gelişmiş öğrenciler için uygun müfredat yeteneklerine sahip olmak aynı zamanda onların diğerlerine öğretilmelerini de öğretim pratiğini de azaltır.
- Kooperatif öğrenme uygun olarak kullanıldığında tüm öğrencilere pek çok yarar sağlamasına rağmen pek çok öğretmen aşırı sayıda gelişmiş öğrenciler öğretmen gibi

kullanılmaktadır (Onlara danışılmadan onların düşünceleri alınmadan veya onların yararlarını göz önüne almadan).

- Son olarak, armağanlı öğrencilerin ihtiyaçlarını sağlamak için, armağanlıların eğitimcilerinin tüm dil sınıflarına katılımı ve oradaki varlığı öğretmenlere dikkat, destek ve uzmanlık sağlayabilir.
- Müfredata daha öğrenci merkezli yaklaşım da (Beane,1990) da tematik çalışmaların direk olarak öğrencilerin kişisel ve global kaygıları ile bağlı olarak gelişmesi gerektiğini savunmuştur (Beane, 1990).
- Kendileri ve dünyaları hakkındaki soruları hakkında beyin fırtınası yaptıktan sonra öğrenciler fikirlerini bir temaya sentezlerler ve çeşit için alt alanlarla seçebilirler. Öğrenci grupları öğretmen rehberliğinde sorularına nasıl yanıtlar bulacaklarını ve nasıl ve kimlerle bulgularını paylaşacaklarına karar verirler.
- Armağanlı öğrenciler, genel sınıf araştırmasında ünite içindeki daha sofistike soruları araştırabilir ve daha gelişmiş kaynakları kullanabilir.

Kooperatif öğrenmenin vaadi öğrenme fırsatlarındaki daha çokluk ile diğerleri ile efektif şekilde çalışma becerisinin artışında yatar. Bu da önemli bir yaşam yeteneğidir.

Slavin (1981) aynı zamanda kooperatif öğrenme çeşitli değişik yaklaşımları anlatır. Bunlar da kalıpsal, yapısal ve yapı ve derece yarışmasındaki yapı ve derece değişimleri anlatır.

1.8.3. Araştırmaların Değerlendirilmesi

Yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaların tümü başlı başına bir değer taşımaktadır. Özel veya üstün yetenekli çocukların eğitiminde ve yönetimde uygun program geliştirme, bilgilendirme ve bir model nerisi getirmek gerekliliği düşünülmektedir.

1.8.3.1. Türkiye’deki Bazı Uygulamalar

Leana (2005), stn zekli ocukların Türkiye’deki eğitimini Cumhuriyet ncesi ve Cumhuriyet Sonrası olarak değerlendirmektedir. 15. yüzyılın ortalarında başlatılan Enderun ve Cumhuriyet sonrası 1940’larda Köy Enstitüleri eğitimde önemli bir yer kaplar. Daha sonraki yıllarda ise, 1964’te Fen Liseleri ve özel sınıf uygulamaları, 1989 yılında Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve 1993 yılında İnanç Lisesi adı ile eğitim öğretime başlayan okul TEVİTÖL, BİLSEM (Bilim ve Sanat Merkezi) lerin kuruluşu, 2002 yılında İstanbul niversitesi ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile üstün zekliler eğitim projesi kapsamında Beyazıt İlköğretim Okulu adı ile başlayan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu uygulaması, 2008 yılında ilk defa ğrenci almaya başlayan Anadolu niversitesi bünyesinde YEP (stn Yetenekliler Eğitim Programları), bazı özel okullar bünyesinde özel veya üstün yetenekli çocuklar için yapılan çalışmalar devam etmektedir. Günümüzde, birçok kuruluşun desteğiyle Uluslararası Sempozyum düzenlenmiş olup özel ve üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi için yeni arayışlar sürmektedir.

1.8.3.1.1. Üstün Çocukların Eğitimi Projesi; Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Uygulaması

“Türkiye’de üstün zekâlı ve yetenekli çocukların eğitimi ile ilgili bir model geliştirme projesi” nde Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu uygulamasında, öğrenciler normal zekâ bölümü sınırlarında olan yaşlılarıyla aynı sınıfa paylaşmaktadırlar. Bu modelde her sınıfta 12’si üstün,12’si normal zekâ sınırları içinde olmak üzere 24 öğrenci olması gerekirken çeşitli nedenlerle bu denge bozulabilmektedir. Üstün zekâlılar Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda okuyan öğretmen adayı Üniversite öğrencileri her hafta bir gün okulda uygulama yapmaktadırlar.

Sadece matematik ve fen bilgisi derslerinde üstün öğrencilere zenginleştirilmiş bir program uygulanmakta, destek eğitimi verilmektedir. Bu proje, öğrenci ve aileleri kadar öğretmenlere de hizmet-içi eğitim gereksinimlerini karşılamaya yöneliktir. Yönetici ve öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı tarafından atanmaktadır.

Bu modelde, Milli Eğitim Bakanlığı’nın temel eğitim programı kullanılmaktadır, fakat öğrenci gereksinimlerine göre farklılaştırılmaktadır. Ayrıca,Öğrencilerin duygusal ve sosyal yönlerini geliştirecek etkinlikler müfredat programıyla bütünleştirilmektedir (<http://www.beyazit.k12.tr>).

Davaslıgil ve Lean, (2004) Proje kapsamındaki sınıflarda eğitim gören üstün ve normal zihin düzeyine sahip öğrenciler matematik, fen gibi derslerde kendi düzeylerine göre üç farklı gruba ayrılmaktadır. Böylece öğrencilerin kendi öğrenme hızlarında ilerlemeleri hedeflenmektedir. Milli Eğitim Sisteminin müfredat programının içeriği hem normal hem de üstün zekâ düzeyindeki öğrenciler için temelde olduğu gibi korunmakta, gerektiğinde zenginleştirilmekte ve özellikle de derslerin işlenişine yöntem açısından farklılaşma getirilmektedir. Ayrıca, öğretimde,

beş duyunun kullanılmasına ve drama yoluyla harekete de yer verilmektedir. Beynin bilişe, sezgiye, yaratıcılığa, duyulara ve harekete dayalı işlevlerinin tümü çalıştırılarak çağdaş bir öğretimin gerçekleşmesine dikkat edilmektedir. İlk sınıflardan itibaren, yaratıcılık, düşünme becerileri, satranç, yabancı dil, sosyal ve duygusal gelişimi destekleyen dersler okutulmaktadır (Davaslıgil ve Leana, 2004).

1.8.3.1.2. İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi (İstanbul BİLSEM)

Akarsu' ya (2004) göre, BİLSEM Modeli genel olarak Van Tassel-Baska (1994) süreç/ürün Müfredat Modeline örnek olarak görülebilir. Yapararak ve Yaşayarak Öğrenme Modeli olan bu modelde öğrenciler merkezde ve aktiftirler. Okul dışı çevre ve fırsatlar sağlama açısından ise, Avustralya ve İsrail' deki uygulamalara benzerlik bulunduğu, başlangıç sermayesinin sağlanmasında Almanya'da kullanılan "Hamburg Modeli" inden (Goldstein, 1993) bir strateji uyarlandığı söylenebilir (Akarsu, 2004, s.357-366).

Günümüzde BİLSEM, MEB'in desteklediği en kapsamlı model olmaktadır. Yasal düzenlemelerle yürütülmekte olan Bilim ve Sanat Merkezlerinde yönergeye göre eğitim programları ve uygulama yapılmaktadır.

Bilim ve Sanat Merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığı Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesine göre yönetilmektedirler. Merkezlerin hedef kitlesinin okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim çağındaki üstün yetenekli çocuk/ öğrenci olduğu ilgili yönerge'nin 8. Maddesinde belirtilmektedir. Ancak günümüzde öğrenci alımı üçüncü sınıftan itibaren yapılmaktadır ve Lise öğrenimi bitene kadar öğrenciler BİLSEM' de eğitim alabilmektedir.

Öğrenciler örgün eğitim kurumlarından aday gösterilerek Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan grup değerlendirmesi ve ardından yetenek ölçümü yapıldıktan sonra sonuçlar MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü Özel Yetenek Şubesi'nce onaylanarak BİLSEM'e kayıt hakkı kazanmaktadır. Öğrenci aynı zamanda bir örgün eğitimin öğrencisidir. Örgün eğitimden farklı olarak öğrencilerin eğitimde bir araya gelişlerindeki temel ölçüt yaş grupları değil, yetenek ve ilgi gruplarıdır.

Merkez, öğrencilerde birtakım yetenekleri geliştirmeyi amaçlar. Bunlar:

- Gerçek yaşamdaki sorunları çözebilmek,
- Güncel yaşamın gerçekleri, süreç ve işlevleri hakkında gerçekçi düşünebilme,
- Günlük yaşamdaki sorunlarla başa çıkabilmek,
- Yenilikçi öneriler, fikirler, alternatif yolları yaratabilmek,
- Çeşitli iş alanlarında gereksinimlerin ve sorunların farkında olabilmek, yenilikçi fikirler ve teknikler önerebilmek,
- Problemleri ihtiyaç analizi, planlama, bütçe hazırlama, uygulama ve değerlendirme aşamalarından geçen Projeleri hazırlayarak çözebilmek,
- Estetik değerler ile bilimsel düşünceyi birleştirerek sorun çözenin değerini anlayabilmek, yaratıcı çözümler geliştirebilmek,
- Merkezdeki etkinliklerin temelinde proje üretme ve geliştirme çalışmaları bulunmaktadır. BİLSEM eğitimi program ilkeleri, eğitim programları ve uygulama süreci yönergeye göre yapılmaktadır.

İlgili Yönergede (m.6). da;

- “Kayıtları yapılan okul öncesi eğitimi, ilköğretim ve ortaöğretim çağı çocuk/öğrencilerinin hazır bulunuşluk düzeyi ölçüldükten sonra merkezlerce; Uyum

(Oryantasyon), Destek Eğitimi; İletişim Becerileri, Grupla Çalışma Teknikleri, Öğrenme Yöntemleri, Problem Çözme Teknikleri, Bilimsel Araştırma Teknikleri, Yabancı Dil, Bilgisayar, Sosyal Etkinlikler, Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme, Özel Yetenekleri Geliştirme, Proje Üretimi/Yönetimi alanlarında düzenlenmiş eğitim programlarına alınırlar.

- Programları tamamlayan çocuk/öğrencilere tamamladığı her programın sonunda merkez müdürlüğünce Tamamlama Belgesi verilir.”

Merkezde eğitim alan öğrenci, projesini kendi seçerek proje yapma aşamasında artık o bölümden mezun sayılır.

Öğrencilere eğitimlerinde yardımcı ve yol gösterici olan yönetici ve öğretmenler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından atanmakta, konu ile ilgili hizmet içi eğitimlerle desteklenmektedir.

1996 yılında kurulan İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi, 2002-2006 yıllarında 6.ve7. sınıflardan öğrenci alımı ile faaliyetine devam etmiş olup, 2009-2010 eğitim öğretim yılında üçüncü sınıflarda okuyan öğrencilerin alımı yapılmaktadır. Görüşülen yöneticiler 2010-2011 eğitim öğretim yılında sadece 3.sınıftan öğrenci alınacağını, anaokulundan itibaren öğrenci alımının başlayabileceğinden de bahsetmektedirler.

İstanbul BİLSEM, İstanbul İli 39 ilçesinden başvuru ile öğrenci almaktadır. 2009-2010 eğitim öğretim yılında, 214000 üçüncü Sınıf öğrencisinden 4289 öğrenci öğretmenleri tarafından seçilerek başvuru yapmış olup bu öğrenciler içerisinde alınacak öğrenciler sınavlardan sonra öngörülmektedir.. Bu öğrenciler MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışmanlık Genel Müdürlüğü tarafından onaylandıktan sonra kesin kayıt hakkı kazanmaktadırlar. Öğrenci alım sayısı Bilsem Öğretmenler Kurul

kararı ile belirlendikten sonra MEB'e bildirilmektedir. Yöneticiler genelde görüşlerinin dikkate alındığını söylemektedirler.

İstanbul Bilsem yönetici ve öğretmenleri yerel öğeleri ortaya çıkararak müfredat hazırladıklarını belirtmektedirler. Tek tip insan yerine çoklu yetenek, informal yapı, Bloom Taksonomisi, yeni öğrenme stratejileri, süreç boyunca değişik uygulamalar vb. dikkate alınmaktadır. Sürekli program güncellenmekte, teori ve pratik çalışmalar beraber ele alınmaktadır.

Modelin özgün olması gerekliliği üzerinde duran İstanbul Bilsem yöneticileri, sürekli değişim ve gelişimin üzerinde durmaktadır. Öğrencilerin örgün eğitimde okudukları okullarla işbirliği içinde çalışma yapılmaktadır. Yazışma ve mevzuat gerekliliği, bir takım aşamalardan geçilmesi sürecin yavaşlamasına neden olabilmektedir. Öğrenen organizasyon, Öğretmenleri ve yöneticileri yönlendiren eğitim liderlerinin olması gerekliliği üzerinde durulmaktadır.

1.8.3.1.3. ÜYEP

Üstün Yetenekliler Eğitim Programları, Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimlerinde Model bir program olarak Anadolu Üniversite'sin de 2008 yılından bu güne uygulanmaktadır.

Sak'a (2009) göre, "*ÜYEP (Üstün Yetenekliler Eğitim Programları), üstün yetenekli öğrencilerin eğitimlerine evrensel boyutta yeni bir açılım getirmek, Türkiye'de ise örnek bir model oluşturmak amacıyla çağdaş modeller ve araştırma bulguları temel alınarak geliştirilmiştir.*"

ÜYEP modelinin, üstün zekâlı öğrencilere yönelik olarak geliştirilmiş, hem çerçeve modellerin hem de kazanım modellerinin bir sentezi olarak ortaya çıkmış olan bir model olduğu söylenebilir.

ÜYEP gelişim kazanımları, Başarılı Zekâ Kuramı kapsamında tanımlanan problem çözme becerileri ile Zekâ, Üstün zekâ ve Yaratıcılık konularında çağdaş araştırma bulguları temel alınarak geliştirilmektedir. ÜYEP' in program çerçevesi ise, Maker'in Farklılaştırma Stratejileri, Paralel Müfredat Modeli ve Müfredat Daraltma Modeli temel alınarak tasarlanmaktadır. Yaratıcılık üzerine yaratıcılık ve problem çözümü üzerine yapılan araştırmalar temel alınarak ve Stenberg'in Başarı zeka kuramı temel alarak geliştirilen bir müfredat varlığı ve. müfredatın Analitik Yetenek, Yaratıcı Yetenek, Pratik Yetenek ve Bilgi olarak dört bileşeni olduğu görülmektedir. Müfredat karma şekilde görülmekte, hızlandırma ve zenginleştirme yaklaşımlarının ikisi de kullanılmaktadır. Milli Eğitimin kazanımlarının varlığı da görülmektedir.

Bölgesel hizmet veren Öğretmenin genel eğitimde olduğu gibi ÜYEP' te de önemli bir yer kapladığı görülmektedir. Öğretmen eğitiminde kuramsal hazırlık ve alan hazırlığı söz konusudur. Programda çalışacak öğretmenlerin Kuramsal hazırlık olarak Lisansüstü üç ders almaları gerekmektedir: Derslerin birincisi zekâ, yetenek, özel veya üstün yetenekliler ile ilgili kavramlar, kuramlar, ikincisi müfredat geliştirme ve farklılaştırma, üçüncüsü ise öğretim modelleri, teknikleri ve stratejileridir. Alan hazırlığında ise öğretmenler önce tekniklerin kullanımını gözlemlemekte daha sonra uygulamaktadırlar. Uygulamanın çok önemli olduğunu belirten yöneticiler ayrıca kadro sorununun varlığına da dikkat çekerek öğretmenlerin istekli, özverili, yaratıcı olması değişik etkinlikler geliştirmesi, espritüel olup iyi iletişim kurmasının eğitimin kalitesini yükselteceğini vurgulamaktadırlar.

Öğrenci seçiminde Doğal Seleksiyon Adaptasyonel Ayıklanma Modeli olarak adlandırılan özgün bir model kullanılmaktadır. Öğrenci kendinin yetenekli olduğuna inanıyorsa, bu alanlara motivasyonu, ilgisi varsa ve ÜYEP' in hedefleriyle öğrencinin hedefleri örtüşüyorsa öğrenci başvuruyor. Dolayısıyla tüm öğrencilere program açık olup, öğrenci doğal bir seleksiyon yaşıyor, kendini eliyor. ÜYEP' te, alana özgü yeteneklerin belirlenmesinde matematik ve fen bilimine ağırlık verilmektedir. Matematiksel yetenek testi ve bilişsel yeteneğin değerlendirilmesi ön koşul olmaktadır. Çoklu ölçütte yetenekleri ölçmeye yönelik uygulanan testlerde, matematik yetenek testi %70, bilişsel yaratıcılık testi %25, akademik başarısı %5 etki etmektedir. Kontenjan dahilinde 6. Sınıftan öğrenci alınmakta olup 6,7,8. Sınıfları kapsamaktadır. İlk yıl 7. Sınıftan öğrenci alan program üç yıldır devam etmekte olup ilk öğrencileri Liseye devam etmektedirler. ÜYEP öğrencileri aynı zamanda bir özgün eğitim programı öğrencileridir.

Yöneticilerin lider olmaları, tüm eğitim kadrosuna liderlik yapmaları, çalışma heyecanını, yeni bir şeyler üretme heyecanını mutlaka korumaları, ekibini iyi tanıyıp motive etme gerekliliği üzerinde duran yöneticilerin, alanında uzman, özel veya üstün yeteneklileri anlayan, programı geliştiren, kaynak sağlayan üst yönetici ve çevrelere tanıtılmalarının sürekliliğe etki bileceği üzerinde durulmaktadır.

Eğitim programı ne kadar iyi olsa da başarısının büyük ölçüde uygulayıcılara bağlı olduğu unutulmamalıdır.

II.BÖLÜM

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama modelleri ile gerçekleştirilmiştir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan yaklaşımlardır. Araştırmaya konu olan olay var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Betimleyici veriler, genellikle gözlem, anket, görüşme, test gibi bilgi toplama yolları ile elde edilir (Karasar, 2008, s.76-77).

Bu araştırma ilgili kuramsal içerik, yapılan görüşme ve anketlerden elde edilen verilere dayanmaktadır. Özel veya üstün yetenekli öğrenciler tanımlanmaya çalışılan, özel veya üstün yetenekli çocukların eğitiminde ve yönetiminde program ve modeller incelenen, geliştirmeye yönelik hazırlık yapılabilmesi açısından öğrenci, öğretmen ve yöneticilerle görüşme yapılan ve bir anket çalışması yoluyla veriler toplanan betimsel bir araştırmadır.. .

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2009-2010 eğitim öğretim yılında İstanbul İli Kadıköy, Ataşehir, Fatih, Maltepe İlçelerinde özel ve devlet ilköğretim okullarında okuyup İstanbul Bilim ve Sanat Merkezine giden ve Fatih-Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda okuyan özel veya üstün yetenekli öğrenciler ile Eskişehir İli Anadolu Üniversitesinde Üstün Yetenekliler Eğitim Programına katılan öğrenciler, eğitici ve yöneticiler oluşturmaktadır.

Evrenin tamamına ulaşmak zaman, maliyet ve kontrol açısından olanaksız olacağı görüldüğünden evreni temsil eden örneklem seçilmiştir.

Örneklem seçiminde tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Oransız eleman örnekleme de denilen basit tesadüfi örneklemede, evrendeki eleman türlerinden her birinden örneklem'e girenlerin sayısı, tümü ile şansa bırakılmıştır (Karasar: 2008, s.113).

2009-2010 eğitim- öğretim yılında İstanbul ili Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda öğrenim gören 410 öğrencinin 157' si özel veya üstün yetenekli öğrenci olarak okula kaydolup öğrenim görmektedir. Diğer öğrencilerle birlikte aynı sınıfları paylaşan bu öğrencilerin özel veya üstün yetenekli oldukları açıklanmamaktadır. Özel veya üstün yetenekli olan 157 öğrencinin 98'ine ulaşıp anket uygulanmıştır. Ayrıca özel veya üstün yetenekli olmayan 253 öğrenciden 115 öğrenciye anket uygulanmıştır. Aynı okulda görevli 27 öğretmenin 14'ü ve iki idareciden 1'i çalışmaya katılmıştır.

İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi'n de ise, 5 idareciden 4'ü çalışmaya katılırken 22 öğretmenden 10'u çalışmaya katılmıştır. Okul ve sınıf ortamı olmadığından öğrencilere ulaşıp anket çalışması yapılmakta zorluk yaşanmıştır. İstanbul BİLSEM' öğrencilerinin ise 67 'si anket çalışmasına katılmıştır.

ÜYEP' te yönetici ile görüşülmüş olup öğrencilerle anket çalışması yapılamamıştır. Sadece bir eğitici anket sorularını yanıtlamıştır. Bu nedenle Eskişehir' de Anadolu Üniversitesi'nde uygulanan Üstün Yetenekliler Eğitim Programı (ÜYEP) değerlendirmeye alınamamıştır.

Tablo 2.1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Okulları ve Öğrenci Sayıları

		Sayı
Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu	Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci	98
	Özel veya Üstün Yetenekli Olmayan Öğrenci	114
	Toplam	212
BİLSEM	Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci	67
	Özel veya Üstün Yetenekli Olmayan Öğrenci	0
	Toplam	67

Araştırmacı, araştırmayı gerçekleştirebilmesi için, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü vasıtasıyla Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden izin belgesini almıştır (Ek 4, Ek5).

2.3. Veri Toplama Araçları

Belge tarama yöntemiyle çalışmanın kuramsal içeriği oluşturulmuş, bunun için kütüphane, internet, basılı yayınların edinilmesinden yararlanılmıştır. Anket için belge taramada edinilen bilgiler ve uzman görüşü ile sorular hazırlanmıştır. Anket soruları öğrenci, öğretmen ve yönetici için ayrı ayrı hazırlanmıştır (Ek.6,7,8).

Anketin güvenilirliği; Tablo 3.73' e göre göre öğrencilere, öğretmenlere ve yöneticilere uygulanan anket sorularının Cronbach Alpha katsayıları sırasıyla 0.939, 0.932 ve 0.937 bulunmuştur. Bu katsayılar neticesinde anket yüksek derecede güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir.

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak belge tarama ve araştırmacı tarafından geliştirilen anket bizzat dağıtılarak toplanmıştır.

2.4. Veri Çözümleme Yöntemleri

Verilerin istatistiksel analizi ve değerlendirilmesi sırasında ilk olarak çalışmada temel alınan değişkenlere ilişkin tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Öğrencilere,

öğretmenlere ve yöneticiler için hazırlanan anket sorularının güvenilirliği incelenmiştir. Verilerin değerlendirilmesi aşamasında bazı sorular birleştirilerek yorumlanmıştır. Birleştirilerek yorumlanan sorularda güvenilirliğe bakılmış ve yüksek güvenilirliğe sahip olanlarında toplam puan hesaplaması yapılarak t testi ile farklılıklar incelenmiştir. Verilerin istatistiksel analizi SPSS 15.0 paket programında yapılmıştır.

III.BÖLÜM

3. BULGULAR

3.1. Araştırmanın Veri Analizi

Çalışmaya katılan öğrencilerin %41,5'i kız, %58,5'i de erkektir (Bkz. Tablo 3.1).

Çalışmaya katılan öğrencilerin %26,9' u 7-9 yaş aralığında, %59,9'u 10-12 yaş aralığında, %12,5'i 13-15 yaş aralığında, %0,7'si de 16-18 yaş aralığındadır (Bkz. Tablo 3.2).

Tablo 3.1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Cinsiyet	Frekans	Geçerli Yüzde
Kız	114	41.5
Erkek	161	58.5
Cevapsız	4	
Toplam	279	100.0

Tablo 3.2. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Yaşlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Yaş	Frekans	Yüzde
7-9	75	26.9
10-12	167	59.9
13-15	35	12.5
16-18	2	0.7
Toplam	279	100.0

Tablo 3.3. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Okullarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

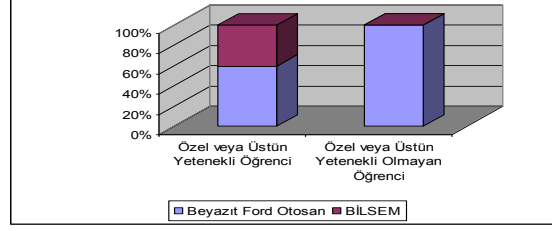
Okul	Frekans	Yüzde
Beyazıt Ford Otosan	212	76.0
BİLSEM	67	24.0
Toplam	279	100.0

Çalışmaya katılan öğrencilerin %76'sı Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda, %24'ü ise BİLSEM'de eğitim görmektedir. BİLSEM'de sadece Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenciler eğitim alırken, Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenciler ile Özel veya Üstün Yetenekli Olmayan öğrenciler birlikte eğitim almaktadırlar (Bkz. Tablo 3.3).

Tablo 3.4. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Okullarına ve Öğrenci Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

		Frekans	Yüzde
Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu	Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci	98	46.2
	Özel veya Üstün Yetenekli Olmayan Öğrenci	114	53.8
	Toplam	212	100.0
BİLSEM	Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci	67	100.0
	Özel veya Üstün Yetenekli Olmayan Öğrenci	0	0.0
	Toplam	67	100.0

Çalışmaya katılan öğrencilerden Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda okuyanların %46,2'si Özel veya Üstün Yetenekli öğrenci iken %53,8'i Özel veya Üstün Yetenekli olmayan öğrencidir (Bkz. Tablo 3.4, Şekil 3.1).



Şekil 3.1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Okullarına ve Öğrenci Durumlarına İlişkin Çubuk Grafiği

Tablo 3.5. Çalışmaya Katılan Özel ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin, Özel ve Üstün Yetenekli Öğrenci Olarak Aldıkları Eğitim Süresine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Eğitim Yılı	Frekans	Geçerli Yüzde
1-3 yıl	91	62.8
4-6 yıl	49	33.8
7 yıl ve üzeri	5	3.4
Cevapsız	20	100.0
Toplam	165	

Çalışmaya katılan öğrencilerin %62.8' i 1-3 yıl, %33.8'i 4-6 yıl, %3.4'ü 7 yıl ve üzeri Özel veya Üstün Yetenekli öğrenci olarak eğitim almışlardır (Bkz. Tablo 3.5).

Tablo 3.6. Çalışmaya Katılan Özel ve Üstün Yetenekli Öğrencilerin, Özel ve Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Başka Eğitim Alma Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

	Frekans	Geçerli Yüzde
Evet	37	25.2
Hayır	110	74.8
Cevapsız	18	
Toplam	165	100.0

Çalışmaya katılan öğrencilerin %25.2' si Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilere yönelik başka eğitimler alırken %74.8' i Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilere yönelik başka eğitimler almamışlardır (Bkz. Tablo 3.6).

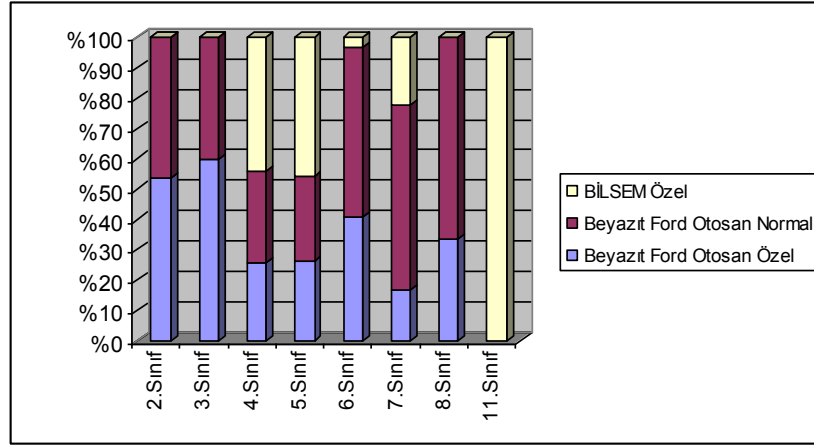
Tablo 3.7. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Sınıflarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Sınıf	Frekans	Geçerli Yüzde
2	41	15.3
3	35	13.1
4	70	26.1
5	61	22.8
6	32	11.9
7	18	6.7
8	9	3.4
11	2	0.7
Cevapsız	11	
Toplam	279	100.0

Çalışmaya katılan öğrencilerin %15.3' ü 2.Sınıf, %13.1' i 3.Sınıf, %26.1'i 4. sınıf, Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilere yönelik başka eğitimler alırken %74.8' i Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilere yönelik başka eğitimler almamışlardır (Bkz. Tablo 3.7).

Tablo 3.8. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Sınıflarına, Okullarına ve Öğrenci Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Sınıf	Beyazıt Ford Otosan				BİLSEM		Toplam	
	Özel		Normal		Özel		Frekans	Yüzde
Sınıf	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
2.Sınıf	22	53.7	19	46.3	0	0.0	41	100.0
3.Sınıf	21	60.0	14	40.0	0	0.0	35	100.0
4.Sınıf	18	25.7	21	30.0	31	44.3	70	100.0
5.Sınıf	16	26.2	17	27.9	28	45.9	61	100.0
6.Sınıf	13	40.6	18	56.3	1	3.1	32	100.0
7.Sınıf	3	16.7	11	61.1	4	22.2	18	100.0
8.Sınıf	3	33.3	6	66.7	0	0.0	9	100.0
11.Sınıf	0	0.0	0	0.0	2	100.0	2	100.0
Toplam	96	35.8	106	39.6	66	24.6	268	100.0



Şekil 3.2. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Sınıflarına, Okullarına ve Öğrenci Durumlarına İlişkin Çubuk Grafiği

Tablo 3.9. Çalışmaya Katılan Öğrencilere Göre Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

	Cevap Veren Sayısı	Ortalama	Standart Sapma
Beyazıt Ford Otosan	39	241.38	206.36
BİLSEM	38	167.76	172.85
Toplam	77	205.05	192.90

Çalışmaya katılan öğrencilerden Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda Özel veya Üstün Yetenekli öğrenci olarak okuyanlar kendi okullarında okuyan Özel veya Üstün Yetenekli öğrenci sayısının $241,38 \pm 206,36$ olarak belirtirken, BİLSEM'de eğitim gören Özel ve Üstün Yetenekli öğrenciler BİLSEM'de eğitim gören Özel veya Üstün Yetenekli öğrenci sayısını $167,76 \pm 172,85$ olarak belirtmiştir (Bkz. Tablo 3.9).

Tablo 3.10. Çalışmaya Katılan Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
1	Okulumu(okul /merkez/ program) çok seviyorum.	Frekans	4	8	20	33	100	165
		Yüzde	2.4	4.8	12.1	20.0	60.6	100.0
2	Okulda (okul /merkez/ program) güzel vakit geçiriyorum.	Frekans	6	5	11	46	96	164
		Yüzde	3.7	3.0	6.7	28.0	58.5	100.0
3	Okulda(okul /merkez/ program) aldığım eğitimi yeterli görüyorum.	Frekans	10	10	29	40	74	163
		Yüzde	6.1	6.1	17.8	24.5	45.4	100.0
4	Okulumuz(okul /merkez/ program) bize okul dışı etkinliklerde başarılı olmamız için destek veriyor (bilgi yarışmaları vs.).	Frekans	8	8	32	40	77	165
		Yüzde	4.8	4.8	19.4	24.2	46.7	100.0
5	Öğretmenlerimi seviyorum.	Frekans	6	7	11	34	106	164
		Yüzde	3.7	4.3	6.7	20.7	64.6	100.0
6	Öğretmenlerime soru sorduğumda yeterli açıklamayı alabiliyorum	Frekans	4	5	19	43	93	164
		Yüzde	2.4	3.0	11.6	26.2	56.7	100.0
7	Sınıfımızda etkinliklerimizin verimli olması için iyi bir takım çalışması yapabiliyoruz.	Frekans	13	17	28	48	56	162
		Yüzde	8.0	10.5	17.3	29.6	34.6	100.0
8	Öğretmenlerimiz ders işlerken teknolojiden yararlanıyorlar.	Frekans	7	4	14	48	92	165
		Yüzde	4.2	2.4	8.5	29.1	55.8	100.0
9	Öğretmenlerimiz ders işlerken araç ve gereçlerden yararlanabiliyorlar.	Frekans	4	1	7	39	112	163
		Yüzde	2.5	0.6	4.3	23.9	68.7	100.0
10	Öğretmenlerimiz bize karşı sabırlı davranıp bütün soru ve sorunlarımıza cevap bulmaya çalışıyorlar.	Frekans	7	11	28	29	89	164
		Yüzde	4.3	6.7	17.1	17.7	54.3	100.0
11	Öğretmenlerimiz bazı zamanlarda(Örneğin; dersi anlamadığımızda) bizimle bireysel çalışıp yardımcı oluyorlar.	Frekans	16	13	35	46	55	165
		Yüzde	9.7	7.9	21.2	27.9	33.3	100.0

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
12	Öğretmenlerimiz iyi bildiğimiz konularda bizi sıkmadan daha farklı çalışmalar yapabiliyorlar (bireyselleştirme).	Frekans	13	13	29	40	69	164
		Yüzde	7.9	7.9	17.7	24.4	42.1	100.0
13	Sınıf içinde arkadaşlarımızla dayanışma içerisinde sorun yaşamadan çalışabiliyoruz.	Frekans	17	11	47	43	47	165
		Yüzde	10.3	6.7	28.5	26.1	28.5	100.0
14	Öğretmenlerimiz bazı dersleri spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi işlenmesi gerekli yerlerde yapıyorlar.	Frekans	12	9	17	40	86	164
		Yüzde	7.3	5.5	10.4	24.4	52.4	100.0
15	Okulun(okul /merkez/ program) gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu düşünüyorum.	Frekans	36	31	34	33	31	165
		Yüzde	21.8	18.8	20.6	20.0	18.8	100.0
16	Rehberlik servisi biz öğrencilere gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	13	19	25	39	68	164
		Yüzde	7.9	11.6	15.2	23.8	41.5	100.0
17	Öğretmenlerimin görüş ve önerilerini dikkate alırım.	Frekans	5	6	9	39	104	163
		Yüzde	3.1	3.7	5.5	23.9	63.8	100.0
18	Proje yaparken araç-gereç ve bilgi sıkıntısı çekmiyoruz.	Frekans	11	5	18	40	90	164
		Yüzde	6.7	3.0	11.0	24.4	54.9	100.0
19	Okulumuzda(okul /merkez/ program) çok çeşitli sportif faaliyetler var.	Frekans	21	21	36	38	48	164
		Yüzde	12.8	12.8	22.0	23.2	29.3	100.0
20	Ailem okulumuzdan (okul /merkez/ program) memnundur.	Frekans	8	6	25	32	91	162
		Yüzde	4.9	3.7	15.4	19.8	56.2	100.0
21	Okulumda (okul /merkez/ program) farklı bir eğitim alıyorum.	Frekans	9	11	23	36	83	162
		Yüzde	5.6	6.8	14.2	22.2	51.2	100.0
22	Yöneticilerim bana anlayışla davranıyorlar.	Frekans	14	9	21	40	81	165
		Yüzde	8.5	5.5	12.7	24.2	49.1	100.0
23	Öğretmenlerim benim görüş ve önerilerimi dikkate alırlar.	Frekans	7	8	25	42	81	163
		Yüzde	4.3	4.9	15.3	25.8	49.7	100.0

Tablo 3.11. Çalışmaya Katılan BİLSEM’ de Eğitim Gören Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katlıyorum	Kesinlikle	Toplam
			Katılmıyorum	Katılmıyorum		Katlıyorum	Katlıyorum	
1	Okulumu(okul /merkez/ program) çok seviyorum.	Frekans	1	1	3	10	52	67
		Yüzde	1.5	1.5	4.5	14.9	77.6	100.0
2	Okulda (okul /merkez/ program) güzel vakit geçiriyorum.	Frekans	2	0	2	14	48	66
		Yüzde	3.0	0.0	3.0	21.2	72.7	100.0
3	Okulda(okul /merkez/ program) aldığım eğitimi yeterli görüyorum.	Frekans	3	1	6	16	40	66
		Yüzde	4.5	1.5	9.1	24.2	60.6	100.0
4	Okulumuz(okul /merkez/ program) bize okul dışı etkinliklerde başarılı olmamız için destek veriyor (bilgi yarışmaları vs.).	Frekans	2	1	8	15	41	67
		Yüzde	3.0	1.5	11.9	22.4	61.2	100.0
5	Öğretmenlerimi seviyorum.	Frekans	2	1	0	10	54	67
		Yüzde	3.0	1.5	0.0	14.9	80.6	100.0
6	Öğretmenlerime soru sorduğumda yeterli açıklamayı alabiliyorum	Frekans	1	1	0	16	49	67
		Yüzde	1.5	1.5	0.0	23.9	73.1	100.0
7	Sınıfımızda etkinliklerimizin verimli olması için iyi bir takım çalışması yapabiliyoruz.	Frekans	2	1	8	23	33	67
		Yüzde	3.0	1.5	11.9	34.3	49.3	100.0
8	Öğretmenlerimiz ders işlerken teknoloji den yararlanıyorlar.	Frekans	2	0	4	12	49	67
		Yüzde	3.0	0.0	6.0	17.9	73.1	100.0
9	Öğretmenlerimiz ders işlerken araç ve gereçlerden yararlanabiliyorlar.	Frekans	2	0	0	8	57	67
		Yüzde	3.0	0.0	0.0	11.9	85.1	100.0
10	Öğretmenlerimiz bize karşı sabırlı davranıp bütün soru ve sorunlarımıza cevap bulmaya çalışıyorlar.	Frekans	1	2	5	10	49	67
		Yüzde	1.5	3.0	7.5	14.9	73.1	100.0
11	Öğretmenlerimiz bazı zamanlarda(Örneğin; dersi anlamadığımızda) bizimle bireysel çalışıp yardımcı oluyorlar.	Frekans	3	0	5	26	33	67
		Yüzde	4.5	0.0	7.5	38.8	49.3	100.0
12	Öğretmenlerimiz iyi bildiğimiz konularda bizi sıkmadan daha farklı çalışmalar yapabiliyorlar (bireyselleştirme).	Frekans	3	1	3	17	42	66
		Yüzde	4.5	1.5	4.5	25.8	63.6	100.0
13	Sınıf içinde arkadaşlarımızla dayanışma içerisinde sorun yaşamadan çalışabiliyoruz.	Frekans	1	2	12	24	28	67
		Yüzde	1.5	3.0	17.9	35.8	41.8	100.0
14	Öğretmenlerimiz bazı dersleri spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi işlenmesi gerekli yerlerde yapıyorlar.	Frekans	2	1	3	12	49	67
		Yüzde	3.0	1.5	4.5	17.9	73.1	100.0
15	Okulun(okul /merkez/ program) gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu düşünüyorum.	Frekans	19	14	8	12	14	67
		Yüzde	28.4	20.9	11.9	17.9	20.9	100.0

No	Soru		Kesinlikle	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle	Toplam
			Katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum		
16	Rehberlik servisi biz öğrencilere gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	3	4	6	16	38	67
		Yüzde	4.5	6.0	9.0	23.9	56.7	100.0
17	Öğretmenlerimin görüş ve önerilerini dikkate alırım.	Frekans	2	1	1	8	54	66
		Yüzde	3.0	1.5	1.5	12.1	81.8	100.0
18	Proje yaparken araç-gereç ve bilgi sıkıntısı çekmiyoruz.	Frekans	2	0	5	16	44	67
		Yüzde	3.0	0.0	7.5	23.9	65.7	100.0
19	Okulumuzda(okul /merkez/ program) çok çeşitli sportif faaliyetler var.	Frekans	9	7	15	12	24	67
		Yüzde	13.4	10.4	22.4	17.9	35.8	100.0
20	Ailem okulumuzdan (okul /merkez/ program) memnundur.	Frekans	2	1	2	10	51	66
		Yüzde	3.0	1.5	3.0	15.2	77.3	100.0
21	Okulumda (okul /merkez/ program) farklı bir eğitim alıyorum.	Frekans	2	2	2	8	51	65
		Yüzde	3.1	3.1	3.1	12.3	78.5	100.0
22	Yöneticilerim bana anlayışla davranıyorlar.	Frekans	3	1	1	14	48	67
		Yüzde	4.5	1.5	1.5	20.9	71.6	100.0
23	Öğretmenlerim benim görüş ve önerilerimi dikkate alırlar.	Frekans	1	1	2	13	49	66
		Yüzde	1.5	1.5	3.0	19.7	74.2	100.0

Çalışmaya katılan 279 öğrenci anketteki bazı sorulara cevap vermemiştir. Anketteki sorulara ait frekans ve yüzde değerleri sorulara cevap verenler için değerlendirilmiştir. Sorulara cevap veren öğrencilerin sayısı toplam sütununda görülmektedir (Bkz. Tablo 3.10-3.11).

Tablo 3.12. Çalışmaya Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda Eğitim Gören Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
1	Okulumu(okul /merkez/ program) çok seviyorum.	Frekans	3	7	17	23	48	98
		Yüzde	3.1	7.1	17.3	23.5	49.0	100.0
2	Okulda (okul /merkez/ program) güzel vakit geçiriyorum.	Frekans	4	5	9	32	48	98
		Yüzde	4.1	5.1	9.2	32.7	49.0	100.0
3	Okulda(okul /merkez/ program) aldığım eğitimi yeterli görüyorum.	Frekans	7	9	23	24	34	97
		Yüzde	7.2	9.3	23.7	24.7	35.1	100.0
4	Okulumuz(okul /merkez/ program) bize okul dışı etkinliklerde başarılı olmamız için destek veriyor (bilgi yarışmaları vs.).	Frekans	6	7	24	25	36	98
		Yüzde	6.1	7.1	24.5	25.5	36.7	100.0
5	Öğretmenlerimi seviyorum.	Frekans	4	6	11	24	52	97
		Yüzde	4.1	6.2	11.3	24.7	53.6	100.0
6	Öğretmenlerime soru sorduğumda yeterli açıklamayı alabiliyorum	Frekans	3	4	19	27	44	97
		Yüzde	3.1	4.1	19.6	27.8	45.4	100.0
7	Sınıfımızda etkinliklerimizin verimli olması için iyi bir takım çalışması yapabiliyoruz.	Frekans	11	16	20	25	23	95
		Yüzde	11.6	16.8	21.1	26.3	24.2	100.0
8	Öğretmenlerimiz ders işlerken teknolojiyen yararlanıyorlar.	Frekans	5	4	10	36	43	98
		Yüzde	5.1	4.1	10.2	36.7	43.9	100.0
9	Öğretmenlerimiz ders işlerken araç ve gereçlerden yararlanabiliyorlar.	Frekans	2	1	7	31	55	96
		Yüzde	2.1	1.0	7.3	32.3	57.3	100.0
10	Öğretmenlerimiz bize karşı sabırlı davranıp bütün soru ve sorunlarımıza cevap bulmaya çalışıyorlar.	Frekans	6	9	23	19	40	97
		Yüzde	6.2	9.3	23.7	19.6	41.2	100.0
11	Öğretmenlerimiz bazı zamanlarda(Örneğin; dersi anlamadığımızda) bizimle bireysel çalışıp yardımcı oluyorlar.	Frekans	13	13	30	20	22	98
		Yüzde	13.3	13.3	30.6	20.4	22.4	100.0
12	Öğretmenlerimiz iyi bildiğimiz konularda bizi sıkmadan daha farklı çalışmalar yapabiliyorlar (bireyselleştirme).	Frekans	10	12	26	23	27	98
		Yüzde	10.2	12.2	26.5	23.5	27.6	100.0
13	Sınıf içinde arkadaşlarımızla dayanışma içerisinde sorun yaşamadan çalışabiliyoruz.	Frekans	16	9	35	19	19	98
		Yüzde	16.3	9.2	35.7	19.4	19.4	100.0

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değlim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
14	Öğretmenlerimiz bazı dersleri spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi işlenmesi gerekli yerlerde yapıyorlar.	Frekans	10	8	14	28	37	97
		Yüzde	10.3	8.2	14.4	28.9	38.1	100.0
15	Okulun(okul /merkez/ program) gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu düşünüyorum.	Frekans	17	17	26	21	17	98
		Yüzde	17.3	17.3	26.5	21.4	17.3	100.0
16	Rehberlik servisi biz öğrencilere gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	10	15	19	23	30	97
		Yüzde	10.3	15.5	19.6	23.7	30.9	100.0
17	Öğretmenlerimin görüş ve önerilerini dikkate alırım.	Frekans	3	5	8	31	50	97
		Yüzde	3.1	5.2	8.2	32.0	51.5	100.0
18	Proje yaparken araç-gereç ve bilgi sıkıntısı çekmiyoruz.	Frekans	9	5	13	24	46	97
		Yüzde	9.3	5.2	13.4	24.7	47.4	100.0
19	Okulumuzda(okul /merkez/ program) çok çeşitli sportif faaliyetler var.	Frekans	12	14	21	26	24	97
		Yüzde	12.4	14.4	21.6	26.8	24.7	100.0
20	Ailem okulumuzdan (okul /merkez/ program) memnundur.	Frekans	6	5	23	22	40	96
		Yüzde	6.3	5.2	24.0	22.9	41.7	100.0
21	Okulumda (okul /merkez/ program) farklı bir eğitim alıyorum.	Frekans	7	9	21	28	32	97
		Yüzde	7.2	9.3	21.6	28.9	33.0	100.0
22	Yöneticilerim bana anlayışla davranıyorlar.	Frekans	11	8	20	26	33	98
		Yüzde	11.2	8.2	20.4	26.5	33.7	100.0
23	Öğretmenlerim benim görüş ve önerilerimi dikkate alırlar.	Frekans	6	7	23	29	32	97
		Yüzde	6.2	7.2	23.7	29.9	33.0	100.0

Tablo 3.13. Çalışmaya Katılan Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda Eğitim Gören Özel veya Üstün Yetenekli Olmayan Öğrencilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
1	Okulumu(okul /merkez/ program) çok seviyorum.	Frekans	4	7	18	30	55	114
		Yüzde	3.5	6.1	15.8	26.3	48.2	100.0
2	Okulda (okul /merkez/ program) güzel vakit geçiriyorum.	Frekans	9	5	10	35	54	113
		Yüzde	8.0	4.4	8.8	31.0	47.8	100.0
3	Okulda(okul /merkez/ program) aldığım eğitimi yeterli görüyorum.	Frekans	10	8	20	34	41	113
		Yüzde	8.8	7.1	17.7	30.1	36.3	100.0
4	Okulumuz(okul /merkez/ program) bize okul dışı etkinliklerde başarılı olmamız için destek veriyor (bilgi)	Frekans	11	13	24	21	44	113
		Yüzde	9.7	11.5	21.2	18.6	38.9	100.0
5	Öğretmenlerimi seviyorum.	Frekans	9	3	10	21	69	112
		Yüzde	8.0	2.7	8.9	18.8	61.6	100.0
6	Öğretmenlerime soru sorduğumda yeterli açıklamayı alabiliyorum	Frekans	9	6	20	31	47	113
		Yüzde	8.0	5.3	17.7	27.4	41.6	100.0
7	Sınıfımızda etkinliklerimizin verimli olması için iyi bir takım çalışması yapabiliyoruz.	Frekans	9	11	32	29	32	113
		Yüzde	8.0	9.7	28.3	25.7	28.3	100.0
8	Öğretmenlerimiz ders işlerken teknolojiden yararlanıyorlar.	Frekans	6	7	19	31	50	113
		Yüzde	5.3	6.2	16.8	27.4	44.2	100.0
9	Öğretmenlerimiz ders işlerken araç ve gereçlerden yararlanabiliyorlar.	Frekans	6	4	11	25	67	113
		Yüzde	5.3	3.5	9.7	22.1	59.3	100.0
10	Öğretmenlerimiz bize karşı sabırlı davranıp bütün soru ve sorunlarımıza cevap bulmaya çalışıyorlar.	Frekans	8	3	19	33	50	113
		Yüzde	7.1	2.7	16.8	29.2	44.2	100.0
11	Öğretmenlerimiz bazı zamanlarda(Örneğin; dersi anlamadığımızda) bizimle bireysel çalışıp yardımcı oluyorlar.	Frekans	13	10	25	26	38	112
		Yüzde	11.6	8.9	22.3	23.2	33.9	100.0
12	Öğretmenlerimiz iyi bildiğimiz konularda bizi sıkmadan daha farklı çalışmalar yapabiliyorlar (bireyselleştirme).	Frekans	8	13	19	32	40	112
		Yüzde	7.1	11.6	17.0	28.6	35.7	100.0
13	Sınıf içinde arkadaşlarımızla dayanışma içerisinde sorun yaşamadan çalışabiliyoruz.	Frekans	6	15	34	32	22	109
		Yüzde	5.5	13.8	31.2	29.4	20.2	100.0

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
14	Öğretmenlerimiz bazı dersleri spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi işlenmesi gerekli yerlerde yapıyorlar.	Frekans	17	7	15	42	29	110
		Yüzde	15.5	6.4	13.6	38.2	26.4	100.0
15	Okulun(okul /merkez/ program) gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu düşünüyorum.	Frekans	17	11	31	26	24	109
		Yüzde	15.6	10.1	28.4	23.9	22.0	100.0
16	Rehberlik servisi biz öğrencilere gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	9	7	31	21	42	110
		Yüzde	8.2	6.4	28.2	19.1	38.2	100.0
17	Öğretmenlerimin görüş ve önerilerini dikkate alırım.	Frekans	7	2	16	31	53	109
		Yüzde	6.4	1.8	14.7	28.4	48.6	100.0
18	Proje yaparken araç-gereç ve bilgi sıkıntısı çekmiyoruz.	Frekans	5	10	21	23	51	110
		Yüzde	4.5	9.1	19.1	20.9	46.4	100.0
19	Okulumuzda(okul /merkez/ program) çok çeşitli sportif faaliyetler var.	Frekans	10	12	19	33	35	109
		Yüzde	9.2	11.0	17.4	30.3	32.1	100.0
20	Ailem okulumuzdan (okul /merkez/ program) memnundur.	Frekans	6	3	22	19	59	109
		Yüzde	5.5	2.8	20.2	17.4	54.1	100.0
21	Okulumda (okul /merkez/ program) farklı bir eğitim alıyorum.	Frekans	13	9	29	23	33	107
		Yüzde	12.1	8.4	27.1	21.5	30.8	100.0
22	Yöneticilerim bana anlayışla davranıyorlar.	Frekans	14	12	22	31	29	108
		Yüzde	13.0	11.1	20.4	28.7	26.9	100.0
23	Öğretmenlerim benim görüş ve önerilerimi dikkate alırlar.	Frekans	11	11	26	28	33	109
		Yüzde	10.1	10.1	23.9	25.7	30.3	100.0

Tablo 3.14. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	16	61.5
Erkek	10	38.5
Toplam	26	100.0

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %61,5'i kadın, %38,5'i erkektir (Bkz. Tablo 3.14.).

Tablo 3.15. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Yaşlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Yaş	Frekans	Yüzde
20-29	5	19.2
30-39	14	53.8
40-49	6	23.1
50 ve üzeri	1	3.8
Toplam	26	100.0

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %19,2'si 20-29 yaş aralığında, %53,9'u 30-39 yaş aralığında, %23,1'i 40-49 yaş aralığında, %3,9'u da 50 yaş ve üzerindedir(Bkz. Tablo 3.15).

Tablo 3.16. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Medeni Durumuna Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Medeni Durum	Frekans	Geçerli Yüzde
Evli	17	73.9
Bekar	6	26.1
Cevaplanmayan	3	100.0
Toplam	26	

Çalışmaya katılan öğretmenlerden Medeni Durum sorusuna cevap verenlerin %73,9' u evli, %26,1' i de bekindir (Bkz. Tablo 3.16).

Tablo 3.17. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdem Yılına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Kıdem	Frekans	Yüzde
5 yıl ve daha az	4	15.4
6-10 yıl	5	19.2
11-15 yıl	9	34.6
16-20 yıl	1	3.8
21 yıl ve üzeri	7	26.9
Toplam	26	100.0

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %15,4' ü 5 yıl ve daha az kıdemli, %19,2' si 6-10 yıl aralığında kıdemli, %34,6' sı 11-15 yıl aralığında kıdemli, %3,9'u 16-20 yıl aralığında kıdemli, %26,9' u da 21 yıl ve üzerinde kıdemlidir (Bkz. Tablo 3.17).

Tablo 3.18. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerle Çalışma Süresine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerle Çalışma Yılı	Frekans	Yüzde
5 yıl ve daha az	12	46.2
6-8 yıl	12	46.2
9-11 yıl	2	7.7
Toplam	26	100.0

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %46,2' si Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilerle 5 yıl ve daha az, %46,2' si Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilerle 6-8 yıl ve %7,7'si de Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilerle 9-11 yıl çalışmıştır (Bkz. Tablo 3.18).

Tablo 3.19. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Eğitim Alma Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Eğitim Aldınız mı?	Frekans	Yüzde
Evet	23	88.5
Hayır	3	11.5
Toplam	26	100.0

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %88,5'i Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilere yönelik eğitim alırken %11,5'i Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilere yönelik eğitim almamışlardır (Bkz. Tablo 3.19).

Tablo 3.20. Çalışmaya Katılan Öğretmenlere Göre Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

	Cevap Veren Öğretmen Sayısı	Ortalama	Standart Sapma
Kurumda Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısı	15	254.20	133.45
Eğitim Verdiği Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısı	17	112.18	99.46

Çalışmaya katılan öğretmenler Kurumlarında öğrenim gören Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilerin sayısını 254,20±133,45 olarak belirtirken, eğitim verdiği öğrencilerin sayısını 112,18±99,46 olarak belirtmişlerdir (Bkz. Tablo 3.20).

Tablo 3.21. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle	Toplam
			Katılmıyorum	Katılmıyorum	Değilim	Katılıyorum	Katılıyorum	
1	Eğitim öğretim sürecinde yapmak istediğim(her alanda) değişiklikler için kurum yöneticisinden gerekli desteği almaktayım.	Frekans	0	3	2	15	6	26
		Yüzde	0.0	11.5	7.7	57.7	23.1	100.0
2	Kurum yöneticileriyle işbirliği içerisinde eğitim öğretim sürecini sürdürmekteyim.	Frekans	0	2	5	13	6	26
		Yüzde	0.0	7.7	19.2	50.0	23.1	100.0
3	Yöneticimin verdiği emirler doğrultusunda hareket ederim.	Frekans	1	1	6	13	5	26
		Yüzde	3.8	3.8	23.1	50.0	19.2	100.0
4	Yöneticim görüş ve önerilerimi dikkate alır.	Frekans	1	3	1	13	8	26
		Yüzde	3.8	11.5	3.8	50.0	30.8	100.0
5	Yöneticim özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hakimdir.	Frekans	1	2	5	12	6	26
		Yüzde	3.8	7.7	19.2	46.2	23.1	100.0
6	Yöneticim kuralları bütünüyle tavizsiz uygular.	Frekans	1	3	7	11	3	25
		Yüzde	4.0	12.0	28.0	44.0	12.0	100.0
7	Yöneticim takım çalışmasına yatkındır.	Frekans	0	3	2	14	7	26
		Yüzde	0.0	11.5	7.7	53.8	26.9	100.0
8	Yöneticim çalışmalarımızı gönüllü destekler.	Frekans	0	2	3	14	7	26
		Yüzde	0.0	7.7	11.5	53.8	26.9	100.0
9	Kurumumuzda yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen vardır.	Frekans	1	2	3	16	4	26
		Yüzde	3.8	7.7	11.5	61.5	15.4	100.0
10	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle takım çalışmaları yapabiliyoruz.	Frekans	0	2	6	18	0	26
		Yüzde	0.0	7.7	23.1	69.2	0.0	100.0
11	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle, özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alışverişinde bulunmaktayız.	Frekans	0	3	1	15	7	26
		Yüzde	0.0	11.5	3.8	57.7	26.9	100.0
12	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkındaki eğitim , seminer vb. çalışmaları takip ediyoruz.	Frekans	0	3	4	14	5	26
		Yüzde	0.0	11.5	15.4	53.8	19.2	100.0
13	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için farklı çalışmalar yapan diğer kurumlardaki öğretmenlerle iletişim (diyalog) halindeyiz .	Frekans	1	9	6	7	3	26
		Yüzde	3.8	34.6	23.1	26.9	11.5	100.0
14	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun yönetmelik ve mevzuatlar vb. yeterlidir.	Frekans	9	8	4	4	1	26
		Yüzde	34.6	30.8	15.4	15.4	3.8	100.0
15	MEB'in yetiştirdiği öğretmenler özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi hakkında yeterliliğe sahiptir.	Frekans	1	8	7	9	1	26
		Yüzde	3.8	30.8	26.9	34.6	3.8	100.0

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
16	Özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitimde gerekli olan farklılaşmalarını yapmaktayım (ürün, süreç, içerik vb.).	Frekans	0	1	1	15	9	26
		Yüzde	0.0	3.8	3.8	57.7	34.6	100.0
17	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olduğu durumlarda BEP(Bireysel Eğitim Programı) çalışması yapıyorum.	Frekans	0	2	1	15	7	25
		Yüzde	0.0	8.0	4.0	60.0	28.0	100.0
18	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan maddi desteği kurumumdan alabiliyorum.	Frekans	6	4	7	7	0	24
		Yüzde	25.0	16.7	29.2	29.2	0.0	100.0
19	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan manevi desteği kurumumdan alabiliyorum	Frekans	1	3	4	11	5	24
		Yüzde	4.2	12.5	16.7	45.8	20.8	100.0
20	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmekteyim.	Frekans	2	2	0	11	9	24
		Yüzde	8.3	8.3	0.0	45.8	37.5	100.0
21	Her ders için gerekli olabilecek araç ve gereçleri kullanabilirim.	Frekans	1	0	1	15	8	25
		Yüzde	4.0	0.0	4.0	60.0	32.0	100.0
22	Kurumumuzda dersler için gerekli olabilecek teknolojik araç ve gereçler (tepegöz , projeksiyon, simülasyon vb) vardır.	Frekans	1	0	0	12	12	25
		Yüzde	4.0	0.0	0.0	48.0	48.0	100.0
23	Dersin amacı / kazanımı doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu vb. yerleri kullanmaktayım.	Frekans	2	1	0	13	9	25
		Yüzde	8.0	4.0	0.0	52.0	36.0	100.0
24	Sınıf içi disiplini iyi sağlıyorum.	Frekans	0	1	0	13	11	25
		Yüzde	0.0	4.0	0.0	52.0	44.0	100.0
25	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerine gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	1	2	3	11	8	25
		Yüzde	4.0	8.0	12.0	44.0	32.0	100.0
26	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili öğretmenleri bilgilendirir.	Frekans	0	1	5	13	6	25
		Yüzde	0.0	4.0	20.0	52.0	24.0	100.0
27	Öğrencileri değerlendirirken sadece yazılı sınavı dikkate alırım.	Frekans	13	10	0	1	1	25
		Yüzde	52.0	40.0	0.0	4.0	4.0	100.0
28	Öğrencileri değerlendirirken eğitim sürecini ve ürünü (portfolyo ve proje) de değerlendirmeye katarım.	Frekans	1	0	1	9	14	25
		Yüzde	4.0	0.0	4.0	36.0	56.0	100.0
29	Öğrencilerle iyi iletişim kurabiliyorum.	Frekans	1	0	0	8	16	25
		Yüzde	4.0	0.0	0.0	32.0	64.0	100.0
30	Özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabiliyorum.	Frekans	1	0	0	9	15	25
		Yüzde	4.0	0.0	0.0	36.0	60.0	100.0
31	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler öğretim süreci boyunca beni kolay anlayabiliyorlar.	Frekans	1	0	2	9	12	24
		Yüzde	4.2	0.0	8.3	37.5	50.0	100.0
32	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler de hata yapabilirler.	Frekans	1	0	0	6	18	25
		Yüzde	4.0	0.0	0.0	24.0	72.0	100.0

Çalışmaya katılan 26 öğretmen anketteki bazı sorulara cevap vermemiştir. Anketteki sorulara ait frekans ve yüzde değerleri sorulara cevap verenler için

değerlendirilmiştir. Sorulara cevap veren öğretmenlerin sayısı o soruya ait toplam sütununda görülmektedir (Bkz. Tablo 3.21).

Tablo 3.22. Çalışmaya Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesimlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesimlikle Katılıyorum	Toplam
1	Eğitim öğretim sürecinde yapmak istediğim (her alanda) değişiklikler için kurum yöneticisinden gerekli desteği almaktayım.	Frekans	0	1	2	8	4	15
		Yüzde	0.0	6.7	13.3	53.3	26.7	100.0
2	Kurum yöneticileriyle işbirliği içerisinde eğitim öğretim sürecini sürdürmekteyim.	Frekans	0	0	4	6	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	26.7	40.0	33.3	100.0
3	Yöneticimin verdiği emirler doğrultusunda hareket ederim.	Frekans	0	0	1	9	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	6.7	60.0	33.3	100.0
4	Yöneticim görüş ve önerilerimi dikkate alır.	Frekans	0	1	1	7	6	15
		Yüzde	0.0	6.7	6.7	46.7	40.0	100.0
5	Yöneticim özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hakimdir.	Frekans	0	1	5	4	5	15
		Yüzde	0.0	6.7	33.3	26.7	33.3	100.0
6	Yöneticim kuralları bütünüyle tavizsiz uygular.	Frekans	0	2	4	5	3	14
		Yüzde	0.0	14.3	28.6	35.7	21.4	100.0
7	Yöneticim takım çalışmasına yatkındır.	Frekans	0	1	1	7	6	15
		Yüzde	0.0	6.7	6.7	46.7	40.0	100.0
8	Yöneticim çalışmalarımızı gönüllü destekler.	Frekans	0	0	2	8	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	13.3	53.3	33.3	100.0
9	Kurumumuzda yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen vardır.	Frekans	0	1	1	10	3	15
		Yüzde	0.0	6.7	6.7	66.7	20.0	100.0
10	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle takım çalışmaları yapabiliyoruz.	Frekans	0	2	3	10	0	15
		Yüzde	0.0	13.3	20.0	66.7	0.0	100.0
11	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle, özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alışverişinde bulunmaktayız.	Frekans	0	2	1	8	4	15
		Yüzde	0.0	13.3	6.7	53.3	26.7	100.0
12	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkındaki eğitim, seminer vb. çalışmaları takip ediyoruz.	Frekans	0	1	2	9	3	15
		Yüzde	0.0	6.7	13.3	60.0	20.0	100.0

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
13	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için farklı çalışmalar yapan diğer kurumlardaki öğretmenlerle iletişim (diyalog) halindeyiz .	Frekans	0	7	3	3	2	15
		Yüzde	0.0	46.7	20.0	20.0	13.3	100.0
14	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun yönetmelik ve mevzuatlar vb. yeterlidir.	Frekans	3	6	3	2	1	15
		Yüzde	20.0	40.0	20.0	13.3	6.7	100.0
15	MEB'in yetiştirdiği öğretmenler özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi hakkında yeterliliğe sahiptir.	Frekans	1	3	4	6	1	15
		Yüzde	6.7	20.0	26.7	40.0	6.7	100.0
16	Özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitimde gerekli olan farklılaşmalarını yapmaktayım (ürün, süreç, içerik vb.).	Frekans	0	0	1	9	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	6.7	60.0	33.3	100.0
17	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olduğu durumlarda BEP(Bireysel Eğitim Programı) çalışması yapıyorum.	Frekans	0	1	1	8	5	15
		Yüzde	0.0	6.7	6.7	53.3	33.3	100.0
18	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan maddi desteği kurumumdan alabiliyorum.	Frekans	4	3	4	3	0	14
		Yüzde	28.6	21.4	28.6	21.4	0.0	100.0
19	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan manevi desteği kurumumdan alabiliyorum	Frekans	0	2	3	6	3	14
		Yüzde	0.0	14.3	21.4	42.9	21.4	100.0
20	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmekteyim.	Frekans	0	2	0	9	3	14
		Yüzde	0.0	14.3	0.0	64.3	21.4	100.0
21	Her ders için gerekli olabilecek araç ve gereçleri kullanabilirim.	Frekans	0	0	0	10	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	66.7	33.3	100.0
22	Kurumumuzda dersler için gerekli olabilecek teknolojik araç ve gereçler (tepegöz , projeksiyon, simülasyon vb) vardır.	Frekans	0	0	0	6	9	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	40.0	60.0	100.0

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
23	Dersin amacı / kazanımı doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu vb. yerleri kullanmaktayım.	Frekans	1	1	0	10	3	15
		Yüzde	6.7	6.7	0.0	66.7	20.0	100.0
24	Sınıf içi disiplini iyi sağlıyorum.	Frekans	0	0	0	10	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	66.7	33.3	100.0
25	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerine gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	1	1	2	7	4	15
		Yüzde	6.7	6.7	13.3	46.7	26.7	100.0
26	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili öğretmenleri bilgilendirir.	Frekans	0	1	2	8	4	15
		Yüzde	0.0	6.7	13.3	53.3	26.7	100.0
27	Öğrencileri değerlendirirken sadece yazılı sınavı dikkate alırım.	Frekans	6	8	0	1	0	15
		Yüzde	40.0	53.3	0.0	6.7	0.0	100.0
28	Öğrencileri değerlendirirken eğitim sürecini ve ürünü (portfolyo ve proje) de değerlendirmeye katarım.	Frekans	0	0	1	5	9	15
		Yüzde	0.0	0.0	6.7	33.3	60.0	100.0
29	Öğrencilerle iyi iletişim kurabiliyorum.	Frekans	0	0	0	7	8	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	46.7	53.3	100.0
30	Özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabiliyorum.	Frekans	0	0	0	8	7	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	53.3	46.7	100.0
31	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler öğretim süreci boyunca beni kolay anlayabiliyorlar.	Frekans	0	0	2	5	7	14
		Yüzde	0.0	0.0	14.3	35.7	50.0	100.0
32	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler de hata yapabilirler.	Frekans	0	0	0	5	10	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	33.3	66.7	100.0

Tablo 3.23. Çalışmaya Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
1	Eğitim öğretim sürecinde yapmak istediğim(her alanda) değişiklikler için kurum yöneticisinden gerekli desteği almaktayım.	Frekans	0	1	0	7	2	10
		Yüzde	0.0	10.0	0.0	70.0	20.0	100.0
2	Kurum yöneticileriyle işbirliği içerisinde eğitim öğretim sürecini sürdürmekteyim.	Frekans	0	1	1	7	1	10
		Yüzde	0.0	10.0	10.0	70.0	10.0	100.0
3	Yöneticimin verdiği emirler doğrultusunda hareket ederim.	Frekans	1	1	4	4	0	10
		Yüzde	10.0	10.0	40.0	40.0	0.0	100.0

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
4	Yöneticim görüş ve önerilerimi dikkate alır.	Frekans	1	1	0	6	2	10
		Yüzde	10.0	10.0	0.0	60.0	20.0	100.0
5	Yöneticim özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hakimdir.	Frekans	0	1	0	8	1	10
		Yüzde	0.0	10.0	0.0	80.0	10.0	100.0
6	Yöneticim kuralları bütünüyle tavizsiz uygular.	Frekans	1	0	3	6	0	10
		Yüzde	10.0	0.0	30.0	60.0	0.0	100.0
7	Yöneticim takım çalışmasına yatkındır.	Frekans	0	1	1	7	1	10
		Yüzde	0.0	10.0	10.0	70.0	10.0	100.0
8	Yöneticim çalışmalarımızı gönüllü destekler.	Frekans	0	1	1	6	2	10
		Yüzde	0.0	10.0	10.0	60.0	20.0	100.0
9	Kurumumuzda yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen vardır.	Frekans	1	0	2	6	1	10
		Yüzde	10.0	0.0	20.0	60.0	10.0	100.0
10	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle takım çalışmaları yapabiliyoruz.	Frekans	0	0	2	8	0	10
		Yüzde	0.0	0.0	20.0	80.0	0.0	100.0
11	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle, özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alışverişinde bulunmaktayız.	Frekans	0	0	0	7	3	10
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	70.0	30.0	100.0
12	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkındaki eğitim , seminer vb. çalışmaları takip ediyoruz.	Frekans	0	1	2	5	2	10
		Yüzde	0.0	10.0	20.0	50.0	20.0	100.0
13	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için farklı çalışmalar yapan diğer kurumlardaki öğretmenlerle iletişim (diyalog) halindeyiz .	Frekans	1	2	3	3	1	10
		Yüzde	10.0	20.0	30.0	30.0	10.0	100.0
14	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun yönetmelik ve mevzuatlar vb. yeterlidir.	Frekans	6	2	1	1	0	10
		Yüzde	60.0	20.0	10.0	10.0	0.0	100.0
15	MEB'in yetiştirdiği öğretmenler özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi hakkında yeterliliğe sahiptir.	Frekans	0	5	3	2	0	10
		Yüzde	0.0	50.0	30.0	20.0	0.0	100.0
16	Özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitimde gerekli olan farklılaştırmaları yapmaktayım (ürün, süreç, içerik vb.).	Frekans	0	0	0	6	4	10
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	60.0	40.0	100.0
17	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olduğu durumlarda BEP(Bireysel Eğitim Programı) çalışması yapıyorum.	Frekans	0	0	0	7	2	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	77.8	22.2	100.0
18	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan maddi desteği kurumumdan alabiliyorum.	Frekans	1	1	3	4	0	9
		Yüzde	11.1	11.1	33.3	44.4	0.0	100.0

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
19	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan manevi desteği kurumumdan alabiliyorum	Frekans	0	1	1	5	2	9
		Yüzde	0.0	11.1	11.1	55.6	22.2	100.0
20	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmekteyim.	Frekans	1	0	0	2	6	9
		Yüzde	11.1	0.0	0.0	22.2	66.7	100.0
21	Her ders için gerekli olabilecek araç ve gereçleri kullanabilirim.	Frekans	0	0	1	5	3	9
		Yüzde	0.0	0.0	11.1	55.6	33.3	100.0
22	Kurumumuzda dersler için gerekli olabilecek teknolojik araç ve gereçler (tepegöz , projeksiyon, simülasyon vb) vardır.	Frekans	0	0	0	6	3	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	66.7	33.3	100.0
23	Dersin amacı / kazanımı doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu vb. yerleri kullanmaktayım.	Frekans	0	0	0	3	6	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	33.3	66.7	100.0
24	Sınıf içi disiplini iyi sağlıyorum.	Frekans	0	0	0	3	6	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	33.3	66.7	100.0
25	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerine gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	0	0	1	4	4	9
		Yüzde	0.0	0.0	11.1	44.4	44.4	100.0
26	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili öğretmenleri bilgilendirir.	Frekans	0	0	2	5	2	9
		Yüzde	0.0	0.0	22.2	55.6	22.2	100.0
27	Öğrencileri değerlendirirken sadece yazılı sınavı dikkate alırım.	Frekans	7	2	0	0	0	9
		Yüzde	77.8	22.2	0.0	0.0	0.0	100.0
28	Öğrencileri değerlendirirken eğitim sürecini ve ürünü (portfolyo ve proje) de değerlendirmeye katarım.	Frekans	0	0	0	4	5	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	44.4	55.6	100.0
29	Öğrencilerle iyi iletişim kurabiliyorum.	Frekans	0	0	0	1	8	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	11.1	88.9	100.0
30	Özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabiliyorum.	Frekans	0	0	0	1	8	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	11.1	88.9	100.0
31	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler öğretim süreci boyunca beni kolay anlayabiliyorlar.	Frekans	0	0	0	4	5	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	44.4	55.6	100.0
32	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler de hata yapabilirler.	Frekans	0	0	0	1	8	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	11.1	88.9	100.0

Tablo 3.24. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (1-8) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
1	Eğitim öğretim sürecinde yapmak istediğim(her alanda) değişiklikler için kurum yöneticisinden gerekli desteği almaktayım.	Frekans	0	1	0	7	2	10
		Yüzde	0.0	10.0	0.0	70.0	20.0	100.0
2	Kurum yöneticileriyle işbirliği içerisinde eğitim öğretim sürecini sürdürmekteyim.	Frekans	0	1	1	7	1	10
		Yüzde	0.0	10.0	10.0	70.0	10.0	100.0
3	Yöneticimin verdiği emirler doğrultusunda hareket ederim.	Frekans	1	1	4	4	0	10
		Yüzde	10.0	10.0	40.0	40.0	0.0	100.0
4	Yöneticim görüş ve önerilerimi dikkate alır.	Frekans	1	1	0	6	2	10
		Yüzde	10.0	10.0	0.0	60.0	20.0	100.0
5	Yöneticim özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hakimdir.	Frekans	0	1	0	8	1	10
		Yüzde	0.0	10.0	0.0	80.0	10.0	100.0
6	Yöneticim kuralları bütünüyle tavizsiz uygular.	Frekans	1	0	3	6	0	10
		Yüzde	10.0	0.0	30.0	60.0	0.0	100.0
7	Yöneticim takım çalışmasına yatkındır.	Frekans	0	1	1	7	1	10
		Yüzde	0.0	10.0	10.0	70.0	10.0	100.0
8	Yöneticim çalışmalarımızı gönüllü destekler.	Frekans	0	1	1	6	2	10
		Yüzde	0.0	10.0	10.0	60.0	20.0	100.0

Öğretmenlerin tamamına yakını (%90) eğitim öğretim sürecinde yapmak istedikleri (her alanda) değişiklikler için okul yöneticilerinden yeterli desteği aldıklarını, çok azının ise bu konuda olumsuz düşünceye sahip olduğu görülebilmektedir. Öğretmenlerin yöneticilerinin değişikliklere ve yeniliklere açık oldukları konusunda hemfikir olduğu anlaşılmıştır. %20'lik kısmı kesinlik ifadesi kullanırken %70'i sadece katılmakla yetinmektedir.

Öğretmenlerin %80'i kurumlarının yöneticileriyle işbirliği içerisinde eğitim öğretim sürecini sürdürmekte olduklarını belirtmektedir. Öğretmenlerin %10 u bu konuda kararsız kalırken %10 u da olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğretmenlerin sadece %40'ı yöneticilerinin verdiği emirler doğrultusunda hareket ettiğini belirtmekte %40 kararsız belli etmiştir %10 u bu görüşe katılmadığını belirtmekte diğer %10'u ise bu düşünceye kesinlik ifadesiyle karşı çıkmaktadır.

Öğretmenlerin %60'ı görüş ve önerilerinin yöneticileri tarafından dikkate alındığını belirtmekte %20'si bu görüşü kesinlik ifadesiyle desteklemekte %10'u katılmadığını belirtmekte %10'u kesinlik ifadesiyle karşı çıkmaktadır. Öğretmenlerin tamamına yakını (%90) yöneticilerinin özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hakim olduğunu düşünmekte %10'u ise bu konuda olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğretmenlerin %60'ı yöneticilerinin kuralları bütünüyle tavizsiz uyguladığını düşünmekte %30'u bu konuda kararsız kalmakta %10'u ise kesinlik ifadesiyle karşı çıkmaktadır. Öğretmenlerin %80'i yöneticilerinin takım çalışmasına yatkın olduğunu söylemekte %10 ise kararsız kalmakta, %10'u ise olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğretmenlerin %80'i yöneticilerinin çalışmalarını gönüllü desteklediğini belirtmekte %10 kararsız %10'u ise olumsuz görüş bildirmektedir (Bkz. Tablo 3.24).

Tablo 3.25. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (9-12, 15.) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
9	Kurumumuzda yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen vardır.	Frekans	1	0	2	6	1	10
		Yüzde	10.0	0.0	20.0	60.0	10.0	100.0
10	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle takım çalışmaları yapabiliyoruz.	Frekans	0	0	2	8	0	10
		Yüzde	0.0	0.0	20.0	80.0	0.0	100.0
11	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle, özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alışverişinde bulunmaktayız.	Frekans	0	0	0	7	3	10
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	70.0	30.0	100.0

12	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkındaki eğitim, seminer vb. çalışmalarını takip ediyoruz.	Frekans	0	1	2	5	2	10
		Yüzde	0.0	10.0	20.0	50.0	20.0	100.0
15	MEB'in yetiştirdiği öğretmenler özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi hakkında yeterliliğe sahiptir.	Frekans	0	5	3	2	0	10
		Yüzde	0.0	50.0	30.0	20.0	0.0	100.0

Öğretmenlerin %70'i özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitim verecek yeterli sayıda ve nitelikte öğretmenin kurumlarında bulunduğunu belirtmektedir. %20'si kararsız kalırken %10'u ise kesinlik ifadesiyle bu görüşe karşı çıkmaktadır.

Öğretmenlerin tamamına yakını (%80) özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle takım çalışmaları yapabildiklerini belirtmekte %20'si kararsız kalmaktadır.

Öğretmenlerin tamamı özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle, özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alışverişi yaptıklarını belirtmektedir. Bunlardan sadece %30'u kesinlik ifadesi kullanmaktadır.

Öğretmenlerin %70'i özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkındaki eğitim, seminer vb çalışmalarını takip ettiklerini söylemekte %20'si bu konuda kararsız kalırken %10'u olumsuz düşündüğünü belirtmektedir.

Öğretmenlerin %50'si MEB'in yetiştirdiği öğretmenlerin özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitimi hakkında yeterliliğe sahip olmadığını düşünmekte, %30'u bu konuda kararsız kalmakta, %20'si olumlu görüş bildirmektedir (Bkz. Tablo 3.25).

Tablo 3.26. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
13	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için farklı çalışmalar yapan diğer kurumlardaki öğretmenlerle iletişim (diyalog) halindeyiz .	Frekans	1	2	3	3	1	10
		Yüzde	10.0	20.0	30.0	30.0	10.0	100.0

Öğretmenlerin sadece %40'ı özel veya üstün yetenekli öğrenciler için farklı çalışmalar yapan diğer kurumlardaki öğretmenlerle iletişim (diyalog) halinde olduklarını belirtirken %30'u kararsız kalmakta geriye kalan %30'u ise olumsuz görüş bildirmektedir. (Bkz. Tablo 3.26).

Tablo 3.27. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (14,20) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
14	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun yönetmelik ve mevzuatlar vb. yeterlidir.	Frekans	6	2	1	1	0	10
		Yüzde	60.0	20.0	10.0	10.0	0.0	100.0
20	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmekteyim.	Frekans	1	0	0	2	6	9
		Yüzde	11.1	0.0	0.0	22.2	66.7	100.0

Öğretmenlerin %80'i özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun, yönetmelik ve mevzuatların yeterli olmadıklarını belirtmekte %10'u kararsız kalırken geriye kalan %10'u ise yeterli bulmaktadır.

Öğretmenlerin %88.9'u özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun, yönetmelik ve mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabildiğini belirtmekte %11.1'i ise bu görüşe kesinlik ifadesiyle karşı çıkmaktadır (Bkz. Tablo 3.27).

Tablo 3.28. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (16,17,20,27,28,31) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
16	Özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitimde gerekli olan farklılaştırmaları yapmaktayım (ürün, süreç, içerik vb.).	Frekans	0	0	0	6	4	10
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	60.0	40.0	100.0
17	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olduğu durumlarda BEP(Bireysel Eğitim Programı) çalışması yapıyorum.	Frekans	0	0	0	7	2	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	77.8	22.2	100.0
20	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmekteyim.	Frekans	1	0	0	2	6	9
		Yüzde	11.1	0.0	0.0	22.2	66.7	100.0
27	Öğrencileri değerlendirirken sadece yazılı sınavı dikkate alırım.	Frekans	7	2	0	0	0	9
		Yüzde	77.8	22.2	0.0	0.0	0.0	100.0
28	Öğrencileri değerlendirirken eğitim sürecini ve ürünü (portfolyo ve proje) de değerlendirmeye katarım.	Frekans	0	0	0	4	5	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	44.4	55.6	100.0
31	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler öğretim süreci boyunca beni kolay anlayabiliyorlar.	Frekans	0	0	0	4	5	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	44.4	55.6	100.0

Öğretmenlerin tamamı özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitimde gerekli olan farklılaştırmaları yapmakta (ürün, süreç, içerik vb.) olduğunu belirtmekte %40'ı kesinlik ifadesi kullanmaktadır.

Öğretmenlerin tamamı özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olduğu durumlarda BEP (Bireysel Eğitim Programı) çalışması yaptığını belirtmekte %22.2'si kesinlik ifadesi kullanmaktadır.

Öğretmenlerin tamamına yakını (%88.9) özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapmakta olduğunu söylemekte %11.1'lik kısım kesinlik ifadesiyle bu görüşe karşı çıkmaktadır.

Öğretmenlerin tamamı öğrencileri değerlendirirken sadece yazılı sınavı dikkate almadıklarını söylemekte, %77.8'i kesinlik ifadesi ile belirtmektedir.

Öğretmenlerin tamamı öğrencileri değerlendirirken eğitim sürecini ve ürünü (portfolyo ve proje) de değerlendirmeye kattığını belirtmektedir. %55.6'sı kesinlik ifadesi kullanmaktadır..

Öğretmenlerin tamamı özel veya üstün yetenekli öğrencilerin öğretim süreci boyunca kendisini kolay anlayabildiğini belirtmekte %55.6'sı kesinlik ifadesi kullanmaktadır (Bkz. Tablo 3.28).

Tablo 3.29. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (18-19) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
18	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan maddi desteği kurumumdan alabiliyorum.	Frekans	1	1	3	4	0	9
		Yüzde	11.1	11.1	33.3	44.4	0.0	100.0
19	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan manevi desteği kurumumdan alabiliyorum	Frekans	0	1	1	5	2	9
		Yüzde	0.0	11.1	11.1	55.6	22.2	100.0

Öğretmenlerin %44.4' ü özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan maddi desteği kurumundan alabildiğini belirtmekte %33.3'ü kararsız kalmakla beraber %11.1'i bu görüşe karşı çıkmakta, %11.1'i ise kesinlik ifadesi kullanarak karşı çıkmaktadır.

Öğretmenlerin %55.6'sı özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan manevi desteği kurumundan aldığını belirtmekte %22.2'si bu görüşe kesinlik ifadesiyle katılırken %11.1' i kararsız kalmakta, %11.1' i ise olumsuz karar bildirmektedir(Bkz. Tablo 3.29).

Tablo 3.30. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (21) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
21	Her ders için gerekli olabilecek araç ve gereçleri kullanabilirim.	Frekans	0	0	1	5	3	9
		Yüzde	0.0	0.0	11.1	55.6	33.3	100.0

Bu tablo öğrenci anketinden 9. Soru ile kıyaslanmaktadır.

Tablo 3.31. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (9) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
9	Öğretmenlerimiz ders işlerken araç ve gereçlerden yararlanabiliyorlar.	Frekans	2	0	0	8	57	67
		Yüzde	3.0	0.0	0.0	11.9	85.1	100.0

Öğretmenlerin % 88.9'u her ders için gerekli olabilecek araç ve gereçleri kullanmakta %11.1'i ise kararsız kalmaktadır.

Öğrencilerin çoğunluğu (%97) öğretmenlerinin ders işlerken araç ve gereçlerden faydalandıklarını belirtmektedirler Sadece %3'ü kesinlik ifadesiyle bu görüşe karşı çıkmaktadır. (Bkz. Tablo 3.30-3.31).

Tablo 3.32. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına(22) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
22	Kurumumuzda dersler için gerekli olabilecek teknolojik araç ve gereçler (tepegöz, projeksiyon, similasyon vb) vardır.	Frekans	0	0	0	6	3	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	66.7	33.3	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinden 8. Soru ile kıyaslanmaktadır.

Tablo 3.33. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (8) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
8	Öğretmenlerimiz ders işlerken teknolojiden yararlanıyorlar.	Frekans	2	0	4	12	49	67
		Yüzde	3.0	0.0	6.0	17.9	73.1	100.0

Öğretmenlerin tamamı kurumlarında dersler için gerekli olabilecek teknolojik araç ve gereçler (tepegöz, projeksiyon, simülasyon vb.) bulunduğunu belirtmektedir.

Öğrencilerin %91'i öğretmenlerinin ders işlerken teknolojiden faydalandığını belirtmekte %6'sı kararsız kalırken %3'ü bu görüşe kesinlik ifadesiyle karşı çıkmaktadır.(Bkz. Tablo 3.32-3.33).

Tablo 3.34. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (23) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
23	Dersin amacı/kazanımı doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu vb. yerleri kullanmaktayım.	Frekans	0	0	0	3	6	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	33.3	66.7	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinden 14. Soru ile kıyaslanmaktadır.

Tablo 3.35. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (14) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
14	Öğretmenlerimiz bazı dersleri spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi işlenmesi gerekli yerlerde yapıyorlar.	Frekans	2	1	3	12	49	67
		Yüzde	3.0	1.5	4.5	17.9	73.1	100.0

Öğretmenlerin tamamı dersin amacı/kazanımı doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu vb. yerleri kullanmakta olduğunu belirtmektedir.

Öğrencilerin % 91'i öğretmenlerinin bazı dersleri spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi işlenmesi gerekli yerlerde yaptıklarını belirtmektedir. % 4.5'i kararsız kalırken % 4.5' i olumsuz fikir belirtmektedir (Bkz. Tablo 3.34-3.35).

Tablo 3.36. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (24) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
24	Sınıf içi disiplini iyi sağlıyorum.	Frekans	0	0	0	3	6	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	33.3	66.7	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinden 7. ve 13. Sorularla değerlendirilmektedir.

Tablo 3.37. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (7-13) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
7	Sınıfımızda etkinliklerimizin verimli olması için iyi bir takım çalışması yapabiliyoruz.	Frekans	2	1	8	23	33	67
		Yüzde	3.0	1.5	11.9	34.3	49.3	100.0
13	Sınıf içinde arkadaşlarımızla dayanışma içerisinde sorun yaşamadan çalışabiliyoruz.	Frekans	1	2	12	24	28	67
		Yüzde	1.5	3.0	17.9	35.8	41.8	100.0

Öğretmenlerin tamamı sınıf içinde disiplini sağlayabildiklerini belirtmekte %66.7'si bu konuda kesinlik ifadesi kullanmaktadır. Öğrencilerin %83.6' sını sınıf içinde etkinliklerinin verimli olması için iyi bir takım çalışması yapabildiklerini belirtmekte %11.9'u bu konuda kararsız kalırken %4.5' i olumsuz görüş bildirmektedir. Öğrencilerin %77.6' sını sınıf içinde arkadaşlarıyla dayanışma içerisinde sorun yaşamadan çalışabildiğini belirtirken, %17.9'u bu konuda kararsız kalmakta %4.5'i ise olumsuz görüş bildirmektedir (Bkz. Tablo 3.36-3.37).

Tablo 3.38. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (25,26) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
25	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerine gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	0	0	1	4	4	9
		Yüzde	0.0	0.0	11.1	44.4	44.4	100.0
26	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili öğretmenleri bilgilendirir.	Frekans	0	0	2	5	2	9
		Yüzde	0.0	0.0	22.2	55.6	22.2	100.0

Bu tablo, öğrenci anketindeki 16. Soru ile kıyaslanmaktadır.

Tablo 3.39. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (16) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
16	Rehberlik servisi biz öğrencilere gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	3	4	6	16	38	67
		Yüzde	4.5	6.0	9.0	23.9	56.7	100.0

Öğretmenlerin %88.8'i rehberlik servisinin, özel veya üstün yetenekli öğrencilere gerekli ilgiyi gösterdiğini belirtirken, %11.1'lik kısmı bu konuda kararsız kalmaktadır. Öğretmenlerin %77.8' i rehberlik servisinin, özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili öğretmenleri bilgilendirdiğini düşünürken, %22.2'si bu konuda kararsız kalmaktadır. Öğrencilerin %80.6'sı rehberlik servisinin kendilerine gerekli ilgiyi gösterdiğini belirtirken %9'u kararsız kalmakta %10.5'i bu konuda olumsuz fikir belirtmektedir(Bkz. Tablo 3.38-3.39).

Tablo 3.40. Ankete Katılan BİLSEM Öğretmenlerinin Anket Sorularına (29,30,32) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
29	Öğrencilerle iyi iletişim kurabiliyorum.	Frekans	0	0	0	1	8	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	11.1	88.9	100.0
30	Özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabiliyorum.	Frekans	0	0	0	1	8	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	11.1	88.9	100.0
32	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler de hata yapabilirler.	Frekans	0	0	0	1	8	9
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	11.1	88.9	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinin 5. 6. 10. 17. ve 23. Soruları ile beraber değerlendirilmektedir.

Tablo 3.41. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerin Anket Sorularına (5,6,10,17, 23) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
5	Öğretmenlerimi seviyorum.	Frekans	2	1	0	10	54	67
		Yüzde	3.0	1.5	0.0	14.9	80.6	100.0
6	Öğretmenlerime soru sorduğumda yeterli açıklamayı alabiliyorum	Frekans	1	1	0	16	49	67
		Yüzde	1.5	1.5	0.0	23.9	73.1	100.0
10	Öğretmenlerimiz bize karşı sabırlı davranıp bütün soru ve sorunlarımıza cevap bulmaya çalışıyorlar.	Frekans	1	2	5	10	49	67
		Yüzde	1.5	3.0	7.5	14.9	73.1	100.0
17	Öğretmenlerimin görüş ve önerilerini dikkate alırım.	Frekans	2	1	1	8	54	66
		Yüzde	3.0	1.5	1.5	12.1	81.8	100.0
23	Öğretmenlerim benim görüş ve önerilerimi dikkate alırlar.	Frekans	1	1	2	13	49	66
		Yüzde	1.5	1.5	3.0	19.7	74.2	100.0

Öğretmenlerin tamamı özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabildiğini ve onlarla iyi iletişim kurduğunu belirtmektedir. Öğretmenlerin %88.9'u bu konularda kesinlik ifadesi kullanırken, %11.1'i sadece bu görüşe katılmaktadır. Öğretmenlerin özel veya üstün yetenekli öğrencilerin de hata yapabileceği konusunda düşünceleri de aynı oranlarda kabul görmektedir. BİLSEM öğrencilerinin %95.5'i öğretmenlerini sevdiğini belirtirken %4.5'i bu konuda olumsuz cevap vermektedir.

Öğrencilerin %97'si sordukları sorulara öğretmenlerinin yeterli açıklamayı yaptıklarını belirtirken %3'ü bu konuda olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrencilerin %88'i öğretmenlerinin kendilerine karşı sabırlı davranıp bütün soru ve sorunlarına cevap bulmaya çalıştıklarını söylemekte %7.5'i kararsız kalırken, % 4.5' i olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrencilerin % 93.9' u öğretmenlerinin görüş ve önerilerini dikkate aldığını belirtirken %1.5'i kararsız kalmakta % 4.5'i olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrencilerin % 93.9'u görüş ve önerilerinin öğretmenleri tarafından dikkate alındığını belirtmekte %3'ü kararsız kalmakta, %3'ü olumsuz görüş bildirmektedir (Bkz. Tablo 3.40-3.41).

Tablo 3.42. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (1-4,15,19,21) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
1	Okulumu(okul /merkez/ program) çok seviyorum.	Frekans	1	1	3	10	52	67
		Yüzde	1.5	1.5	4.5	14.9	77.6	100.0
2	Okulda (okul /merkez/ program) güzel vakit geçiriyorum.	Frekans	2	0	2	14	48	66
		Yüzde	3.0	0.0	3.0	21.2	72.7	100.0
3	Okulda (okul /merkez/ program) aldığım eğitimi yeterli görüyorum.	Frekans	3	1	6	16	40	66
		Yüzde	4.5	1.5	9.1	24.2	60.6	100.0
4	Okulumuz (okul /merkez/ program) bize okul dışı etkinliklerde başarılı olmamız için destek veriyor (bilgi yarışmaları vs.).	Frekans	2	1	8	15	41	67
		Yüzde	3.0	1.5	11.9	22.4	61.2	100.0
15	Okulun (okul /merkez/ program) gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu düşünüyorum.	Frekans	19	14	8	12	14	67
		Yüzde	28.4	20.9	11.9	17.9	20.9	100.0
19	Okulumuzda (okul /merkez/ program) çok çeşitli sportif faaliyetler var.	Frekans	9	7	15	12	24	67
		Yüzde	13.4	10.4	22.4	17.9	35.8	100.0
21	Okulda (okul /merkez/ program) farklı bir eğitim alıyorum.	Frekans	2	2	2	8	51	65
		Yüzde	3.1	3.1	3.1	12.3	78.5	100.0

Öğrencilerin tamamına yakını (% 92.5) BİLSEM'i sevdiğini belirtirken, %4.5'i bu konuda kararsız kalmakta %3'ü ise olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrencilerin %93.9'u kurumlarında güzel vakit geçirdiklerini belirtirken, %3ü kararsız kalmakta, %3'ü ise bu görüşe kesinlikle karşı çıkmaktadır.

Öğrencilerin %84.8' i aldıkları eğitimi yeterli görürken, %9.1'i bu konuda kararsız kalmakta %6'sı ise aldığı eğitimi yeterli görmemektedir.

Öğrencilerin %83.6' sını kurumlarının kendilerine okul dışı etkinliklerde başarılı olmaları için destek verdiklerini (bilgi yarışmaları vs.)belirtirken, %11.9'u kararsız kalmakta %4.5'i ise bu konuda olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrenciler kurumlarının gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu konusunda çok farklı düşünmektedir. Öğrencilerin %38.8' i kurumlarının gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu düşünürken, %11.9' u bu konuda kararsız kalmakta %49.3'ü ise olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrenciler kurumlarında çeşitli spor faaliyetleri bulunduğu konusunda da farklı düşünmektedir. Öğrencilerin %53.7' si kurumlarındaki çeşitli spor faaliyetlerini yeterli bulurken %22.4' ü kararsız kalmakta ve %23.8'i olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrencilerin %90.8' i kurumda farklı eğitim aldıklarını belirtirken, %3.1'i bu konuda kararsız kalmakta %6.2'si ise bu konuda olumsuz görüş bildirmektedir (Bkz. Tablo 3.42).

Tablo 3.43. Ankete Katılan BİLSEM Öğrencilerinin Anket Sorularına (20) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
20	Ailem okulumuzdan (okul /merkez/program) memnundur.	Frekans	2	1	2	10	51	66
		Yüzde	3.0	1.5	3.0	15.2	77.3	100.0

Öğrencilerin gözünden aileleri değerlendirildiğinde ailelerin %92.5'i kurumdan memnun olduklarını belirtmektedir. %3'ü kararsız kalırken %4.5'i olumsuz görüş bildirmekte. Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin ailelerinin mevcut programlardan memnun olmaları öğretmen ve yöneticilerinin ilgili ve özverili çalışmalarına bağlı olmaktadır (Bkz. Tablo 3.43).

Tablo 3.44. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (1-8) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
1	Eğitim öğretim sürecinde yapmak istediğim (her alanda) değişiklikler için kurum yöneticisinden gerekli desteği almaktayım.	Frekans	0	1	2	8	4	15
		Yüzde	0.0	6.7	13.3	53.3	26.7	100.0
2	Kurum yöneticileriyle işbirliği içerisinde eğitim öğretim sürecini sürdürmekteyim.	Frekans	0	0	4	6	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	26.7	40.0	33.3	100.0
3	Yöneticimin verdiği emirler doğrultusunda hareket ederim.	Frekans	0	0	1	9	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	6.7	60.0	33.3	100.0
4	Yöneticim görüş ve önerilerimi dikkate alır.	Frekans	0	1	1	7	6	15
		Yüzde	0.0	6.7	6.7	46.7	40.0	100.0

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
5	Yöneticim özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hâkimdir.	Frekans	0	1	5	4	5	15
		Yüzde	0.0	6.7	33.3	26.7	33.3	100.0
6	Yöneticim kuralları bütünüyle tavizsiz uygular.	Frekans	0	2	4	5	3	14
		Yüzde	0.0	14.3	28.6	35.7	21.4	100.0
7	Yöneticim takım çalışmasına yatkındır.	Frekans	0	1	1	7	6	15
		Yüzde	0.0	6.7	6.7	46.7	40.0	100.0
8	Yöneticim çalışmalarımızı gönüllü destekler.	Frekans	0	0	2	8	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	13.3	53.3	33.3	100.0

Beyazıt Ford-Otosan İlköğretim Okulu öğretmenlerine yapılan anketlerden yola çıkarak burada öğretmen-yönetici arasındaki ilişki hakkında yorum yapıldığında, öğretmenlerin büyük bir kısmı (%80) eğitim öğretim sürecinde yapmak istedikleri (her alanda) değişiklikler için okul yöneticilerinden yeterli desteği almakta, çok azının ise bu konuda kararsız ve olumsuz düşünceye sahip olduğu görülebilmektedir. Öğretmenlerin yöneticilerinin değişikliklere ve yeniliklere açık oldukları konusunda hem fikir olduğu anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin %73.3'ü eğitim öğretim sürecini okul yöneticileriyle işbirliği içerisinde sürdürdüğünü belirtmekte%26.7 ise bu konuda kararsızlıklarını belirtmektedir. Öğretmenler ve okul yöneticileri arasında uyumlu bir sürecin, iş birliğinin olduğu gözlemlenmektedir.

Öğretmenlerin% 93.3'ü yöneticilerinin verdikleri emirler doğrultusunda hareket ettiklerini belirtmektedir. Ankete katılan sadece bir öğretmen bu konuda kararsız kalmaktadır.

Öğretmenlerin %86.7'si yöneticilerinin, görüş ve önerilerini dikkate aldığını, kendilerini rahatlıkla ifade ettiklerini belirtmektedirler. Bir öğretmen olumsuz, başka bir öğretmen ise kararsız kalmaktadır.

Öğretmenlerin %40'ı yöneticilerinin özel ve üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hakim olmadıklarını, %60'lık çoğunluk ise aksi görüş bildirip yöneticilerinin ilgili mevzuatlara hâkim olduklarını düşünmektedir.

Öğretmenlerin, yöneticilerinin kuralları bütünüyle tavizsiz uyguladıkları konusunda karşıt fikirlere sahip olmakta, %57.1'lik kısmı bu konuda olumlu görüş bildirmekte, %42.9'luk kısmı bu görüşe katılmayarak yöneticilerin taviz verdiklerini düşünmektedirler.

Öğretmenlerin tamamına yakını yöneticilerin takım çalışmasına yatkın olduğunu belirli bir uyum içerisinde bir ekip ruhu ile çalışabildiklerini belirtmekte. Çok azı bu konu hakkında farklı görüş belirtmektedir.

Yapılan çalışmaların yöneticiler tarafından olumlu karşılanıp gönüllü olarak desteklendiğini belirten öğretmenler %86.6'lık kısmı oluşturmakta,%13.3 kararsız bulunmaktadır.(Bkz. Tablo 3.44).

Tablo 3.45. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (9-12,15) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle	Toplam
			Katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum		
9	Kurumumuzda yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen vardır.	Frekans	0	1	1	10	3	15
		Yüzde	0.0	6.7	6.7	66.7	20.0	100.0
10	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle takım çalışmaları yapabiliyoruz.	Frekans	0	2	3	10	0	15
		Yüzde	0.0	13.3	20.0	66.7	0.0	100.0
11	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle, özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alışverişinde bulunmaktayız.	Frekans	0	2	1	8	4	15
		Yüzde	0.0	13.3	6.7	53.3	26.7	100.0
12	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkındaki eğitim, seminer vb. çalışmalarını takip ediyoruz.	Frekans	0	1	2	9	3	15
		Yüzde	0.0	6.7	13.3	60.0	20.0	100.0
15	MEB'in yetiştirdiği öğretmenler özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi hakkında yeterliliğe sahiptir.	Frekans	1	3	4	6	1	15
		Yüzde	6.7	20.0	26.7	40.0	6.7	100.0

Öğretmenlerin %86.7'si özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitim verecek yeterli sayıda ve nitelikte öğretmenin kurumlarında bulunduğunu belirtmekte, %6.7'si kararsız kalırken %6.7'si bu görüşe karşı çıkmaktadır.

Öğretmenlerin %66.7'si özel ve üstün yetenekli öğrencilere eğitim veren öğretmenlerle takım çalışması yaptığına katılıyorum cevabını vermesi, hiçbir öğretmenin kesinlikle ifadeli seçeneklerini tercih etmemesi, %13.3'lük kısmın olumsuz yönde görüş bildirmesi ve %20'sinin kararsız kalması öğretmenlerin bu konu hakkında çok da farklı düşünmediklerini göstermektedir.

Öğretmenlerin %80'i özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle, özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alışverişinde bulduklarını ifade etmektedir. %6.7 kararsız, %13.3 ise olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğretmenlerimizin %80'lik kısmı özel ve üstün yetenekli çocuklara yönelik eğitim, seminer vb. çalışmalarını takip etmekte olduğunu belirtmekte %13.3 kararsız kalmakta, %6.7 olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğretmenlerin MEB'in yetiştirdiği öğretmenlerin özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi hakkında yeterliliğe sahip olmadığı hakkında farklı fikirlere sahip oldukları gözlemlenmektedir. %40'ı olumlu görüş belirtirken, %6,7'si kesinlik ifadedi seçeneği kullanarak bu görüşü desteklemekte. %6,7'si kesinlik ifadesiyle bu görüşü reddederken, %20'si bu görüşe katılmadığını ve %26,7'si ise kararsızlığını belirtmektedir. (Bkz. Tablo 3.45).

Tablo 3.46. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (13) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
13	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için farklı çalışmalar yapan diğer kurumlardaki öğretmenlerle iletişim (diyalog) halindeyiz.	Frekans	0	7	3	3	2	15
		Yüzde	0.0	46.7	20.0	20.0	13.3	100.0

Öğretmenlerimizin azının (%33.3) özel veya üstün yetenekli öğrenciler için farklı çalışmalar yapan diğer kurumlardaki öğretmenlerle iletişim (diyalog) halinde olduğunu belirtmekte, %20'si kararsız kalmakta geriye kalan %46.7 olumsuz görüş

bildirmektedir. Özel ve ya üstün yetenekli öğrencilere yönelik farklı çalışmalar yapan diğer kurumlarla diyaloglarının ve fikir alışverişlerinin yeterli olmadığı anlaşılmaktadır (Bkz. Tablo 3.46).

Tablo 3.47. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (14,20) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
14	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun yönetmelik ve mevzuatlar vb. yeterlidir.	Frekans	3	6	3	2	1	15
		Yüzde	20.0	40.0	20.0	13.3	6.7	100.0
20	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmekteyim.	Frekans	0	2	0	9	3	14
		Yüzde	0.0	14.3	0.0	64.3	21.4	100.0

Öğretmenlerimizin %60'ı özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun yönetmelik ve mevzuatların yeterli olmadığı düşüncesine sahipken %20'si emin olmadığını belirtmekte, %20'si ise aksini iddia ederek mevzuat ve yönetmeliklerin yeterli olduğunu belirtmektedir. Öğretmenlerin %85.7'si mevcut olan mevzuat değişikliklerini dikkate alarak özel ve ya üstün yetenekli öğrencilerin müfredatlarında değişiklikler yapabildiğini belirtmekte, %14.3'lük kısmı ise olumsuz görüş bildirmektedir (Bkz. Tablo 3.47).

Tablo 3.48. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (16,17,20,27,28,31) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
16	Özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitimde gerekli olan farklılaşmaları yapmaktayım (ürün, süreç, içerik vb.).	Frekans	0	0	1	9	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	6.7	60.0	33.3	100.0
17	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olduğu durumlarda BEP(Bireysel Eğitim Programı) çalışması yapıyorum.	Frekans	0	1	1	8	5	15
		Yüzde	0.0	6.7	6.7	53.3	33.3	100.0
20	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmekteyim.	Frekans	0	2	0	9	3	14
		Yüzde	0.0	14.3	0.0	64.3	21.4	100.0
27	Öğrencileri değerlendirirken sadece yazılı sınavı dikkate alırım.	Frekans	6	8	0	1	0	15
		Yüzde	40.0	53.3	0.0	6.7	0.0	100.0
28	Öğrencileri değerlendirirken eğitim sürecini ve ürünü (portfolyo ve proje) de değerlendirmeye katarım.	Frekans	0	0	1	5	9	15
		Yüzde	0.0	0.0	6.7	33.3	60.0	100.0
31	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler öğretim süreci boyunca beni kolay anlayabiliyorlar.	Frekans	0	0	2	5	7	14
		Yüzde	0.0	0.0	14.3	35.7	50.0	100.0

Bu tablo, Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu öğrenci anketinin 11. ve 12. Sorularıyla kıyaslanmaktadır.

Tablo 3.49. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (11,12) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
11	Öğretmenlerimiz bazı zamanlarda(Örneğin; dersi anlamadığımızda) bizimle bireysel çalışıp yardımcı oluyorlar.	Frekans	13	13	30	20	22	98
		Yüzde	13.3	13.3	30.6	20.4	22.4	100.0
12	Öğretmenlerimiz iyi bildiğimiz konularda bizi sıkmadan daha farklı çalışmalar yapabiliyorlar (bireyselleştirme).	Frekans	10	12	26	23	27	98
		Yüzde	10.2	12.2	26.5	23.5	27.6	100.0

Öğretmenlerin %93.3'ü özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitimde gerekli olan farklılaştırmaları yapmakta olduklarını, %6.7'si kararsız olduklarını belirtmektedirler.

Öğretmenlerin %86.6'sı özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olduğu durumlarda BEP (Bireysel Eğitim Programı) çalışması yaptıklarını söylemekte %6.7'si kararsız kalmakta, %6.7'lik kısmı olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğretmenlerin %85.7'si özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yaptığını belirtmekte, %14.3'ü olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğretmenlerin %93.3'ü öğrencilerini değerlendirirken sadece yazılı sınavları dikkate almadıklarını belirtmekte ve %6.7'si bu konuda farklı düşünmekte öğrencilerini sadece yazılı sınava göre değerlendirdiğini söylemektedir.

Öğretmenlerin %93.3'ü öğrencileri değerlendirirken eğitim sürecini ve ürünü (portfolyo ve proje) de değerlendirmeye kattığını dile getirirken %6.7'si olumsuz düşünce belirtmektedir.

Öğretmenlerin %50'si özel veya üstün yetenekli öğrencilerin öğretim süreci boyunca kendisini kolay anlayabildiğini kesinlikle ifade etmekte, %35.7'si bu görüşe katılmakta ve %14.3'ü kararsız kalmaktadır.

Öğrencilerin düşüncelerine bakıldığında;

Öğrenciler, öğretmenlerinin bazı zamanlarda (Örneğin; dersi anlamadıklarında) kendileriyle bireysel çalışıp yardımcı olup olmadıkları konusunda hem fikir olmamaktadır. Öğrencilerin %22.4'ü bu konuya kesinlik ifadesiyle katılıp öğretmenlerinin yardımcı olduklarını söylemekte, %20.4'ü bu düşünceye katılmakta ve %30.6'sı ise kararsız kalmaktadır.. Olumsuz görüş bildirenlerin ise %13.3'ü kesinlik ifadesini kullanmakta %13.3'ü bu görüşe katılmaktadır.

Öğrenciler, öğretmenlerinin iyi bildikleri konularda kendilerini sıkmadan daha farklı çalışmalar yaptıkları (bireyselleştirme) konusunda farklı düşünmektedir. Öğrencilerin %10.2'si kesinlik ifadesiyle bu düşünceye katılmadıklarını bildirmekte, %12.2'si olumsuz düşündüklerini belirtmekte. %26.5'i bu konuda kararsız kalmakta %23.5'i öğretmenlerinin bireyselleştirme yaptıkları görüşünü desteklemekte ve %27.6'sı kesinlik ifadesiyle bu düşünceye katıldıklarını belirtmektedir (Bkz. Tablo 3.48-3.49).

Tablo 3.50. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (18,19) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
18	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan maddi desteği kurumumdan alabiliyorum.	Frekans	4	3	4	3	0	14
		Yüzde	28.6	21.4	28.6	21.4	0.0	100.0
19	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan manevi desteği kurumumdan alabiliyorum	Frekans	0	2	3	6	3	14
		Yüzde	0.0	14.3	21.4	42.9	21.4	100.0

Öğretmenlerin %50'si özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan maddi desteği kurumumdan alamadıklarını belirtmektedir. %28.6'si bu konuda kararsız kalmakta ve %21.4'ü mevcut desteği yeterli gördüklerini belirtmektedir.

Öğretmenlerin %64.3'ü özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan manevi desteği kurumundan alabildiğini ifade etmektedir. %21.4'ü bu konuda kararsız kalmakta %14.3'ü bu konuda olumsuz görüş bildirmektedir (Bkz. Tablo 3.50).

Tablo 3.51. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (21) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
21	Her ders için gerekli olabilecek araç ve gereçleri kullanabilirim.	Frekans	0	0	0	10	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	66.7	33.3	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinin 9. Sorusu ile kıyaslanmaktadır.

Tablo 3.52. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına(9) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
9	Öğretmenlerimiz ders işlerken araç ve gereçlerden yararlanabiliyorlar.	Frekans	2	1	7	31	55	96
		Yüzde	2.1	1.0	7.3	32.3	57.3	100.0

Öğretmenlerin tamamı her ders için gerekli olabilecek araç ve gereçleri kullanabildiklerini belirtmektedir. %33.3'ü kesinlik ifadesi ile bunu belirtmekte, %66.7'si ise sadece katılmaktadır. Bütün öğretmenlerin kesinlik ifadesini seçmemiş olması, sürdürülebilirlik açısından soru işareti oluşturmaktadır.

Öğrencilerin %89.6'sı öğretmenlerin ders işlerken araç ve gereçlerden yararlandığını belirtirken %7.3'ü kararsız, %3.1 ise olumsuz görüş belirtmektedir (Bkz. Tablo 3.51-3.52).

Tablo 3.53. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (22) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
22	Kurumumuzda dersler için gerekli olabilecek teknolojik araç ve gereçler (tepegöz, projeksiyon, simülasyon vb) vardır.	Frekans	0	0	0	6	9	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	40.0	60.0	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinde 8. Soru ile kıyaslanmaktadır.

Tablo 3.54. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (8) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
8	Öğretmenlerimiz ders işlerken teknolojiden yararlanıyorlar.	Frekans	5	4	10	36	43	98
		Yüzde	5.1	4.1	10.2	36.7	43.9	100.0

Öğretmenlerin tamamı okulda dersler için gerekli olabilecek teknolojik araç ve gereçlerin (tepegöz, projeksiyon, similasyon vb) bulunduğu belirtmektedir.

Öğrencilerin %80.6'sı öğretmenlerinin ders işlerken teknolojiden yararlandığını belirtirken, %10.2'si bu konuda kararsız kalmakta %9.2'si ise olumsuz görüş bildirmektedir (Bkz. Tablo 3.53-3.54).

Tablo 3.55. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (23) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
23	Dersin amacı/kazanımı doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu vb. yerleri kullanmaktayım.	Frekans	1	1	0	10	3	15
		Yüzde	6.7	6.7	0.0	66.7	20.0	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinin 14. Sorusu ile kıyaslanmaktadır.

Tablo 3.56. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (14) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesimlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesimlikle Katılıyorum	Toplam
14	Öğretmenlerimiz bazı dersleri spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi işlenmesi gerekli yerlerde yapıyorlar.	Frekans	10	8	14	28	37	97
		Yüzde	10.3	8.2	14.4	28.9	38.1	100.0

Öğretmenlerin %86.7'si dersin amacı/kazanımı doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu vb. kullanılması gerekli olan farklı mekanları kullandıklarını belirtmekte, %13.4'ü olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrencilerin ise öğretmenlerinin bazı dersleri spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi işlenmesi gerekli yerlerde yapıp yapmadıkları konusunda farklı fikirlere sahip oldukları görülmektedir. Öğrencilerin %67'si olumlu görüş bildirmekte, %14.4'ü kararsız kalmakta ve %18.5'i ise olumsuz görüş bildirmektedir. (Bkz. Tablo 3.55-3.56).

Tablo 3.57. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (24) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesimlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesimlikle Katılıyorum	Toplam
24	Sınıf içi disiplini iyi sağlıyorum.	Frekans	0	0	0	10	5	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	66.7	33.3	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinde 7. ve 13. Soruyla kıyaslanmaktadır.

Tablo 3.58. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (7,13) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
7	Sınıfımızda etkinliklerimizin verimli olması için iyi bir takım çalışması yapabiliyoruz.	Frekans	11	16	20	25	23	95
		Yüzde	11.6	16.8	21.1	26.3	24.2	100.0
13	Sınıf içinde arkadaşlarımızla dayanışma içerisinde sorun yaşamadan çalışabiliyoruz.	Frekans	16	9	35	19	19	98
		Yüzde	16.3	9.2	35.7	19.4	19.4	100.0

Öğretmenlerin tamamı sınıf içi disiplini sağladığını belirtirken %33.3'ü bu konuda kesinlik ifadesini kullanmaktadır. Sınıf içi etkinliklerin verimli olması için iyi bir takım çalışması yapabilme konusunda öğrencilerin farklı düşüncelere sahip olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin %50.6'sı olumlu görüş bildirirken, %21.1'i bu konuda kararsız kalmakta. %28.4'ü ise olumsuz görüş bildirmekte iyi takım çalışması yapmadıklarını düşünmektedirler. Öğrencilerin %28.8'i sınıf içinde arkadaşlarıyla dayanışma içerisinde sorun yaşamadan çalışabildiklerini belirtmekte %25.5'i ise bu konuda olumsuz görüş bildirmekte %35.7'si ise bu konuda kararsız kalmaktadır (Bkz. Tablo 3.57-3.58).

Tablo 3.59. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (25,26) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
25	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerine gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	1	1	2	7	4	15
		Yüzde	6.7	6.7	13.3	46.7	26.7	100.0
26	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili öğretmenleri bilgilendirir.	Frekans	0	1	2	8	4	15
		Yüzde	0.0	6.7	13.3	53.3	26.7	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinin 16. Sorusu ile karşılıklı değerlendirilmektedir.

Tablo 3.60. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (16) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
16	Rehberlik servisi biz öğrencilere gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	10	15	19	23	30	97
		Yüzde	10.3	15.5	19.6	23.7	30.9	100.0

Rehberlik servisinin, özel veya üstün yetenekli öğrencilere gerekli ilgiyi göstermesi hakkında öğretmenlerin %63.4' ü olumlu. %13.4' ü olumsuz görüş bildirmekte %13.3' ü ise kararsız kalmaktadır.

Öğretmenlerin %80'i rehberlik servisinin özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili olarak öğretmenleri bilgilendirdiğini düşünmekte, %13.3' ü kararsız kalmakta %6.7'si ise olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrencilerin gözünden rehberlik servisine bakıldığında ise öğrencilerin %54.6'sı rehberlik servisinin öğrencilere gerekli ilgiyi gösterdiğini belirtmekte. %25.8'i bu konuda olumsuz görüş belirtirken % 19.6'sı ise kararsız kalmaktadır (Bkz. Tablo 3.59-3.60).

Tablo 3.61. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (29,30,32)Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
29	Öğrencilerle iyi iletişim kurabiliyorum.	Frekans	0	0	0	7	8	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	46.7	53.3	100.0
30	Özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabiliyorum.	Frekans	0	0	0	8	7	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	53.3	46.7	100.0
32	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler de hata yapabilirler.	Frekans	0	0	0	5	10	15
		Yüzde	0.0	0.0	0.0	33.3	66.7	100.0

Bu tablo, öğrenci anketinde 5. 6. 10. 17. ve 23. sorular karşılıklı kıyaslanıp değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Tablo 3.62. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Anket Sorularına (5,6,10,17,23) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle	Toplam
			Katılmıyorum				Katılıyorum	
5	Öğretmenlerimi seviyorum.	Frekans	4	6	11	24	52	97
		Yüzde	4.1	6.2	11.3	24.7	53.6	100.0
6	Öğretmenlerime soru sorduğumda yeterli açıklamayı alabiliyorum.	Frekans	3	4	19	27	44	97
		Yüzde	3.1	4.1	19.6	27.8	45.4	100.0
10	Öğretmenlerimiz bize karşı sabırlı davranıp bütün soru ve sorunlarımıza cevap bulmaya çalışıyorlar.	Frekans	6	9	23	19	40	97
		Yüzde	6.2	9.3	23.7	19.6	41.2	100.0
17	Öğretmenlerimin görüş ve önerilerini dikkate alırım.	Frekans	3	5	8	31	50	97
		Yüzde	3.1	5.2	8.2	32.0	51.5	100.0
23	Öğretmenlerim benim görüş ve önerilerimi dikkate alırlar.	Frekans	6	7	23	29	32	97
		Yüzde	6.2	7.2	23.7	29.9	33.0	100.0

Öğretmenlerin tamamı öğrencileri ile iyi iletişim kurdukları belirtmekte. %53.3'lük kısmı kesinlik ifadesi kullanmaktadır.

Yine öğretmenlerin tamamı özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabildiğini belirtirken, %46.7'lik kısmı kesinlik ifadesi kullanmaktadır.

Özel veya üstün yetenekli öğrencilerinde hata yapabileceği konusunda öğretmenlerin tamamının hem fikir olduğu görülmektedir. Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin de hata yapabileceği konusuna öğretmenlerin %66.7'si kesinlik ifadesiyle katılırken, %33.3'ü ise katıldığını belirtmektedir.

Öğrencilerin %78.3'ü öğretmenlerini sevdiğini belirtirken, %10.3'ü bu konuda olumsuz görüş bildirmekte %11.3'lük kısım ise bu konuda kararsız kalmaktadır.

Öğrencilerin %73.2'si öğretmenlerine soru sordukları zaman yeterli açıklamayı

alabildiklerini belirtmektedirler. Öğrencilerin %7.2'si olumsuz görüş bildirmekte %19.6'sı ise kararsız olduklarını belirtmektedir.

Öğrencilerin %60.8'si öğretmenlerinin kendilerine karşı sabırlı davranıp bütün soru ve sorunlarına cevap bulmaya çalıştıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin %15.5'i ise bu konuda olumsuz fikir belirtmektedir. %23.7'si ise kararsız kalmaktadır.

Öğrencilerin %83.5'i öğretmenlerinin görüş ve önerilerini dikkate aldığını belirtmektedir. %8.2'si kararsız kalırken %8.3'ü ise olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrencilerin %62.9'u görüş ve önerilerinin öğretmenleri tarafından dikkate alındığını belirtirken, %13.4'ü bu konuda olumsuz fikir belirtmekte %23.7'si ise kararsız kalmaktadır (Bkz. Tablo 3.61-3.62).

Tablo 3.63. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğrencilerin Anket Sorularına (1-4,15,19,21) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle		Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle		Toplam
			Katılmıyorum	Katılmıyorum			Katılıyorum	Katılıyorum	
1	Okulumu(okul /merkez/ program) çok seviyorum.	Frekans	3	7	17	23	48	98	
		Yüzde	3.1	7.1	17.3	23.5	49.0	100.0	
2	Okulda (okul /merkez/ program) güzel vakit geçiriyorum.	Frekans	4	5	9	32	48	98	
		Yüzde	4.1	5.1	9.2	32.7	49.0	100.0	
3	Okulda(okul /merkez/ program) aldığım eğitimi yeterli görüyorum.	Frekans	7	9	23	24	34	97	
		Yüzde	7.2	9.3	23.7	24.7	35.1	100.0	
4	Okulumuz (okul/merkez/program) bize okul dışı etkinliklerde başarılı olmamız için destek veriyor (bilgi yarışmaları vs.).	Frekans	6	7	24	25	36	98	
		Yüzde	6.1	7.1	24.5	25.5	36.7	100.0	
15	Okulun (okul /merkez/ program) gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu düşünüyorum.	Frekans	17	17	26	21	17	98	
		Yüzde	17.3	17.3	26.5	21.4	17.3	100.0	
19	Okulumuzda(okul/merkez/program) çok çeşitli sportif faaliyetler var.	Frekans	12	14	21	26	24	97	
		Yüzde	12.4	14.4	21.6	26.8	24.7	100.0	
21	Okulumda (okul/merkez/program) farklı bir eğitim alıyorum.	Frekans	7	9	21	28	32	97	
		Yüzde	7.2	9.3	21.6	28.9	33.0	100.0	

Öğrencilerin %72.5'i okullarını sevdiğini belirtmektedirler. %17.3'ü kararsız kalmakta ve %10.2'si olumsuz görüş bildirmektedir.

Öğrencilerin %81.7'si okulda güzel vakit geçirdiğini söylerken %9.2'si kararsız kalmakta, %9.2'si olumsuz yanıt vermektedir.

Öğrencilerin %59.8'si okulda aldığı eğitimi yeterli görürken, %16.5'i bu konuda olumsuz görüş bildirmekte. %23.7'si ise bu konuda kararsız kalmaktadır. Öğrencilerin %62.2'si okulun kendilerine okul dışı etkinliklerde başarılı olmaları için gerekli desteği verdiğini (bilgi yarışmaları vs.)%13.2'si ise olumsuz fikir belirtmektedir. %24.5'lik kararsız öğrenci bulunmaktadır. Öğrencilerin %38.7'si okulun gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin %34.6'sı ise fazla disiplinli olmadığını düşünmektedir. %26.5'i ise bu konuda kararsız kalmaktadır. Okulda çeşitli sportif faaliyetlerin olup olmadığı konusunda ise öğrencilerin birbirlerinden farklı düşündükleri görülmektedir. Öğrencilerin %26.8'i çok çeşitli sportif faaliyetlerin olmadığını belirtirken, %51.5'i olumlu görüş bildirmekte % 21.6'sı ise bu konuda kararsız kalmaktadır. Öğrencilerin %61.9'u okulunda farklı bir eğitim aldığını düşünürken, %16.5'i bu konuda olumsuz düşünmekte %21.6'sı ise kararsız kalmaktadır (Bkz. Tablo 3.63).

Tablo 3.64. Ankete Katılan Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Anket Sorularına (20) Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
20	Ailem okulumuzdan (okul /merkez/ program) memnundur.	Frekans	6	5	23	22	40	96
		Yüzde	6.3	5.2	24.0	22.9	41.7	100.0

Öğrenciler açısından bakıldığında velilerinin %64,6'sının çocuklarının okulundan memnun oldukları görülmekte, %24'ü kararsız %11.5'i ise olumsuz görüş bildirmektedir (Bkz. Tablo 3.64).

Tablo 3.65. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Cinsiyetlerine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	1	20.0
Erkek	4	80.0
Toplam	5	100.0

Çalışmaya katılan yöneticilerin %20'si kadın, % 80'i erkektir (Bkz. Tablo 3.65).

Tablo 3.66. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Yaşlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Yaş	Frekans	Yüzde
20-29	1	20.00
30-39	2	40.00
40-49	2	40.00
Toplam	5	100.00

Çalışmaya katılan yöneticilerin %20'si 20-29 yaş aralığında, %40'ı 30-39 yaş aralığında ve %40'ı 40-49 yaş aralığındadır (Bkz. Tablo 3.66).

Tablo 3.67. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Medeni Durumuna Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Medeni Durum	Frekans	Geçerli Yüzde
Evli	3	75.0
Bekar	1	25.0
Cevapsız	1	
Toplam	5	100.0

Çalışmaya katılan yöneticilerden Medeni Durum sorusuna cevap verenlerin %75'i evli, %25'i de bekadır (Bkz. Tablo 3.67).

Tablo 3.68. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Öğretmenlikteki Kıdemine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Öğretmenlikteki Kıdemi	Frekans	Yüzde
6-10 yıl	2	40.0
11-15 yıl	1	20.0
21 yıl ve üzeri	2	40.0
Toplam	5	100.0

Çalışmaya katılan yöneticilerin öğretmenlikteki kıdemi %40'ının 6-10 yıl, %20'sinin 11-15 yıl ve %40'ının da 21 yıl ve üzeridir (Bkz. Tablo 3.68).

Tablo 3.69. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Yöneticilikteki Kıdemine Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Yöneticilikteki Kıdemi	Frekans	Yüzde
5 yıl ve daha az	3	60.00
6-10 yıl	1	20.00
11-15 yıl	1	20.00
Toplam	5	100.00

Çalışmaya katılan yöneticilerin yöneticilikteki kıdemi %60'ının 5 yıl ve daha az, %20'sinin 6-10 yıl aralığında, %20'sinin 11-15 yıl aralığındadır. Çalışmaya katılan yöneticilerin tümü Özel veya Üstün Yetenekli öğrenciler ile 5 yıl ve daha az çalıştıklarını söylemektedirler (Bkz. Tablo 3.69).

Tablo 3.70. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Özel veya Üstün yetenekli Öğrencilere Yönelik Eğitim Alma Durumlarına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilere Yönelik Eğitim Aldınız mı?	Frekans	Yüzde
Evet	3	60.0
Hayır	2	40.0
Toplam	5	100.0

Çalışmaya katılan yöneticilerin %60'ı Özel veya Üstün Yetenekli öğrencilere yönelik eğitim almış, %40'ı veya Üstün Yetenekli öğrencilere yönelik eğitim almamışlardır (Bkz. Tablo 3.70).

Tablo 3.71. Çalışmaya Katılan Yöneticilere Göre Kurumda Yönettiği Öğrenci Sayısı ve Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısına Ait Tanımlayıcı İstatistikler

	Cevap veren Yönetici Sayısı	Ortalama	Standart Sapma
Yönettiği Öğrenci Mevcudu	5	424.40	199.11
Özel veya Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısı	5	168.80	151.50

Çalışmaya katılan yöneticilere göre kurumlarında bulunan öğrenci sayısı 424.40±199.11 iken bu öğrencilerin 168.80±151.50 Özel veya Üstün Yetenekli öğrenciler olduğunu belirtmişlerdir (Bkz. Tablo 3.71).

Tablo 3.72. Çalışmaya Katılan Yöneticilerin Anket Sorularına Verdikleri Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

No	Soru		Kesinlikle	Emin Değilim	Kesinlikle	Toplam		
			Katılmıyorum				Katılmıyorum	Katılıyorum
1	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle uğraşmak zordur.	Frekans	1	2	0	1	1	5
		Yüzde	20.0	40.0	0.0	20.0	20.0	100.0
2	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle çalışmak tatmin edicidir.	Frekans	1	0	0	1	3	5
		Yüzde	20.0	0.0	0.0	20.0	60.0	100.0
3	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler her zaman başarılıdır.	Frekans	1	2	2	0	0	5
		Yüzde	20.0	40.0	40.0	0.0	0.0	100.0
4	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin bulunması kuruma prestij kazandırır.	Frekans	1	0	0	2	2	5
		Yüzde	20.0	0.0	0.0	40.0	40.0	100.0
5	Öğretmenler yöneticinin verdiği emirler doğrultusunda hareket ederler.	Frekans	0	1	0	4	0	5
		Yüzde	0.0	20.0	0.0	80.0	0.0	100.0
6	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için kurumda yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen vardır.	Frekans	0	3	0	1	1	5
		Yüzde	0.0	60.0	0.0	20.0	20.0	100.0
7	Öğretmenler takım çalışmasına yatkındır.	Frekans	0	0	1	4	0	5
		Yüzde	0.0	0.0	20.0	80.0	0.0	100.0
8	Öğretmenler teknolojiyen üst düzeyde faydalanırlar	Frekans	0	1	0	2	2	5
		Yüzde	0.0	20.0	0.0	40.0	40.0	100.0
9	Öğretmenler çalışmalara gönüllü katılırlar.	Frekans	0	1	0	3	1	5
		Yüzde	0.0	20.0	0.0	60.0	20.0	100.0
10	Öğretmenler Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için gerekli olduğu takdirde derste farklılaştırma yaparlar.	Frekans	0	1	0	1	3	5
		Yüzde	0.0	20.0	0.0	20.0	60.0	100.0
11	Öğretmenler Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için BEP(Bireysel Eğitim Programı) hazırlayabiliyorlar.	Frekans	0	0	1	4	0	5
		Yüzde	0.0	0.0	20.0	80.0	0.0	100.0
12	Öğretmenler Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmektedirler.	Frekans	0	1	1	3	0	5
		Yüzde	0.0	20.0	20.0	60.0	0.0	100.0
13	Eğitim süreci boyunca öğretmenler sınıf içi disiplini iyi sağlarlar.	Frekans	0	1	0	4	0	5
		Yüzde	0.0	20.0	0.0	80.0	0.0	100.0
14	Öğretmenler dersin amacı(kazanımı)doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi yerleri yeterince kullanabiliyorlar.	Frekans	1	1	0	2	1	5
		Yüzde	20.0	20.0	0.0	40.0	20.0	100.0

No	Soru		Kesinlikle	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle	Toplam
			Katılmıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum	Katılmıyorum		
15	Yönetim olarak öğretmenlere eğitim süreci boyunca her alanda yeterli desteği veriyoruz.	Frekans	1	0	0	0	4	5
		Yüzde	20.0	0.0	0.0	0.0	80.0	100.0
16	Öğretmenlerin görüş ve önerilerini dikkate alırım.	Frekans	1	0	0	0	4	5
		Yüzde	20.0	0.0	0.0	0.0	80.0	100.0
17	Özel veya üstün yetenekli öğrencilere gerekli ilgiyi gösteririm.	Frekans	1	0	0	1	3	5
		Yüzde	20.0	0.0	0.0	20.0	60.0	100.0
18	Rehberlik servisi Özel veya üstün yetenekli öğrencilere gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	0	0	1	2	2	5
		Yüzde	0.0	0.0	20.0	40.0	40.0	100.0
19	MEB maddi olarak yeterli desteği sağlayamamaktadır.	Frekans	0	0	2	0	3	5
		Yüzde	0.0	0.0	40.0	0.0	60.0	100.0
20	Kurumumuza destek olacak sponsorları bulmakta zorluk çekmiyoruz.	Frekans	1	1	3	0	0	5
		Yüzde	20.0	20.0	60.0	0.0	0.0	100.0
21	Ailelerden yeterli maddi desteği almaktayız	Frekans	0	3	1	1	0	5
		Yüzde	0.0	60.0	20.0	20.0	0.0	100.0
22	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili MEB bünyesinde kanun , yönetmelik, mevzuatlar vb. yeterlidir.	Frekans	3	0	1	1	0	5
		Yüzde	60.0	0.0	20.0	20.0	0.0	100.0
23	Eğitim öğretim sürecinde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri üst düzey yetkililere ulaştırılmaktadır.	Frekans	0	1	1	1	2	5
		Yüzde	0.0	20.0	20.0	20.0	40.0	100.0
24	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimleriyle ilgili öğretmen yetiştirme çalışmaları yeterlidir.	Frekans	2	1	2	0	0	5
		Yüzde	40.0	20.0	40.0	0.0	0.0	100.0
25	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili yapılan çalışmalar kamuoyunda duyulmaktadır.	Frekans	0	0	4	1	0	5
		Yüzde	0.0	0.0	80.0	20.0	0.0	100.0
26	Belirli periyodlarla eğitim öğretim amaçlı geziler/incelemler yapılmaktadır.	Frekans	0	1	0	3	1	5
		Yüzde	0.0	20.0	0.0	60.0	20.0	100.0
27	Eğitim öğretimle ilgili seminerlere yeterli düzeyde ilgi gösteriyoruz.	Frekans	1	0	1	3	0	5
		Yüzde	20.0	0.0	20.0	60.0	0.0	100.0
28	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili çalışma yapan başka kurumlarla iletişim halinde değiliz.	Frekans	0	2	1	1	1	5
		Yüzde	0.0	40.0	20.0	20.0	20.0	100.0

Tablo 3.73. Anket Sorularının Güvenilirlik Analizi

	Soru Sayısı	Cronbach's Alpha
Öğrencilere Uygulanan Anket Soruları	23	0.939
Öğretmenlere Uygulanan Anket Soruları	32	0.932
Yöneticilere Uygulanan Anket Soruları	28	0.937

Tablo 3.73' e göre göre öğrencilere, öğretmenlere ve yöneticilere uygulanan anket sorularının Cronbach Alpha katsayıları sırasıyla 0.939, 0.932 ve 0.937 bulunmuştur. Bu katsayılar neticesinde anket yüksek derecede güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 3.74. Öğretmenlerin Yöneticilere Bakış Açısı ve Tutumu

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
1	Eğitim öğretim sürecinde yapmak istediğim(her alanda) değişiklikler için kurum yöneticisinden gerekli desteği almaktayım.	Frekans	0	3	2	15	6	26
2	Kurum yöneticileriyle işbirliği içerisinde eğitim öğretim sürecini sürdürmekteyim.	Frekans	0	2	5	13	6	26
3	Yöneticimin verdiği emirler doğrultusunda hareket ederim.	Frekans	1	1	6	13	5	26
4	Yöneticim görüş ve önerilerimi dikkate alır.	Frekans	1	3	1	13	8	26
5	Yöneticim özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hakimdir.	Frekans	1	2	5	12	6	26
6	Yöneticim kuralları bütünüyle tavizsiz uygular.	Frekans	1	3	7	11	3	25
7	Yöneticim takım çalışmasına yatkındır.	Frekans	0	3	2	14	7	26
8	Yöneticim çalışmalarımızı gönüllü destekler.	Frekans	0	2	3	14	7	26
	TOPLAM	Frekans	4	19	31	105	48	207
		Yüzde	1.9	9.2	15.0	50.7	23.2	100.0

1.-8. sorular Öğretmenlerin yöneticilere bakış açısı ve tutumunu ifade etmektedir. Sorular birlikte değerlendirildiğinde, öğretmenler yöneticilerine bakış açılarını ve tutumunu belirten olumlu ifadelerin, %23.2'sine "Kesinlikle Katılıyorum", %50.7'si "Katılıyorum", %15'i "Emin Değilim", %9.2'si "Katılmıyorum" ve %1.9'u da

“Kesinlikle Katılmıyorum” cevaplarını vermişlerdir. Öğretmenlerin yöneticilere bakış açısının ve tutumunun olumlu olduğu söylenebilir (Bkz. Tablo 3.74).

Tablo 3.75. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Kurumlarına Göre Yöneticileriyle Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları

		Yöneticilere Karşı Tutum Puanı		
Kurum Adı	n	\bar{X}	SS	T
Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu	14	32.0	5.4	1.100
BİLSEM	10	29.6	5.1	

*p<0.05

**p< 0.01

Tablo 3.75’te öğretmenlerin yöneticilerine ilişkin tutumlarının, okullarına göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi için t testi yapılmıştır. Öğretmenlerin yöneticilerin karşı tutum puan seviyeleri 0.05 anlamlılık düzeyinde okullara göre farklılık göstermediği söylenebilir.

Tablo 3.76. Öğretmenlerin Aynı Programda Beraber Görev Yaptığı Öğretmenler ile Arasındaki Tutum

No	Soru	Frekans	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
9	Kurumumuzda yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen vardır.	Frekans	1	2	3	16	4	26
10	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle takım çalışmaları yapabiliyoruz.	Frekans	0	2	6	18	0	26
11	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle, özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alışverişinde bulunmaktayız.	Frekans	0	3	1	15	7	26
12	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkındaki eğitim, seminer vb. çalışmaları takip ediyoruz.	Frekans	0	3	4	14	5	26

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
15	MEB'in yetiştirdiği öğretmenler özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi hakkında yeterliliğe sahiptir.	Frekans	1	8	7	9	1	26
	TOPLAM	Frekans	2	18	21	72	17	130
		Yüzde	1.5	13.8	16.2	55.4	13.1	100.0

Tablo 3.76 ' da yer alan 9., 10., 11., 12. ve 15. sorular Öğretmenlerin aynı programda beraber görev aldıkları meslektaşları ile arasındaki tutumunu ifade etmektedir. Sorular birlikte değerlendirildiğinde, öğretmenler ile aynı programda görev alan meslektaşlarının tutumunu belirten olumlu ifadelerin, %13.1'i "Kesinlikle Katılıyorum", %55.4'ü "Katılıyorum", %16.2'si "Emin Değilim", %13.8'i "Katılmıyorum" ve %1.5'i de "Kesinlikle Katılmıyorum" cevaplarını vermişlerdir. "Kesinlikle Katılıyorum" ve "Katılıyorum" cevabını verenler %66.5'ini, "Kesinlikle Katılmıyorum" ve "Katılmıyorum" cevabını verenler %15.3'ünü oluşturduğu için öğretmenlerin aynı programda görev alan öğretmenler ile olumlu bir tutum içinde oldukları söylenebilir.

Tablo 3.21' de 13. soruya cevap verenlerin %11.5'i "Kesinlikle Katılıyorum", %26.9'u "Katılıyorum", %23.1'i "Emin Değilim", %34.6'sı "Katılmıyorum" ve %3.8'i "Kesinlikle Katılmıyorum" şıklarını işaretlemişlerdir. "Kesinlikle Katılıyorum" ve "Katılıyorum" cevabını verenler %38.4'üne, "Katılmıyorum" ve "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını verenler %38.4'üne cevap vermişlerdir. Bu soruya verilen cevaplar neticesinde öğretmenlerin bir başka programdaki öğretmenlerle bağı olup olmadığı söylenemez.

Tablo 3.21’ de 14. soruya cevap verenlerin %65.4’ü “Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” şıklarını işaretlemişlerdir. Bu sonuca göre öğretmenlerin kanun ve yönetmelikleri yeterli bulmadıkları söylenebilir. Aynı tabloda 20. soruya cevap verenlerin %83.3’ü “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” şıklarını işaretleyerek özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yaptığını belirtmektedirler. Bu durum kanun ve yönetmelikler hakkında öğretmenlerin ilgisinin olduğu ancak bekledikleri değişiklikleri uygulamalarına rağmen yeterli olmadıklarını dile getirmişlerdir. Yöneticilerinde %60’ı öğretmenlerin mevzuatlara yönelik müfredatlarda değişiklik yaptıkları ifadesine katıldıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin eğitimin bireyselleştirmesi ve farklılaştırılması üzerine düşünceleri 16. ve 17. sorularda incelenmiştir (Bkz. Tablo 3.21). Soru 16’da cevap verenlerin %92.3’ü eğitimde gerekli olan farklılaştırmayı yaptığını ifade etmiştir (“Kesinlikle Katılıyorum”+ “Katılıyorum”). 17. soruda cevap verenlerin %88’i gerekli olduğu durumda BEP (Bireysel Eğitim Programı) çalışması yaptığını belirtmiştir (“Kesinlikle Katılıyorum”+ “Katılıyorum”). Tablo 10’ da bu konu üzerine öğrencilerin düşünceleri sorulduğunda Öğrenciler 11. soruda öğretmenlerinin bazı zamanlarda onlarla bireysel çalışıp yardımcı oldukları ifadesine katılırken (“Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” cevabı verenler %61.2), 17. soruda öğretmenlerinin iyi bildiği konularda onları sıkmadan daha farklı çalışmalar yapabildiğine de katılmaktadırlar (“Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” cevabı verenler %66.5).

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %31.7’si özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan maddi desteği kurumundan almadığını belirtirken, %29.2’si

de bu desteği aldıklarını belirtmektedirler (Bkz. Tablo 3.21 , Soru 18). Öğretmenlerin %66.6’sı eğitim için manevi destek aldıklarını belirtmektedirler (Bkz. Tablo 3.21, Soru 19). Cevap yüzdelerine bakılarak öğretmenlerin kurumlarından özel veya üstün yetenekli öğrenciler için yeterli maddi desteği almadıkları ancak buna karşılık manevi destek aldıkları söylenebilir.

Tablo 3.77. Öğrencilerin Araç –Gereç Kullanımına İlişkin Düşünceleri

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
8	Öğretmenlerimiz ders işlerken teknolojiden yararlanıyorlar.	Frekans	7	4	14	48	92	165
9	Öğretmenlerimiz ders işlerken araç ve gereçlerden yararlanabiliyorlar.	Frekans	4	1	7	39	112	163
18	Proje yaparken araç-gereç ve bilgi sıkıntısı çekmiyoruz.	Frekans	11	5	18	40	90	164
	TOPLAM	Frekans	22	10	39	127	294	492
		Yüzde	4.5	2.0	7.9	25.8	59.8	100.0

Tablo 3.21’de 21. soruda her ders için gerekli olabilecek araç ve gereçleri kullanabileceği ifadesine cevap veren öğretmenlerin %92’si katılmaktadır (“Kesinlikle Katılıyorum”+ “Katılıyorum”). Öğrenci anketinin 8., 9. ve 18. soruları beraber değerlendirildiğinde öğrencilerin araç-gereç kullanımına ilişkin düşünceleri incelenebilir (Bkz. Tablo 3.77). Tablo 3.11-3.12’de; öğrencilerin %85.6’sı araç ve gereçlerden yararlandığını ifade etmektedirler. Öğretmenlerinin ders işlerken teknolojiden yararlandığını ifadesine Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda özel veya üstün yetenekli öğrenci olarak eğitim gören öğrencilerden cevap verenlerin %80.6’sı, BİLSEM’de eğitim gören öğrencilerin %91’i “Katılıyorum” ve “Kesinlikle

Katılıyorum” şıklarını işaretleyerek katıldıklarını belirtmişlerdir Öğretmenlerinin ders işlerken araç ve gereçlerden yararlandığı ifadesine Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda özel veya üstün yetenekli öğrenci olarak eğitim gören öğrencilerden cevap verenlerin %89.6’sı, BİLSEM’de eğitim gören öğrencilerin %97’si “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” şıklarını işaretleyerek katıldıklarını belirtmişlerdir. Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda özel veya üstün yetenekli öğrenci olarak eğitim gören öğrencilerden cevap verenlerin %72.1’i, BİLSEM’de eğitim gören öğrencilerin %89.6’sı proje yaparken araç-gereç ve bilgi sıkıntısı çekmediklerini belirtmişlerdir (Tablo 3.77). Yukarıdaki ifadelere katılanların cevap yüzdelere bakılarak BİLSEM’de eğitim gören öğrencilerin, Beyazıt Ford Otosan’da eğitim gören özel veya üstün yetenekli öğrencilere göre araç ve gereçlerden daha çok yararlandıkları söylenebilir.

Tablo 3.21’ de 23.soruda dersin amacı / kazanımı doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu vb yerleri kullandıkları ifadesine öğretmenlerin %88’i katılmaktadırlar. (“Kesinlikle Katılıyorum”+ “Katılıyorum”). Tablo 3.10’ da 14. soruda özel veya üstün yetenekli öğrencilerin %76.8’i öğretmenlerinin bazı dersleri spor salonu, laboratuvar, konferans salonu gibi gerekli yerlerde yaptıkları ifadesine katılmaktadırlar. Aynı ifadeye Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda eğitim gören özel veya üstün yetenekli öğrencilerin %67’si, BİLSEM’de eğitim gören öğrencilerin %91’i, Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda eğitim gören özel veya üstün yetenekli olmayan öğrencilerin %64.6’sı katılmaktadır (“Kesinlikle Katılıyorum”+ “Katılıyorum”). Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda eğitim gören özel veya üstün yetenekli öğrenciler ile özel veya yetenekli olmayan öğrenciler açısından bu ifade de bir farklılık görülmemektedir. Ancak BİLSEM’de eğitim gören öğrenciler bu ifadeye

daha çok katıldıklarını belirterek spor salonları, laboratuvarlar ve konferans salonu gibi yerlerden daha çok faydalandıklarını ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerin %96'sı 24. soruda “Kesinlikle Katılıyorum” ve “Katılıyorum” şıklarını işaretleyerek sınıf içi disiplini sağladıklarını belirtmektedirler (Bkz. Tablo 3.21).

Tablo 3.78. Öğretmenlerin Rehberlik Servisi Hakkındaki Görüşleri

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
25	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerine gerekli ilgiyi gösterir.	Frekans	1	2	3	11	8	25
26	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili öğretmenleri bilgilendirir.	Frekans	0	1	5	13	6	25
	TOPLAM	Frekans	1	3	8	24	14	50
		Yüzde	2.0	6.0	16.0	48.0	28.0	100.0

Tablo 3.78’ de, 25. ve 26. sorular beraber değerlendirilerek öğretmenlerin rehberlik servisi hakkındaki düşünceleri araştırılmıştır. Öğretmenlerin %76’sı “Kesinlikle Katılıyorum” ve “Katılıyorum” şıklarını işaretleyerek rehberlik servisinin özel veya üstün yetenekli öğrencilere gerekli ilgiyi gösterdiğini ve öğretmenleri de bilgilendirdiğini belirtmektedir. Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda eğitim gören özel veya üstün yetenekli öğrencilerin %54.6’sı, BİLSEM’de eğitim gören öğrencilerin %80.6’sı ve Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda özel veya üstün yetenekli olmayan öğrencilerin %57.3’ü de rehberlik servisinin gerekli ilgiyi gösterdiklerini ifade etmişlerdir. Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda eğitim gören özel veya üstün yetenekli olmayan öğrenciler ile aynı okulda okuyan özel veya

üstün yetenekli öğrenciler arasında rehberlik servisinin ilgisi herhangi bir ayrıcalık tanımamaktadır (Bkz. Tablo 3.11, 3.12, 3.13).

Tablo 3.79. Öğretmenlerin Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencileri ile Arasındaki İletişimi

No	Soru		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Emin Değlim	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
29	Öğrencilerle iyi iletişim kurabiliyorum.	Frekans	1	0	0	8	16	25
30	Özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabiliyorum.	Frekans	1	0	0	9	15	25
TOPLAM		Frekans	2	0	0	17	31	50
		Yüzde	4.0	0.0	0.0	34.0	62.0	100.0

Öğretmenlere uygulanan ankette 29. ve 30. sorular beraber değerlendirilerek öğretmenlerin özel veya üstün yetenekli öğrencilerle iletişimi hakkında bilgiler edinilebilmektedir (Bkz. Tablo 3.79). Tablo 3.79’ da öğretmenlerin %96’sı özel veya üstün yetenekli öğrencilerle iletişimi kurduklarını belirtmektedirler.

Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerine ilişkin tutumları 5., 6., 10., 17. ve 23. soruların beraber değerlendirilmesi ile incelenmiştir. Yapılan güvenilirlik analizinin sonucu verilmiştir. Cronbach's Alpha katsayısı %90 bulunmuştur. Bulunan Cronbach's Alpha katsayısı bu soruların özel veya üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerine ilişkin tutumunu ifade edebileceğini göstermektedir. Bu nedenle bu soruların toplamı hesaplanarak özel veya üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerine ilişkin tutum puanı elde edilmiştir. Tutum puanı en yüksek 25 iken, en düşük 5 puandır. Tutum puanının yükselmesi öğrencilerin öğretmenlerine karşı tutumlarının olumlu olduğunun göstergesidir.

Tablo 3.80. Çalışmaya Katılan Özel veya Üstün Yetenekli Öğrencilerin Kurumlarına Göre Öğretmenleriyle Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları

		Öğretmenlere Karşı Tutum Puanı		
Kurum Adı	n	\bar{X}	SS	T
Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu	93	20.2	4.8	-4.746**
BİLSEM	65	23.3	3.4	

*p<0.05 **p< 0.01

Tablo 3.80’ de özel veya üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerine ilişkin tutumlarının, okullarına göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi için t testi yapılmıştır. Öğrencilerin, öğretmenlerine karşı tutum puan seviyeleri p<0.01 anlamlılıkla okullara göre farklılık gösterdiği söylenebilir. BİLSEM’ de eğitim gören öğrencilerin Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu’nda eğitim gören öğrencilere göre öğretmenlerine ilişkin tutum puanı ortalaması 3.1 puan daha fazladır.

Tablo 3.81. Çalışmaya Katılan Beyazıt Fo Ford Otosan İlköğretim Okulunda Eğitim Gören Öğrencilerin Öğrencilik Durumlarına Göre Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları

		Okullarına Karşı Tutum Puanı		
Öğrencilik Durumu	n	\bar{X}	SS	T
Özel veya üstün yetenekli öğrenci	93	20.2	4.8	0.459
Özel veya üstün yetenekli olmayan öğrenci	107	19.9	4.7	

*p<0.05 **p< 0.01

Tablo 3.81’ de öğrencilerin öğretmenlerine ilişkin tutumunun, öğrencilik durumuna göre farklı olup olmadığı t testi ile incelenmiştir. Öğrencilerin, öğretmenlerine ilişkin tutum puan seviyeleri 0.05 anlamlılık düzeyinde öğrencilik durumuna göre farklılık göstermediği söylenebilir.

Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin kurumlarına bakış açısı Tablo 3.10' da, 1., 2., 3. ve 4. soruların beraber değerlendirilmesi ile incelenmiştir. Cronbach's Alpha katsayısı %82 bulunmuştur. Bulunan Cronbach's Alpha katsayısı bu soruların özel veya üstün yetenekli öğrencilerin okuluna ilişkin tutumunu ifade edebileceğini göstermektedir. Bu nedenle bu soruların toplamı hesaplanarak özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitim aldıkları kurumlarına ilişkin tutum puanı elde edilmiştir. Tutum puanı en yüksek 20 iken, en düşük 4 puandır.

Tutum puanının yükselmesi öğrencilerin okullarına karşı tutumlarının olumlu olduğunun göstergesi olduğu söylenebilir.

Tablo 3.82. Çalışmaya Katılan Özel veya Öğrencilerin Kurumlarına Göre Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları

		Okullarına Karşı Tutum Puanı		
Kurum Adı	n	\bar{X}	SS	T
Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu	97	15.8	3.5	-4.425**
BİLSEM	65	18.0	2.9	

*p<0.05

**p< 0.01

Tablo 3.82' de özel veya üstün yetenekli öğrencilerin okullarına ilişkin tutumunun, okullarına göre değişip değişmediğinin incelenmesi için t testi yapılmıştır. Öğrencilerin, okullarına karşı tutum puan seviyeleri 0.01 anlamlılık düzeyinde okullara göre farklılık gösterdiği söylenebilir. Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda eğitim gören özel veya üstün yetenekli öğrencilerin okullarına ilişkin tutum puanı ortalaması 15.8 iken BİLSEM'de eğitim gören öğrencilerin okullarına ilişkin tutum puanı 18'dir. Ortalamalara bakıldığında özel ve üstün yetenekli öğrencilerin okullarına karşı tutumlarının olumlu olduğu görülmektedir. Ancak BİLSEM'de eğitim gören öğrencilerin Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'nda eğitim gören öğrencilere göre tutum puanı ortalaması 2.2 daha fazladır.

Tablo 3.83. Çalışmaya Katılan Beyazıt Fo rd Otosan İlköğretim Okulunda Eğitim Gören Öğrencilerin Öğrencilik Durumlarına Göre Tutum Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları

		Okullarına Karşı Tutum Puanı		
Öğrencilik Durumu	n	\bar{X}	SS	T
Özel veya üstün yetenekli öğrenci	97	15.8	3.5	0.345
Özel veya üstün yetenekli olmayan öğrenci	113	15.6	4.1	

*p<0.05 **p< 0.01

Tablo 3.83’ de öğrencilerin okullarına ilişkin tutumunun, öğrencilik durumuna göre farklı olup olmadığı t testi ile incelenmiştir. Öğrencilerin, okullarına karşı tutum puan seviyeleri 0.05 anlamlılık düzeyinde öğrencilik durumuna göre farklılık göstermediği söylenebilir.

20. soruda cevap veren öğrencilerin %76’sı “Kesinlikle Katılıyorum” ve “Katılıyorum” şıklarını işaretleyerek ailelerinin okuldan memnun olduklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerden %73.3’ü yöneticilerin onlara anlayışla davrandıkları ifadesine katılmaktadırlar.

IV.BÖLÜM

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

4.1. Sonuç ve Tartışma

4.1.1. Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu Anket Değerlendirme

1.-8. sorular birlikte değerlendirilerek öğretmen-yönetici ilişkileri ve bakış açıları hakkında yorum yapılmakta, öğretmenlerin programları yönetenler hakkındaki düşünceleri değerlendirilmektedir.

Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin arasında uyumlu bir sürecin, iş birliğinin olduğu gözlemlenmektedir.

Genel bir bakış açısıyla bakıldığında öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu ile yöneticileri arasında olumsuz ilişki ve görüşlerin olmadığı gözlemlenmektedir. Özellikle vurgulanması gereken bir nokta ise öğretmenlerin yarısına yakınının yöneticilerinin özel ve üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hâkim olmadığını düşünmesi, bu alanda görevlendirilecek öğretmenlerin özel ve üstün yetenekli öğrencilere yönelik eğitim almaları gerektiğinin göstermektedir. Bazı öğretmenlerin yöneticiler üzerinde olumsuz görüş bildirmesi yöneticilerin öğretmenlerin tamamının düşüncelerini kucaklayamadığını göstermektedir.

9.-12. 15. sorular birlikte değerlendirilerek aynı programda birlikte görev alan öğretmenler arasındaki tutum ve davranışlar değerlendirmekte yorum yapılmaktadır.

Öğretmenlerin, MEB'in yetiştirdiği öğretmenlerin özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi hakkında yeterliliğe sahip olmadığı hakkında farklı fikirler

bildirse de büyük bir çoğunluğunun bu öğrencilerin eğitimine yönelik eğitim, seminer vb. çalışmalara katılarak kendilerini geliştirdiğini düşünmektedir. Bu doğrultuda öğretmenlerin tamamına yakını okulda özel ve üstün yetenekli öğrencilere yönelik gerekli niteliğe sahip öğretmenlerin bulunduğunu belirtmektedir.

Öğretmenlerin çok büyük bir kısmının özel ve ya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alış verişinde bulduklarını belirtmesi olumlu gibi gözükse de aynı görüşü özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle takım çalışmaları yapma boyutuna taşıyamamaları, fikir alış verişinin pratiğe dökülmediğini, öğretmenlerin gerekli birlikteliği sağlayamadıklarını göstermektedir.

13. soruyla ilgili bir istatistikle öğretmenin bir başka programdaki öğretmenlerle bağı olup olmadığı, fikir alış verışı yapıp yapmadığı, birbirlerini tanıyıp tanımadığı yorumlanmaktadır.

Özel veya üstün yetenekli öğrencilere yönelik farklı çalışmalar yapan diğer kurumlarla diyaloglar ve fikir alış verişleri yeterli olmadığı görülmektedir.

14, 20. sorular birlikte değerlendirilerek öğretmenin kanun ve yönetmelikler hakkındaki bilgisi ve ilgisi hakkında yorum yapılmaktadır.

Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevcut yönetmelik ve mevzuatları yeterli bulmamasına rağmen mevcut yönetmelik ve mevzuatlarla bu çocuklara yönelik müfredatta değişiklikler yapması onların dar alanlar içerisinde bireysel çabalarını kullanarak bir şeyler yapmaya çalıştıklarını göstermektedir. Bu sonuçlardan yola çıkarak özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevcut kanun, yönetmelik, mevzuatların yeniden gözden geçirilmesi gerekliliğinden bahsedilebilir..

16. 17. 20. 27. 28. ve 31. sorular eğitimin bireyselleştirilmesi ve farklılaştırılması üzerine olduğu için öğrenci anketindeki 11. ve 12. sorularla karşılıklı değerlendirilmektedir. Aynı konu üzerine öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılıklı yorumlanmaktadır.

Her ne kadar öğretmenler özel veya üstün yetenekli öğrencilere yönelik olarak müfredatta değişiklikler yaptıklarını, bireyselleştirme ve farklılaştırma çalışmaları yapabildiklerini belirtse de öğrencilerin bu konuda farklı şeyler düşünüyor olmaları bir ikilem doğurmaktadır. Eğitim sistemimizin öğretmen merkezli eğitimden öğrenci merkezli eğitime doğru ilerlediğini göz önüne alırsak bu yönde yapılan çalışmaların hızla arttığını da düşündüğümüzde öğretmenlerin bütün öğrencilerinin gereksinimlerini karşılayamadığı söylenebilir. Dolayısıyla özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi ile ilgilenecek öğretmenlerin bu alana yönelik eğitim almalarının önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

18. 19. soru öğretmenin kurumundan aldığı maddi ve manevi desteği yorumlanmakta, kendi içerisinde değerlendirilmektedir.

Öğretmenlerin büyük kısmının manevi desteği yeterli bulup maddi desteği yetersiz bulması yerinde bir tespit olabileceği düşünülmektedir. Çünkü öğretmenler bu konu hakkındaki düşüncelerini belirtirken branşlarını da göz önünde bulundurmaktadır. Dolayısıyla bazı dersler için gerekli olan mekan, araç ve gereçlerin yetersizliği bu konudaki düşüncelerin zeminini oluşturmaktadır. Sınırlı sayıda olmalarına rağmen özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitim veren kurumların yeterli imkanlara kavuşturulmasının eğitimlerini daha iyi bir seviyeye çıkaracağı düşünülmektedir.

21. soru öğrenci anketindeki 9. soruyla karşılıklı olarak istatistik çıkarılarak değerlendirilmektedir. Bu soruda ders için gerekli araç ve gereçlerin kullanılıp

kullanılmadığı hem öğretmen hem de öğrenci tarafından değerlendirilip kıyaslanmaktadır.

Bütün öğretmenlerin kesinlik ifadesini seçmemiş olması, sürdürülebilirlik oluşmadığını göstermektedir.

22. soru öğrenci anketindeki 8. soru ile karşılıklı olarak istatistik çıkarılarak değerlendirilmektedir. Bu soruda ders için teknoloji nasıl ve ne kadar kullanılıyor ne kadar ulaşılabilir durumda okul içinde bunu hem öğretmen hem de öğrenci gözünden değerlendirilebilir.

Öğretmenler ve öğrencilerin görüşlerinin teknolojik araç gereç kullanımı ile ilgili konuda paralellik gösteriyor olması okulda bulunan mevcut teknolojik araçların kullanıldığını göstermektedir

23. soru 14. soru ile kıyaslanıp değerlendirilebilir. Burada da karşılıklı olarak kurumun Laboratuvar, Spor salonu vs. yeterliliği değerlendirilebilir.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevapları branşları ve dersin müfredatının etkilediği düşünülmektedir. Öğrencilerin ise öğretmenlerinden farklı düşünceleri de okulun fiziksel yapısının dersin içeriğine göre gerekli olabilecek yeterliliğe sahip olup olmadığı sorusunu aklı getirmektedir. Eğer okul bu donanıma sahip değilse öğretmenin yapabileceği pek bir şey olmadığı, eğer okul yeterli fiziksel yapıya sahipse öğretmenin bu konuda pasif kaldığından bahsedilebilir. Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin en büyük özelliklerinden birisinin mükemmeliyetçilik olduğunu kabul edildiğinde önemli konuların onların dikkatinden kaçmadığı ve bu konuda şeffaf oldukları söylenebilir. Bu sebeple özel veya üstün yetenekli

öğrencilerin öğretmenlerinin de bu anlayışla özel yetiştirilmiş eğitimciler olmalarının gerekliliği düşünülmektedir.

24. soruda sınıf içindeki disiplini sağlıyorum sorusu öğrenci anketindeki 7. ve 13. sorularla karşılıklı olarak değerlendirilebilir.

Öğretmen ve öğrenci değerlendirmelerine genel olarak bakıldığında sınıf içindeki öğrenci ilişkileri arasında pek de olumlu şeyler söylenememektedir. Sınıf içinde sorun yaşamadan beraber dayanışma içerisinde çalışabilme ve takım çalışması yapabilme verilerinin bütün seçeneklere yakın puanlarda dağılım göstermesinden sınıf içinde etkinliklerde öğrencilerin anlaşılmadığı ve bir düzensizliğin hakim olduğu anlaşılmaktadır. Özel ve üstün yetenekli öğrencilerin bağımsız bireysel çalışma yapmaya meyilli oldukları gerçeğini de göz önüne aldığımızda bu bir sorun oluşturmaktadır. Bu sorunu çözecek olan öğretmenlerin sınıf yönetiminde başarılı olduklarını belirtmeleri, disiplin anlayışının farklı olduğunu göstermektedir. Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerinin sınıf yönetimi ve etkinlik yapımı konusunda daha etkin ve farklı bir şekilde yetiştirilmelerinin, takım çalışması konusunda çok farklı alternatifler sunabilmelerinin sorunları çözmede etkili olacağı düşünülebilir.

Rehberlikle ilgili olan 25. ve 26. sorular öğrenci anketinde 16. soru ile beraber yorumlanabilir.

Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin rehberliği konusunda rehberlik servisi çalışanlarına çok büyük görevler düştüğü söylenebilir. Özel veya üstün yetenekli çocuklar duygularını daha yoğun yaşamaktadırlar. Öğretmenlerin rehberlikle daha sıkı diyaloglara girmesi gerekliliği, bu çocuklar için rehberlik çok önemli olduğu söylenebilir. Çocukların ilgi, öğretmenlerin bilgiye ihtiyaçları olduğu söylenebilir.

29. 30. ve 32. sorular öğretmenin öğrencileri ile arasındaki iletişimi ile ilgili sorularda öğretmen öğrencisiyle iletişimi hakkında yorum yapılmaktadır. Öğrenci anketinde ise aynı iletişime öğrenci gözünden bakılmakta 5. 6. 10. 17. ve 23. sorular karşılıklı kıyaslanıp değerlendirilmesi yapılmaktadır. Öğretmen öğrenci arasındaki ilişki karşılıklı sorgulanıp değerlendirilmektedir.

Öğrencilerin öğretmenlerinin tavsiyelerini dikkate alma konusunda aldıkları yüzde ile kendi tavsiyelerinin öğretmenleri tarafından dikkate alındığı konusundaki yüzde arasında fark olması, öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişimde bazı kopuklukların bulunduğunu göstermektedir.

1.-4. ve 15. 19. ve 21. sorularla öğrencinin kurumlarına bakış açısı, sevip sevmedikleri, aldıkları eğitime bakış açıları ölçülebilir.

Öğrencilerin yarısından fazlası okullarından memnunken bazı konularda olumsuz fikir bildirmektedirler. Okulun fiziksel yapısı ve MEB Özel Eğitim Genel Müdürlüğü' ne bağlı olmasına rağmen atanan öğretmenlerin bu alanla ilgili özel bir eğitim almamış olmasının sorun yaşattığı düşünülebilir. Okulun şartları ve özel statüsü tekrar değerlendirilip imkanları genişletildiğinde öğrencilerin okulları hakkındaki düşüncelerinin olumlu olarak daha da gelişeceği düşünülmektedir

20. soruda ailenin kurum hakkındaki düşünceleri sorgulanmakta bağımsız kendi içerisinde değerlendirilmektedir.

Özel veya üstün yetenekli çocukların ailelerinin yarısından fazlasının Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu'ndan memnun oldukları belirtilmektedir. Uygulanan sistemin desteklenmesinin memnuniyeti arttıracacağı, çocukların eğitimi açısından iyi sonuçlar doğuracağı düşünülmektedir.

4.1.2. İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) Anket Değerlendirme

1.-8. sorular birlikte değerlendirilerek öğretmen-yönetici ilişkileri ve bakış açıları hakkında bir yorum yapılmakta, öğretmenlerin programları yönetenler hakkındaki düşünceleri değerlendirilmektedir.

Öğretmenler açısından yöneticileriyle olan ilişkilerine bakıldığında öğretmenlerin tamamıyla yöneticileri arasında olumlu bir ilişki olduğu görülmektedir. Vurgulanması gereken bir nokta ise öğretmenlerin tamamına yakınının yöneticileriyle iyi bir takım oluşturduklarını söylemeleri ve yöneticilerinin kendilerinin görüş ve önerilerini dikkate aldıklarını belirtmelerine rağmen yöneticilerinin verdiği emirler doğrultusunda hareket etme konusunda %20'sinin olumsuz fikir belirtmesi %40'nın ise kararsız kalması aralarındaki ilişki, öğrencilerin eğitimi konusunda bazı kırılma noktalarına sahip olduğunu göstermektedir.

9.-12. 15. sorular birlikte değerlendirilerek aynı programda birlikte görev alan öğretmenler arasındaki tutum ve davranışlar değerlendirilmektedir. Genel bakış açısıyla bakıldığında Bilsem Öğretmenleri kurum içerisindeki diğer öğretmenlerle iş birliği içerisinde takım çalışması yapabilmektedir.

13. soruyla ilgili bir istatistikle öğretmenin bir başka programdaki öğretmenlerle bağı olup olmadığı fikir alış verişi yapıp yapmadıkları birbirlerini tanıyıp tanımadıkları değerlendirilmektedir. Öğretmenlerin çok azının özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili diğer programların bilgisine sahip olduğu, büyük bir çoğunluğunun ise başka programlarla ilgili olmadıkları görülmektedir.

14. 20. sorularla öğretmenin konun ve yönetmelikler hakkındaki bilgisi ve ilgisi değerlendirilmektedir.

Öğretmenlerin verdiği cevap doğrultusunda özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun, yönetmelik ve mevzuatlar yeterli olmadığı ve öğretmenlerin mevcut mevzuatlardan faydalandıkları görülmektedir. .

16. 17. 20. 27. 28. ve 31. Sorular, öğrenci anketindeki 11. ve 12. sorularla karşılaştırılmakta, eğitimin bireyselleştirilmesi ve farklılaştırılması hakkında öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılıklı değerlendirilmektedir.

Öğretmenlerin BEP' ten (bireyselleştirilmiş eğitim programı) haberdar ve öğrencilerine uygulayabildikleri görülmektedir. BİLSEM öğretmenleri müfredatın belirlediği ölçülerde öğrencilerini sıkmadan derslerde/aktivitelerde farklı çalışmalar yapabilmektedirler.

18. 19. sorularla öğretmenin kurumundan aldığı maddi ve manevi destek yorumlanmaktadır.

Öğretmenler eğitim süreci boyunca gerekli olan manevi desteği kurumlarından alabilmektedirler. Maddi destek olmadığı konusunda genel olarak kararsız kalmakta olan öğretmenlere gerekli maddi destek tam olarak sağlandığı, eksikler giderildiği takdirde daha verimli çalışabilecekleri söylenebilir.

21. soru öğrenci anketindeki 9. soruyla karşılaştırılmakta ders için gerekli araç ve gereçlerin kullanılıp kullanılmadığı hem öğretmen hem de öğrenci tarafından değerlendirilmektedir. Öğretmenlerin çoğunluğunun mevcut araç ve gereçleri derslerinde kullanmakta oldukları görülmektedir.

22. soru öğrenci anketindeki 8. soru ile karşılaştırılmakta, ders için teknolojinin nasıl ve ne kadar kullanılmakta olduğu ne kadar ulaşılabilindiği okul içinde hem öğretmen hem de öğrenci açısından değerlendirilmektedir. Öğretmenlerin çoğunluğu araç gereç

kullandıklarını belirtmekte olup, öğrencilerin çoğunluğunun da aynı görüşü paylaştığı görülmektedir.

23. soru 14. soru ile kıyaslanmakta karşılıklı olarak kurumun Laboratuvar,. Spor salonu vs. yeterliliği değerlendirilmektedir. Öğretmenler dersin içeriği doğrultusunda mevcut fiziki imkanları kullanmaktadırlar. Eğitim kurumlarında fiziki olarak birçok eksiklikler bulunmakta olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin verdikleri cevapları branşlarının ve müfredatların etkilediğini de belirtmek gerekmektedir. BİLSEM'in fiziki imkanlarının daha da iyileştirmesi öğretmenlerin ve öğrencilerin eğitim süreci boyunca süregelen performanslarını arttıracakları düşünülmektedir. Öğrencilerin farklı düşünceleri kurumun fiziksel yapısının dersin içeriğine göre gerekli olabilecek yeterliliğe sahip olup olmadığı sorusunu akla getirmektedir. Eğer kurum bu donanıma sahip değilse öğretmenin yapabileceklerinin sınırlı olduğu, eğer kurum yeterli fiziksel yapıya sahipse öğretmenin pasif kaldığı söylenebilir. Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerinin özel yetiştirilmiş eğitimciler olması gerekmektedir.

24. soruda sınıf içindeki disiplini sağlıyorum sorusu öğrenci anketindeki 7. ve 13. sorularla karşılıklı olarak değerlendirilmektedir. Genel olarak BİLSEM Öğretmenleri sınıf yönetiminde sorun yaşamamaktadır. Öğrencilerin beraber dayanışma içinde çalışması ve takım oluşturması konusunda küçük bir kısmının farklı düşünmesi bazı küçük sorunların yaşanabildiğinin göstergesi olmaktadır.

Rehberlikle ilgili olan 25. ve 26. sorular öğrenci anketinde 16. soru ile beraber yorumlanmaktadır. Öğretmenlerle öğrencilerin büyük bir kısmı rehberlik servisi hakkında aynı görüş ve düşüncelere sahip görünse de rehberlik servisi ile ilgili olumsuz görüşlerin olması rehberlik servislerinin öğrencilerin tamamına etki

edemediğini göstermektedir. Rehberlik servisinin daha da etkinleştirilmesi ve personelinin gelişime açık olması teşvik edilmelidir.

29. 30. ve 32. sorular öğretmenin öğrencileri ile arasındaki iletişimini sorgulamaktadır. Öğrenci anketinde ise aynı iletişime öğrenci gözünden bakılmakta 5. 6. 10. 17. ve 23. sorular karşılıklı kıyaslanıp değerlendirilmektedir. Öğretmen öğrenci arasındaki ilişki karşılıklı sorgulanıp değerlendirilmektedir. Öğretmenlerin tamamı özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabildiğini ve onlarla iyi iletişim kurduğunu belirtmektedirler. Öğretmenlerin özel veya üstün yetenekli öğrencilerin de hata yapabileceği konusunda ki düşünceleri de aynı oranlarda kabul görmektedir. Öğretmen öğrenci ilişkisinin değerlendirildiği bu verilerden genel olarak öğretmenler ile öğrenciler arasındaki ilişkinin iyi olduğu görülmektedir.

1.-4. ve 15. 19. ve 21. sorularla öğrencinin kurumlarına bakış açısı sevip sevmediği, aldıkları eğitime bakış açılarını ölçmektedir. Öğrencilerin genel olarak BİLSEM' den memnun oldukları görülmektedir. Kurumun sportif faaliyetleri konusunda eksikliklerinin olduğu ve çok çeşitli aktivitelerin bulunmadığı, disiplin konusunda da öğrencilerin fikir ayrılığı olduğu, BİLSEM mekan olarak bir çok yeterliliği karşılayamadığı düşünülmektedir.

20. soru ailenin kurum hakkındaki düşüncelerini sorgulamaktadır. Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin ailelerinin mevcut programlardan memnun olmaları modelin geçerli, öğretmen ve yöneticilerinin ilgili ve özverili çalışmaları ile sağlanmakta olduğu söylenebilir.

4.2. Öneriler

4.2.1. Önerilen Model

Tüm çalışmalar ve araştırmalarda alınan sonuçlara göre özel veya üstün yetenekli çocukların eğitim ve yönetim modellerinin yeterli olmadığı görülmüş, farklı modellerin geliştirilmesinin uygun olacağı ortaya çıkmıştır. Bu sebeple yeni model arayışlarının gerekli olduğu, yeni yasa ve yönetmeliklerle devlet tarafından desteklenmesi gerekliliği düşünülebilir, öğrenci ve öğretmen seçimleri, eğitim sistemi, bina ve donanımla ilgili yapılarda gelişmeye ihtiyaç bulunmaktadır.

4.2.1.1. Öğretmen ve Öğrenci Seçimleri

Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için yapılacak kapsamlı bir çalışma hiç şüphesiz diğer programlarda olduğu gibi öğretmen ve öğrenci seçimiyle başlamaktadır.

Öğrenci seçiminde, dünyanın birçok farklı ülkesi birçok farklı yöntem kullanmaktadır. Tarihten günümüze tekli ölçüte dayalı tanımların kapsamının süreç boyunca değişip, çok ölçütlü ve süre bazlı ölçümlere döndüğü gerçeğini dikkate aldığımızda, özel veya üstün yetenekli öğrencilerin belirli dönemlerde yapılacak duyurularla ve bilgilendirmelerle, başvuru yapmalarının sağlanması uygun olacaktır. Toplumumuzda hâlâ özel veya üstün yetenekli çocuklar hakkında yeterli bilgilendirme yapılmadığı ve özel üstün yeteneklilerin seçimi konusunda Türkiye'ye uygun ölçüklerin mevcut olmadığı aşikârdır. Toplum genel itibariyle bu konulara fazla eğilmemektedir. Buna bağlı olarak yapılacak veli ve öğretmen bilgilendirme toplantıları gibi faaliyetler ile eğitim ortamında bilinç aşılmalıdır. Böylece bireylerin konuya ilişkin farkındalık düzeyi arttırılarak olaya bakış açıları genişletilebilir. Bu konuda bazı aileler kendi yapamadıkları veya başaramadıkları

yapılara veya durumlara kendi çocuklarının yetenekleri sayesinde erişebilecekleri düşüncesiyle çocuklara veya kurumlara/eğiticilere gereksiz zorlamalarda bulunabilmektedirler. Çocukların özel yeteneklerine bakılmaksızın yapılan zorlamalar gelişmesini engellemekte, daha sonraki aşamalarda gereksiz zorlanmasına sebep olabilmektedir.

Öğretmenlerin önerebildiği veya kendini yapmış olduğu ve başardığı çalışmalarla ispatlamış olan çocuklar veya genel elemelerle yapılan seçimlerle ayrılacak çocuklar deneme kampları sistemiyle elemeye tabi tutulabilir. Seçime ilişkin olarak öğrencileri ortalama 15 günlük deneme kamplarına alarak ilgi alanlarının tespiti ve yeterlilikleri ön plana çıkartılıp bir eleme sistemi olan bu sürecin sonunda kriterlere ve yeterliliğe sahip özel veya üstün yetenekli öğrencilerin seçimi başarı ile tamamlanabilir.

Genel yapı itibarıyla özel üstün yetenekliler için yatılı bir çözüm önerilmemektedir. Yatılı çözümler ancak proje bazında kısa kalmalar veya öğrencinin öğretici seviyesinde değerlendirilebileceği bir düzeye ulaşması ile toplu çalışmaların geliştirilmesi gibi özel çalışmalar bazında düşünülebilir.

Bu yapı içerisinde öğretmen seçimi de öğrenci seçimi kadar önemlidir. Çünkü özel veya üstün yetenekli çocuklara uyarın karşısında kayıtsız kalmayıp ilişkileri sağlayan, çocuğun kendini gerçekleştirme için olanak sağlayacak olan öğretmenlerin de tıpkı Fen ve Anadolu Liselerinde olduğu gibi özel olarak seçilmesi gerekmektedir. Hatta bu alanda kendileri de özel üstün yetenekli olarak belirlenmiş kişiler önerilebilir. Ancak bu tip öğreticilerin bulunması ve öğretmen olmaya ikna olmaları kolay değildir. Alanında çok iyi olan bazı öğretmenlerin pedagojik formasyon aldıkları zaman bile özel veya üstün yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap

veremeyebilirler. Konuya çok hâkim olmak da özel veya üstün yeteneklilere iyi bir öğretmen olmak anlamına gelmemektedir. Sınıf bir sahne öğretmen de o sahenin bir oyuncusu ise öğrencileriyle iyi diyaloglar kurması ve onlara hitap edebilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimini üstlenecek öğretmenlerin seçilmesi ve gerekli olan özel eğitimi almış olmaları gerekmektedir. Öğretmenin ilgisi, gönüllülüğü, öğrenmekten ve öğretmekten sıkılmaması, heyecanı, fedakâr olması, vizyonunun olması, dikkat edilmesi gereken en temel hususlardandır. İnsan yeteneklerini geliştirmede öğretmenin üstün eğitim almış olması gerekmektedir.

Eğitimde yapılacak iş, çocuklara bilgi öğretmek değil öğrenmeyi öğretmek ve doğru yönlendirmektir. Seçilecek öğretmenlerin pedagojik özelliklerinin geliştirilmesi plana alınmalıdır. Özel veya üstün yetenekli çocuklar genel itibariyle ne istediklerinin farkındadırlar bu sebeple öğretmen eğitim süreci boyunca onlarla öğrenen, paylaşan, yönlendiren, geliştiren bir arkadaş bir yol gösterici olmalıdır. Öğretmenin uzmanlık konusundaki başarı derecesi önemlidir. Öğretmenin insan psikolojisinden anlaması ve ona göre davranması ve kendi tatminini ön plana almaması önemli bir husustur. Öğretmen özel ve üstün yeteneklilerle çalışma yaptığının farkında olmalıdır. Çocuklarla paylaşımcı bir ortam içerisinde olabildiğince olumlu ilişki kurabilmelidir. Zaman zaman öğrencilerin takıntıları, sivri davranışları veya çıkışlarını olgunlukla karşılayabilmelidir.

4.2.1.2. Eğitim Sistemi

Var olan eğitim sistemi içerisinde bir bütünlük sağlayabilmek için esnek kredi sistemi uygulanabilir, yeteneklere göre öğretim yapısı geliştirilebilir. Günümüzde eğitim çok çeşitli yollarla ve teknolojiyi de içine alarak hızla ilerlemektedir. Çözülen her sorun

bir yeniliği ve her yenilik de bir başka sorunu getirmektedir. Eğitimde eşitliğin, herkese aynı eğitimi vermek mi yoksa herkese ihtiyaçı olan eğitimi vermek mi olduğu konusunu bütun dünya tartışırken özel veya üstun yetenekli öğrencilere verilen eğitimin karşılığının daha iyi alınması gerekmektedir. Bu çocuklar için yapılan ders içi ve ders dışı etkinler eğitim sisteminde fayda sağladıktan sonra normal öğrenciler içinde denenmesi özel veya üstun yetenekli öğrenciler için hazırlanan programların daha sonraları normal öğrenciler için de kullanılması mümkündür.

Eğitim sisteminin kredili olması önemlidir. Bir dönem ülkemizde lise düzeyinde kullanılmış bir sistem olan kredili sistemin özel veya üstun yetenekli öğrencilerin eğitiminde kullanılması faydalı olabilir. Çünkü bu öğrencilerin farkı kredili sistemle iyi anlaşılabilir. Ancak seviyeler hızla ilerleyebileceğinden esnek kredi sistemiyle başarı değerlendirilmesi bir dersten hızla dönüt alınabiliyorsa takip eden dersi de alabilmesi veya takviye derslerin sunulması ve böylelikle yeteneklerin daha hızlı gelişebilmesinin önü açılmalıdır. Öğrencilerin bazı temel dersleri aldıktan sonra ilgi alanlarına ve yeteneklerine göre kredili dersler seçmeleri onların okuldan sıkılmalarını önleyecektir ve ilgilerini istedikleri derse/konuya yönlendirmelerini sağlayacaktır.

Farklılaştırma, BEP, PTÖ, gibi eğitim ve öğretim sürecini etkileyip daha da anlamlandırarak yöntemlerin kullanılması da çok önemli ve gerekli bir unsur olarak düşünülebilir. Çünkü öğrencilerin ilgi alanlarına göre derslerde bahsedilen yöntemlerle yapılacak değişikliklerle derslerine bağlayacaktır. Motivasyonlarını yükseltecek yeni fikirler üretmeleri için öğretmenlerinin kapısını çalacaklar ve

yaratıcılıkları gelişerek ilgilerine göre uzmanlaşma yolunda sağlam adımlar atabileceklerdir.

Öğrencilerin değerlendirmesi konusunda sürekliliği sağlamak çok önemlidir. Özel veya üstün yetenekli bireylerin çoğu mükemmeliyetçi bir yapıya sahiptir. Yani istedikleri şeyin hızlı ve kusursuz olması onlar için önemlidir. Eğer bu tip öğrenciler iyi yönlendirilmezlerse hedeflerini koyma, ulaşma ve onlardan sapma konusunda sorun yaşabilirler. Büyük ve bazen kolay ulaşamayacakları hedefler koymalarını engelleyip onların daha gerçekçi hedefler koyarak esas ulaşmak istediklerine ulaşmalarını sağlayabilmek için sürekli değerlendirme çok önemlidir. Ancak uzun vadeli büyük hedefleri olmasını sağlamak da önemli olabilir. Öğretmenler, öğrencilerinin hedeflerini belirlemeleri esnasında özel durumlarını göz ardı etmemelidir. Mevcut imkanlar sayesinde neler yapabileceğini daha somut ve hedefe ulaşırken daha küçük adımlarla ilerlemesini öğretmeleri için yardımcı olmalıdır. Bunu sürekli değerlendirme ve olumlu dönütler verme ile sağlayabilir. Yani öğrencinin ulaşmak istediği hedefe giden yolu veya süreci bazı parçalara ya da basamaklara bölmeli/bölebilmelidir. Çalışmalarını bu şekilde devam ettirmesini isteyip her basamağın sonunda değerlendirmeyi beraber yapmaları uygundur. Çocuk her ulaştığı küçük hedefler için mutlu olacak öğretmeninden dönüt ve yönergeler alacaktır. Sürecin sonunda bir önemli olan asıl hedefe ulaşmış olmaktır. Sürekli değerlendirme sayesinde çocukların hem daha sağlam adımlar atarak hedefler kurması ve mükemmeliyetçiliğinin sürdürülmesi sağlanır.

Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin farklı ilgi alanları olduğu açıktır. Bazıları sosyal bazıları matematik ya da fen alanına bazıları da aynı anda pek çok alana ilgi duyabilirler. Bu alanlarda hızlı ilerleyebilir kredili sistemin getireceği faydalarla

almaları gereken yeterliliği aldıktan sonra ilerlemelerini sağlamak için kurulacak kaynak odalarda/merkezlerde öğretmenleri ya da çeşitli uzmanlar eşliğinde bireysel araştırmalar şeklinde çalışmalar projeler yapabilirler. Kaynak odaya/merkeze gelen öğrenci orada alanı ile alakalı yerli yabancı ve sanal dökümanları (sanal dergiler vs.) ve araç gereçleri bulabilmelidir. Bunun yanında aynı alana ilgili olan öğrencilerin oluşturacağı araştırma sınıfları kurulabilir. Öğretmen veya uzmanların denetimi ve gözetiminde olacak olan bu sınıflarda sorumluluklar öğrenciler arasında paylaştırılmalıdır. Yapılacak çalışmalarda öğretmenin sadece denetleyici rolünün olması, içeriğin ise öğrencilere bırakılıp yaratıcı (özgün, zengin, esnek ve çeşitlilik) çalışmaların ortaya çıkarılması hedeflenebilir.

Özel veya üstün yetenekli bireylerin bağımsız çalışmaya daha yatkın oldukları gerçeği de göz önünde tutularak öğrencilerin çalışmalarını sorunsuzca ve istekli yapabileceği geniş ve gelişmiş (mümkünse son bilgilere kolayca ulaşabilecek) bir kütüphanenin bulunması da çok önemlidir. Tabii bu konuda başarılarının maksimum olması içinde yabancı kaynak taraması için gerek duyacakları dil eğitimlerinin üst seviyede olması gerekmektedir. Dil eğitiminde farklı metod kullanımları, bazı zamanlarda öğrencilerin bir araya gelerek öğretmenleri ile beraber dil egzersizleri yapmalarını sağlayacak şekilde olmalıdır. Öğrencilerin dil yeteneklerini geliştirmek açısından zaman zaman yurt dışına çıkması sağlanarak öğrenme araştırma gezilerine dahil edilmeleri mümkünse diğer ülkelerdeki eşdeğer okulları ziyaret etmeleri gerekir. Ayrıca bu öğrencilerin iyi bilgisayar ve yeni teknoloji kullanıcısı olmaları ve araştırma yöntemleri konusunda donanımlı hale getirilmeleri de gerekmektedir.

Öğrencilerin ders saatleri çok uzun tutulmamalıdır. Zaten ilgi ve algılarını üst seviyede tutabildikleri ve kavrama noktasında pek sorun yaşamadıkları için ders

saatlerinin azaltılması eğer azaltılamıyorsa derslerin görsel işitsel içeriklerle donatılması öğrencilerin gelişimi için daha yararlı olacaktır. Böylece öğrenci okulda geçireceği kalan zamanda araştırma yapabilecek grup toplantılarına, klüp toplantılarına katılabilecek, spor yapabilecek ve ödevlerini okulda yapıp eve çanta taşıma gibi fiziksel gelişiminin olumsuz etkileyebilecek etkenlerden kurtulacaktır. Öğrencilerin kendilerine ait özel eşyalarını ve kitaplarını koyabilecekleri dolapların olması bu anlamda sorunun çözülmesi için yeterlidir.

Öğrenciler için günlük yaşam problemlerini tartışıp sorunlara cevap arayarak gelişimlerini destekleyecek “yaşam dersleri” adı altında farklı derslerin sunulması da onların dünya sorunlarına karşı olan üst seviyedeki hassasiyetlerini tatmin edecek ve sosyal entegrasyonlarını daha hızlı kılacaktır. Burada öğretmenlikten çok yaşam koçluğu ön plana alınmalıdır.

Haftanın belirli günlerinde sohbet saatlerinin yapılması öğrenciler arasındaki bağları güçlendirecek ve farklı ilgi alanları olan öğrencilerin fikir alış verişinde bulunarak, bilimler ve alanlar arasında ilgi kurmalarını sağlayıp değişik analogiler oluşturmalarını sağlayabilecektir. Ayrıca bu tip sohbetler, yaratıcılığı ve üretkenliği arttırıcı ve keyif verici buluşmalar haline dönüştürülmelidir. Bu konu biraz Sokrat tarzı eğitime yani tartışmalı eğitime girse de bundan farklı farklı alana ilgi duyan öğrencilerin buluşturulması ve öğretmenlerin veya çeşitli uzmanların katılımıyla sohbetlerin gerçekleştirilmesidir. Ortamın sınıf ortamından soyutlanması da çok önemlidir. Bu tür buluşmalarda öğretici ve öğrenci arkadaş havasında olmalıdır.

Özel veya üstün yetenekli bireylerin eğitiminde üniversite ve model arasında bir bağ kurulmalı ve bu öğrencilerin eğitimi sürecine üniversiteler de dahil edilmelidir. Ülkemizin her ilinde üniversitelerin bulunması bu sürecin olumlu gelişmesine büyük

katkılar sağlayacaktır. Yukarıda belirttiğimiz gibi eğitimde kredili sistemin getireceği birçok yarar sayesinde bu öğrenciler daha üniversite yaşına gelmeden ilgi duydukları alanlarda üniversite ile tanışarak akademik kariyere ilk adımlarını atmış olacaklardır. Alanlarında uzman akademisyenlerle tanışarak ilgi ve isteklerinin diri tutulması da bir başka önemli konudur. Bu süreçte üniversite-model arasındaki ilişki çok önemlidir. Üniversite bu tip öğrencilere kapılarını sonuna kadar açmalıdır. Yönetici ve eğitici konusunda destek vermelidir.

Üniversite ile kurulacak iyi ilişkilerin yanı sıra özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitim veren kurumlar arasındaki etkileşim de çok önemlidir. Bazı öğrenciler birden fazla kurumu takip ediyor olabilirler. Durum böyle olunca farklı kurumlar arasındaki öğretmenlerin de birbirleri ile fikir alışverişinde bulunmaları uygun olacaktır. Bunun dışında bu alana gönül verdiğini söyleyen öğretmenlerin başka kurumlardaki öğretmenlerle konuşup fikir alışverişinde bulunmaları da çok önemlidir. Çünkü öğretmenlerimizin bir araya gelmesiyle çocuklar için yapılabilecek çalışmalar, mevcut sorunlar ve süreç sonunda da çocuklara en uygun etkinlikler ve çalışmalar yapılabilecektir.

Mühim olan insanın kendisine saygısını geliştirmektir.

4.2.1.3. Bina ve Donanım

Üstün ve özel yetenekli çocukların eğitimlerini sürdürecekleri okulların uygun fiziksel donanımlara sahip olması gerekmektedir.

Öğrencilerin kullanımına uygun çevre bilincini destekleyici ortamlarda yer alan yüksek standartlı binalar olmalıdır.

Özel ve Üstün Yetenekli Çocukların Kültür, Sanat, Özel Yetenek ve Becerilerini açığa çıkarabilecek merkezlere tahsis edilecek binalarda aşağıdaki özelliklerin bulunması uygun görülmektedir:

- Çocukların binaya ve içerisindeki her bölgesine ulaşabilmeleri için güvenli ve kilitsiz mekanlara (oda, salon, kafeterya, oyun odaları, müzik odası, resim atölyesi, seramik atölyesi vs.) sahip olması,
- Mekan hacimlerinin yeterli eşya ve donanıma sahip olup, boş olmaması; aynı oranda da geniş ve ferah olmasının sağlanması,
- Çocukların bedensel gelişme ve yeteneklerinin gelişmesi için serbest sportif faaliyetlerde bulunmasına olanak sağlayan spor salonu, kültürel ve sosyal gelişim için dans etkinliklerinde bulunabilecekleri bir dans salonunun bulunması,
- Dil yeteneklerine katkı amaçlı yabancı dil laboratuvarının bulunması,
- Bilgisayar çalışmaları için aynı zamanda internet evi olarak da kullanılacak bilgisayar laboratuvarı tesis edilmesi, bilgisayarların güncel teknolojiye uygunluğu ve sürekliliğinin sağlanması, bu çocukların her türlü kısıtlamaya tepki gösterdikleri gerçeğinden hareketle bilgisayar kullanımlarında herhangi bir kısıtlama yapılmaması,
- Tiyatro, Edebiyat ve diğer kültürel etkinlikleri için uygun mekanlar sağlanması,
- Müzik dinleme ve üretmelerine katkı sağlayacak şekilde klasik ve modern müzik aletleri ile ses düzenine sahip bir veya daha çok müzik odasına sahip olmaları,
- Armağanlı çocukların her türlü düşünce ve fikirlerini herhangi bir ideolojik veya inanca bağlı ön yargı olmaksızın söyleme ve üretmelerini yaratıcı yeteneklerini

ortaya koyabilecek özgürlüğe sahip olmalarını temin edecek tartışma, konuşma odalarının bulunması .

- Bu binaların birer merkez olduğu düşünülerek, özel ve resmi kuruluşların üniversite, araştırma enstitüleri, TÜBİTAK ile protokoller yapılarak binalarını araştırma, gözlem, proje üretiminde kullanmaları sağlanması,
- Yeterli seminer ve konferans salonu bulunması, bu salonun aynı zamanda konser ve film gösterimine uygun ses ve görüntü donanımına sahip olması, .
- Bilimsel çalışma (deney, araştırma, proje vb.) yapabilecekleri tam donanımlı bilim laboratuvarları kurulması,
- Astronomik araştırmalar için bir gözlem evi oluşturulması,
- Ayrıca binanın sahip olduğu arazide veya tahsis edilecek başka bir arazide (tarım ve hayvancılık yapılmasına uygun) doğal hayatın uygulama yapılarak incelenmesinin sağlanması.

4.2.2. Araştırmacılara Öneriler

- Bu araştırmada anket çalışması İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi ve Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu öğrenci, öğretmen ve yöneticileriyle sınırlıdır. Bu çalışma tüm ülkeyi kapsayacak şekilde yapılabilir.
- Bu araştırma ve çalışmada yönetici, öğretmen ve öğrencinin yanında anne-babalar ve sivil otorite dahil edilebilir.

KAYNAKLAR

- Akarsu, F. (2004). “Üstün Yetenekliler”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.127-152. İstanbul.
- Akarsu, F. (2004). “Üstün Zihinsel Yeteneklilerin Eğitiminde Sorunlar”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.439-443. İstanbul.
- Akarsu, F. (2004). “İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi (Bilsem) İçin Bir Öğrenme Modeli”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.357-368. İstanbul.
- Akarsu, F. (2004). “Enderun: Üstün yetenekliler İçin Saray Okulu”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.97-101. İstanbul.
- Akarsu, F. (2004). “Üstün Yetenekli Çocukların Ailelerinin Sorunları”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.447-458. İstanbul.
- Akarsu, F. (2001). *Üstün Yetenekli Çocuklar*. Eduser Yay. Ankara.
- Akarsu, F. (vd.). (2004). *Üstün Yetenekli Çocuklar Politika Önerileri Komisyonu Ön Raporu*. Çocuk Vakfı Yayınları: 68, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi:6. İstanbul.
- Akçamete, G. (2009). *Genel Eğitim Okullarında Özel Gereksinimi Olan Öğrenciler ve Özel eğitim*. Kök Yayıncılık. Ankara.
- Akkanat, H. (2004). “Üstün veya Özel Yetenekliler”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.169-192. İstanbul.
- Altunya, N. (2002). *Köy Enstitüsü Sisteminin Düşünsel Temelleri*. Uygun Basım ve Ltd. Ş., Ankara.

- Ataman, A. (2004). "Üstün Zekâlı ve Üstün Özel Yetenekli Çocuklar", Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.155-168. İstanbul.
- Ataman, A. (2009). "Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekli Çocuklar ", Ed. A. Ataman, *Özel Gereksinimli Çocuklar ve Özel Eğitime Giriş*, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara.
- Baltaş, A. (vd). (1998). *Ana-Baba Okulu*. Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Başaran, İ.E. (2006). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Ekinoks Eğ. Dan. Hiz. Basım Yay. Ankara.
- Burg, B. (1992). Gifted education in Israel. *Roeper Review*; 14 (4), s. 217(5).
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=9608146847&site=ehost-live> Erişim tarihi 24.08.2009
- Bursalıoğlu, Z. (1997). *Eğitim Yönetiminde Teori ve Uygulama*. Pegem Yay. Ankara.
- Bümen, N.T. (2002). *Okulda Çoklu Zekâ Kuramı*. Pegem Yayınları. Ankara.
- Clark, B. (2009). "The Differentiated Model of Giftedness and Talent" Ed. Renzulli vd. *Systems & Models for Developing Programs for the Gifted & Talented* (2B), Mansfield Center: ABD, The Integrative Education Model, s.143-164
- Coleman, L.J. ve Cross, T.L. (2005). *Being Gifted in School*. Prufrock Press, Texas.
- Coşkun, B. (2007). Görsel Sanatlarda Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ile İlgili Öğretmen Görüşleri ve Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Covey, S.R. (2005). *8. Alışkanlık Bütünlüğe Doğru*. Sistem Yay. İstanbul.
- Covey, S.R. (2005). *Etkili İnsanların 7 Alışkanlığı*. Varlık Yay. İstanbul.
- Cutts, N ve Moseley, N. (2004). *Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Eğitimi*. Özgür Yay. İstanbul.
- Cukierkorn, J.R. vd. (2007). Serving the Preschool Gifted Child: Programming and Resources (Okul Öncesi Armağanlı Çocuğa Hizmet; programlama ve Kaynaklar), *Roeper Review*, c. 29(4), s.271-276.
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=25810928&site=ehost-live> Erişim tarihi 24.08.2009
- Cüceloğlu, D. (2008). *İnsan ve Davranış*. Remzi Kitabevi, İstanbul.

- Çağlar, D. (2004). “Üstün Zekâlı Çocukların Özellikleri”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.111-124. İstanbul.
- Dağlıoğlu, H.E. ve Metin, N. (2004). “Üstün Yetenekli Çocukların Eğitiminde Öğretmenin Rolü”, Ed.:, A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili ve R.Şirin, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Bildiriler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 64, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 2, s.179-186. İstanbul.
- Dağlıoğlu, H.E. (2004). “Okul Öncesi Çağdaki Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi”, Ed.: A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili ve R.Şirin, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Bildiriler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 64, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 2, s.75-84. İstanbul.
- Davaslıgil, Ü. (2004). “Yüksek Matematik Yeteneğinin Erken Kestirimi ”, Ed.: A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili ve R.Şirin, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Bildiriler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 64, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 2, s.263-280. İstanbul.
- Davaslıgil, Ü. (2004). “Üstün Çocuklar”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.211-218. İstanbul.
- Davaslıgil, Ü. (2004). “Üstün Çocuklara Sahip Ailelerin Eğitimi”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.461-466. İstanbul.
- Davaslıgil, Ü. (2004). “Üstün Zekâlı Çocukların Eğitimi”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.233-241. İstanbul.
- Davaslıgil, Ü. (vd.). (2004). *Üstün Yetenekli Çocuklar Durum Tespiti Komisyonu Ön Raporu*. Çocuk Vakfı Yayınları: 67 I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi:5. İstanbul.
- Davaslıgil, Ü. ve Zeana, M. (2004). “Üstün Zekâlıların Eğitim Projesi ”, Ed.: A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili ve R.Şirin, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Bildiriler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 64, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 2, s.85-100. İstanbul.
- Davaslıgil, Ü. (2009). “Davashgil, Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Eğitimi”, Ed.: A. G. Akçamete, *Genel Eğitim Okullarında Özel Gereksinimi Olan Öğrenciler ve Özel eğitim*, s.545-586. Kök Yayıncılık. Ankara.
- Demirel, Ş. (2008). Abraham Tannenbaum’un Üstün Yetenek Sınıflandırmasına Giren Örnek Yetenek Türlerinin Toplumsal Değeri Üzerine Bir Araştırma, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

- Dönmez, N. (2004). “Bilim sanat Merkezleri’nin Kuruluşu ve İşleyişinde Yapılması Gereken Düzenlemeler”, Ed.: A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili ve R.Şirin, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Bildiriler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 64, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 2, s.69-84. İstanbul.
- Dönmez, N. ve Kurt, Ş.Z. (2004). “Bebeklik ve Okul Öncesi Dönemde üstün yetenekli Çocukların ve Ailelerinin Yönlendirilmesi”, Ed.: A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili ve R.Şirin, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Bildiriler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 64, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 2, s.393-400. İstanbul.
- Duman, B. (vd.). (2008). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Maya Akademi, Ankara.
- Enç, M. (2005). *Üstün Beyin Gücü Gelişim ve Eğitimleri*. Gündüz Eğitim ve Yay., Ankara.
- Enç, M. (1979). *Üstün Beyin Gücü*. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No: 83, Ankara.
- Enç, M. (2004). “Özel Eğitimin Tarihçesi ”, Ed.: R.Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili, *Üstün Yetenekli Çocuklar: Seçilmiş Makaleler Kitabı*, Çocuk Vakfı Yayınları: 63, I. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi Yayın Dizisi: 1, s.15-35. İstanbul.
- Ergin, T. (2003). Bilişsel Değerlendirme Sistemi (Cognitive Assessment System-CAS) Beş Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik, Güvenirlik ve Norm Çalışması, Yayınlanmamış doktora tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Fashola, O.S, Slavin, R.E.vd. (1998). Schoolwide Reform Models (okul Çapında Reform Modelleri). *Academic Search Complete*, s.79(5).
- Fiscus,E.D., Mandell,C.J. (2002). *Bireyselleştirilmiş Eğitim Programlarının Geliştirilmesi*. Ed: Akçamete, G. Ankara.
- Folsom, C. (2006). Making Conceptual Connections between Gifted and General Education: Teaching for Intellectual and Emotional Learning (TIEL) (Entelektüel ve Duygusal Öğrenme İçin Öğretme). *Roeper Review*, c.28(2), s.79-87(9).
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=19508229&site=ehost-live> Erişim tarihi 24.08.2009
- Gagne, F. (2009). “The Differentiated Model of Giftedness and Talent” Ed. Renzulli vd. *Systems & Models for Develeping Programs for the Gifted & Talented* (2B),Mansfield Center: ABD, Creative Learning Press, s.165-192.
- Geçtan, E. (2002). *İnsan Olmak*. Metis Yayınları, İstanbul.
- Heller, A.K., Mönks, J.F.vd. (2000). *International Handbook of Giftedness and Talend*. Elsevier Science Ltd. Oxford.

- Kaplan, S.N. (2009). "The Differentiated Model of Giftedness and Talent" Ed. Renzulli vd. *Systems & Models for Develeping Programs for the Gifted & Talented* (2B),Mansfield Center: ABD, The Grid: A Model To Construct Differentiated Curriculum For The Gifted, s.235-252.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yay. Ankara.
- Karasar, N. (2005). *Araştırmalarda Rapor Hazırlama*. Nobel Yay. Ankara.
- Köksal, A. (2007). Üstün Zekâlı Çocuklarda Duygusal Zekâyı Geliştirmeye Dönük Program Geliştirme Çalışması, Yayınlanmamış doktora tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Kuzgun,Y., Deryakulu D. (2006). *Eğitimde Bireysel Farklılıklar*. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Moon, S.M. vd. (2009). "The Differentiated Model of Giftedness and Talent" Ed. Renzulli vd. *Systems & Models for Develeping Programs for the Gifted & Talented* (2B),Mansfield Center: ABD, The Purdue Three-Stage Models, s.289-322
- Nelsen J., Lott, L. ve Glenn S. (2003). *Sınıfta Pozitif Disiplin*. Hayat Yay. İstanbul.
- Öner, N. (2006). *Türkiye' de Kullanılan Psikolojik Testlerden örnekler: Bir Başvuru Kaynağı*. Boğaziçi Üniversitesi Yay. İstanbul.
- Özden, Y. (1998). *Eğitimde Dönüşüm Yeni Değer ve Oluşumlar*. Pegem Yay. Ankara.
- Özyaprak, M. (2006). Zihinsel Güçleri ve Yeterlilikleri Gözlem Yoluyla Keşfetme Testinin Uzamsal-Analitik Boyutunun A-2 ve 3-5 Formlarının Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışmaları, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Palmer,D.,Ph.D. (2006). *Parents' Guide to IQ Testing and Gifted Education*. Parent Guide Books Long Beach, California.
- Putallaz, M., Baldwin, Joy ve Selph, H.(2005). "The Duke University Talent Identification Program (Duke Üniversitesi yetenek Belirleme Programı)". *High Ability Studies*; c.16 (1), s. 41-54 (1).
- <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=17941644&site=ehost-live> Erişim tarihi 24.08.2009
- Reis, S.M.. Renzulli, J.S. (2009). "The Differentiated Model of Giftedness and Talent" Ed. Renzulli vd. *Systems & Models for Develeping Programs for the Gifted & Talented* (2B),Mansfield Center: ABD, The Schoolwide Enricment Model: A For on Student Strengths, s.323-352
- Renzulli, J.S., Gubbins, E.J., McMillen, K.S., Eckert, R.D ve Little, C.A. (2009). *Systems & Models For Developing programs For The Gifted&Talented* (2B). Creative Learning Press, America.

- Sak, U. (2010). The EPTS. An Overview of the Education Programs for Talented Students and Research Stuation on it. 12. Uluslararası ECHA (European Council for High Ability) Kongresi, Paris, Fransa.
- Sak, U. (2009). *Üstün Yetenekliler Eğitim Programları*. Maya Akademi Yay. Ankara.
- Sakaoğlu, N. (2003). *Osmanlı'dan Günümüze Eğitim Tarihi*. İstanbul Bilgi Üniversitesi yayınları, İstanbul.
- Savant, M. Ve Fleischer, L. (2000). *Beşin Geliştirme*. İm Yayın, İstanbul.
- Savaşan G. (2006). Kaufman Kısa Zekâ testi (Kaufman Brief İntelligence Test-K_BIT) 9-10 Yaş Çocukları Üzerinde Geçerlik, Güvenirlik ve Ön Norm Çalışmaları, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Say, G. (2003). *Fazıl Say'ın Annesi Olmak Yeteneğin Keşfi*. Ana Yayıncılık, İstanbul.
- Say, G. (2003). *Fazıl Say'ın Annesi Olmak Yeteneğin Eğitimi*. Ana Yayıncılık, İstanbul.
- Schack, G.D. (1996). All aboard or standing on the shore? Gifted educators and the educational reform movement (Armağanlı Eğitimciler ve Eğitsel Reform Hareketleri). *Roeper Review*; c.18(3), s.190.
- <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=9604291225&site=ehost-live> Erişim Tarihi 24.08.2009
- Schemel, R. (1997). *Yönetim Eğitimi Alıştırmaları Kuramdan Uygulamaya*. Türk Psikologlar Der. Yay. Ankara.
- Selçuk, Z. (2000). *Okul Deneyimi ve Uygulama*. Nobel Yay. Ankara.
- Senemoğlu, N. (2007). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya*. Gönül Yayıncılık. Ankara.
- Sullivan, S.C., Rebhorn, L. (2002). PEGS: Appropriate Education for Exceptionally Gifted Students (İstisnai Armağanlı Çocuklar İçin uygun Eğitim). *Roeper Review*; c.24(4), s.221(5).
- <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=7335966&site=ehost-live> Erişim Tarihi 24.08.2009
- Sungur, N. (1997). *Yaratıcı Düşünce*. Evrim Yay. İstanbul.
- Tannenbaum, A.J.. (2009). "The Differentiated Model of Giftedness and Talent" Ed. Renzulli vd. *Systems & Models for Develeping Programs for the Gifted & Talented* (2B), Mansfield Center: ABD, Defining, Determining, Discovering & Developing Excellence, s.503-570.
- Tekin, E. (2001). *Özel Eğitimde Yanlızsız Öğretim Yöntemleri*. Nobel Yayın, Ankara.

Tomlinson, C. A. (2009). "The Differentiated Model of Giftedness and Talent" Ed. Renzulli vd. *Systems & Models for Develeping Programs for the Gifted & Talented* (2B),Mansfield Center: ABD, The Parallel Curriculum Model: A.Design To Develop Potential& Challenge High- Ability Learners, s.571-598

Tomlinson, C. A. (2009). "The Differentiated Model of Giftedness and Talent" Ed. Renzulli vd. *Systems & Models for Develeping Programs for the Gifted & Talented* (2B),Mansfield Center: ABD, Differentiation: Making Curriculum Work For All Students Through Responsive Planning& Instruction , s.599-628

Wigle, S.E. (2002). Special Education Directors And Their Competencies On Cec-Identified Skills (Özel Eğitim Yöneticileri ve Onların CEC Tarafından Belirlenmiş Yeteneklerdeki Ehliyetleri). *Education*, c.123(2), s.276(13).

<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=9134676&site=ehost-live> Erişim Tarihi 24.08.2009

Wu-Tien Wu. (2009). Talent identification and development in Taiwan. *Roeper Review*; c.22 (2), s.131(4).

<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=2809621&site=ehost-live> Erişim Tarihi 24.08.2009

Yavuzer, H. (2000). *Okul Çağı Çocuğu*. Remzi Kitabevi, İstanbul.

Yavuzer, H. (1998). *Çocuk Eğitimi El Kitabı*. Remzi Kitabevi, İstanbul.

Yörükoğlu, A. (1997). *Çocuk Ruh Sağlığı*. Özgür Yay. İstanbul.

<http://www.uyep.anadolu.edu.tr/documents/uycukozetkitapNis2010.pdf>

http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2551_2.html

http://mevzuat.meb.gov.tr/html/26184_0.html

<http://www.nagc.org/index.aspx?id=574&ir>

<http://www.beyazit.k12.tr/>

EKLER

EK1 : ANKET İZİN DİLEKÇESİ

EK2 : MALTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ'nün
İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ'NE GÖNDERDİĞİ YAZISI

EK3 : İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ'nün MİLLİ EĞİTİM
BAKANLIĞINA GÖNDERDİĞİ YAZISI

EK4 : MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'nın İSTANBUL VALİLİĞİ MİLLİ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ YAZISI

EK5 : MALTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ'nün
İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ONAY EKLİ YAZISI

EK6 : ÖĞRENCİLER İÇİN HAZIRLANMIŞ ANKET FORM VE SORULARI

EK7 : ÖĞRETMENLER İÇİN HAZIRLANMIŞ ANKET FORM VE SORULARI

EK8 : YÖNETİCİLER İÇİN HAZIRLANMIŞ ANKET FORM VE SORULARI

EK1 : ANKET İZİN DİLEKÇESİ

T.C. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Programı öğrencisiyim. Tez çalışmamın konusu; “**Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim veren Okul Ve Merkezlerin Eğitim ve Yönetim Modeli**”, Danışmanım; “**Doç. Dr. Gonca Telli Yamamoto**” dur. Bu nedenle İstanbul ili Avrupa yakasında bulunan “**Fatih-Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu**”, Anadolu yakasında bulunan “**Bilim Sanat Merkezi**” ve Eskişehir İli Anadolu Üniversitesinde “**Üstün Yetenekliler Eğitim Programı**” na katılan öğrenciler, eğitici ve yöneticilere anket uygulayabilmem için gerekli izin yazısının tarafıma verilmesi arz ederim.

Adres: Maltepe Üniversitesi
Dragos Yerleşkesi

Kartal / İstanbul


Şükran TANTAY
Maltepe Üniversitesi
Öğretim Görevlisi

**EK2 : MALTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ'nün
İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ'NE GÖNDERDİĞİ
YAZISI**



T.C.MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Sayı : B.30.2.MLT.0.41.00-302.08.01-980

İstanbul, 10.05.2010

T.C
İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Şükran TANTAY'ın, tez danışmanlığını Okan Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu öğretim üyelerinden Doç. Dr. Gonca TELLİ YAMAMOTO'nun üstlendiği "Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim Veren Okul ve Merkezlerin Eğitim ve Yönetim Modeli" başlıklı bir araştırma yapmaktadır.

Araştırmada ihtiyaç duyulan verileri toplamak amacıyla, konuya ilişkin MEB Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığının 11.04.2007 tarih ve 1950 sayılı yazılı emri ve Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi dikkate alınarak ekteki anket hazırlanmıştır.

Söz konusu çalışmayla ilgili olarak, İstanbul ili, Fatih ilçesindeki "Fatih-Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulu" ve Ataşehir ilçesindeki "Bilim Sanat Merkezi"ndeki öğrenciler, eğitimciler ve yöneticilere yönelik bir anket uygulanması hususunu en iyi şekilde müsaadelerinize saygılarımla arz ederim.



EK: Tez Özeti
Anket

Şükran TANTAY
Adres: Maltepe Üniversitesi-Dragos Yerleşkesi
Kartal-İSTANBUL
Cep : 0 505 677 2668

Marmara Eğitim Köyü Maltepe Arena 34857 Maltepe / İSTANBUL
Tel: (0216) 626 10 50 (pbx) Fax: (0216) 626 11 79
e-mail: sbe@maltepe.edu.tr web: www.maltepe.edu.tr

**EK3 : İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ'nün MİLLİ EĞİTİM
BAKANLIĞINA GÖNDERDİĞİ YAZISI**

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/52152
Konu : **Anket.**
(Şükran TANTAY)

//.. Mayıs 2010

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- İlgi: a-)Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın 11/04/2007 tarih ve 1950 sayılı emri.
b-) Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 26/01/2009 tarih ve 410 sayılı emri.
c-)Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 10/05/2010 tarih ve 980 sayılı yazısı.

Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi **Şükran TANTAY**'ın, ilimizde ekte isimleri belirtilen okullarda uygulanmak üzere "**Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim Veren Okul ve Merkezlerin Eğitim ve Yönetim Modeli**" konulu anket çalışmasını yapma istekleri İlgi (c) yazı ve ekleri ile bildirilmektedir.

Söz konusu anket çalışması üstün yetenekli öğrencilere de uygulanacağından İlgi (b) emrinize göre gereğini arz ederim.



İlhami ORAL
Vali a.
Millî Eğitim Müdür V.

EKLER :

Ek-1. İlgi (c) yazı ve ekleri.

EĞİTİM **NOT** : Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.
%100 **Adres** : İstanbul Millî Eğitim Müdürlüğü A.Blok Ankara cad. No:2 Cağaloğlu 2125261382
DESTEK **E-Mail** : kultur34@meb.gov.tr **Web** : <http://istanbul.meb.gov.tr/bolumler/kultur>
4440632

**EK4 : MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI 'nın İSTANBUL VALİLİĞİ MİLLİ
EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ YAZISI**

EN : MEB ÖZEL EĞT REH DMS HON İGM

FARKS NO: 10090312131356

25 MAY. 2010 14:50

51

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.08.0.ÖRG.0.72.05.00.770 2262
Konu : Anket

24.05.2010

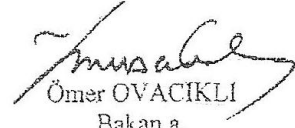
İSTANBUL VALİLİĞİNE
(Milli Eğitim Müdürlüğü)

İlgi: 11/05/2010 tarihli ve B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/52152 sayılı yazı.

Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimler Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Şükran TANTAY'ın "Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim Veren Okul ve Merkezlerin Eğitim ve Yönetim Modeli" konulu anket çalışmasını uygulama isteğine dair ilgi yazı Genel Müdürlüğümüze incelenmiştir.

Söz konusu anket çalışmasının İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi ile Beyazıt Ford Otosan İlköğretim Okulunda uygulanması, anket sonuçlarının rapor halinde (CD formatında) Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Ömer OVACIKLI
Bakan a.
Daire Başkanı

**EK5 : MALTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ'nün
İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ONAY EKLI YAZISI**



**T.C
MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

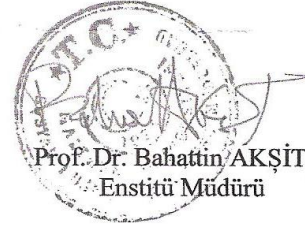
Sayı : B.30.2.MLT.0.41.00-302.99-1160

İstanbul, 21.06.2010

Sayın Şükran TANTAY

Tez çalışmanızla ilgili TC İstanbul Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğünden gelen yazının bir kopyası ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla rica ederim.



Ek: İl Millî Eğitim Müdürlüğü Yazısı (1 Sayfa).

Marmara Eğitim Köyü Kültür Merkezi
34857 Maltepe İSTANBUL
Tel: 0216 626 10 50
Fax: 0216 626 11 79

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/ *59047*
Konu : **Anket.**
(**Şükran TANTAY**)

01 .. Haziran 2010

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne

- İlgi: a-) 29/04/2009 tarih ve 1242 sayılı yazınız.
b-) Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 24/05/2010 tarih ve 2262 sayılı emri.
c-) Milli Eğitim Müdürlüğü Anket Komisyonu'nun 27/05/2010 tarihli tutanağı.
d-) Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik izin ve Uygulama Yönergesi.

Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi **Şükran TANTAY**'ın, İlimizde ekte isimleri belirtilen okullarda uygulanmak üzere "**Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim Veren Okul ve Merkezlerin Eğitim ve Yönetim Modeli**" konulu anket çalışmasını yapma isteği ilgi (b) emir ile uygun görülmüş olup, ilgi (c) anket komisyonu tarafından değerlendirilmiştir.

Bilgilerinizi, gereğinin ilgi (b) emir esasları dahilinde yapılmasını, işlem bittikten sonra 2(iki) hafta içinde sonuçtan Bakanlığımız Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ve Müdürlüğümüz Kültür Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.


Mustafa USLU
Müdür a.
Müdür Yardımcısı V.

EKLER :

- Ek-1. İlgi (b) emir örneği.
Ek-2. Anket soruları.



NOT : Verilecek cevapta tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılması rica olunur.
Adres : İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü A.Blok Ankara cad. No:2 Cağaloğlu 2125261382
E-Mail : kultur34@meb.gov.tr **Web** : <http://istanbul.meb.gov.tr/bolumler/kultur>
4440632

EK6 : ÖĞRENCİLER İÇİN HAZIRLANMIŞ ANKET FORM VE SORULARI

Sayın Katılımcı,

Bu çalışma, “ Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim veren Okul Ve Merkezlerin Eğitim ve Yönetim Modeli ” ni araştırmaktadır. Ekte bu konuyla ilgili bazı ifadeler yer almaktadır. Sizden istenilen bu ifadeleri okuyarak söz konusu fikrin sizin görüşünüze ne derecede uygun olduğunu değerlendirmenizdir. Cevaplarınızı verirken, her ifadenin yanındaki ölçekleri kullanınız. Ölçekler “kesinlikle katılmıyorum” seçeneğinden “kesinlikle katılıyorum” seçeneğine doğru sıralanmıştır. Her ifadeye ne derecede katıldığınızı, sizce uygun olan seçeneği işaretleyerek belirtiniz. Demografik Bilgi Formunda durumunuza uygun seçeneği, önündeki paranteze çarpı (x) koyarak ve boşlukları doldurarak yanıtlayınız.

Anketteki hiç bir ifadenin doğru ya da yanlış yanıtı yoktur. Önemli olan sizin kendi görüşünüzdür. Bu nedenle, lütfen soruları yanıtızsız bırakmayınız ve soru formu üzerinde kimliğinizi belirtecek herhangi bir ifadeye yer vermeyiniz. Katılarınız için çok teşekkür ederim.

Şükran Tantay
Eğitim Yönetimi ve Denetimi
Yüksek Lisans öğrencisi

ÖĞRENCİLER İÇİN DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Bu bölüm, “kişisel bilgileri” ile ilgili maddeleri içermektedir. Durumunuza uygun olan seçeneği, önündeki parantezin içerisine çarpı (x) koyarak ve boşluklara yazarak yanıtlayınız.

1. Cinsiyetiniz: Kız Erkek
2. Yaşınız: 7-9 10-12 13-15 16-18
3. Özel veya üstün yetenekli öğrenci olarak eğitim aldığınız okul/ merkez/ program adı :
.....
4. Özel veya üstün yetenekli öğrenci olarak okul/ merkez/ programda kaç yıl eğitim aldığınız?
.....
5. Özel veya üstün yetenekli öğrencilere yönelik başka bir eğitim aldınız mı?
 Evet Hayır

Cevabınız evet ise eğitim aldığınız kurumu, eğitimin adını, içeriğini ve toplam süresini yazınız.

.....
.....
.....

6. 2009-2010 eğitim öğretim yılında kaçınıcı sınıfta okuyorsunuz?

7. 2009-2010 eğitim öğretim yılında devam ettiğiniz okul/ merkez/ programda toplam Özel veya Üstün Yetenekli öğrenci sayısı kaçtır? :.....

8. Kişisel bilgilerinizle ilgili başka belirtmek istedikleriniz varsa aşağıya yazınız.

.....
.....

	Özel veya üstün yetenekli öğrenci olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi size uygun gelmektedir? Her ifadeye ne derecede katıldığınızı, sizce uygun olan seçeneği işaretleyerek belirtiniz. okul /merkez/ program : "özel veya üstün yetenekli öğrenci olarak eğitim aldığınız kurum" olarak değerlendirilmektedir.	kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	emin değilim	katılıyorum	kesinlikle katılıyorum
1.	Okulumu(okul /merkez/ program) çok seviyorum.					
2.	Okulda (okul /merkez/ program) güzel vakit geçiriyorum.					
3.	Okulda(okul /merkez/ program) aldığım eğitimi yeterli görüyorum.					
4.	Okulumuz(okul /merkez/ program) bize okul dışı etkinliklerde başarılı olmamız için destek veriyor (bilgi yarışmaları vs.).					
5.	Öğretmenlerimi seviyorum.					
6.	Öğretmenlerime soru sorduğumda yeterli açıklamayı alabiliyorum.					
7.	Sınıfımızda etkinliklerimizin verimli olması için iyi bir takım çalışması yapabiliyoruz.					
8.	Öğretmenlerimiz ders işlerken teknolojiden yararlanıyorlar.					
9.	Öğretmenlerimiz ders işlerken araç ve gereçlerden yararlanabiliyorlar.					
10.	Öğretmenlerimiz bize karşı sabırlı davranıp bütün soru ve sorunlarımıza cevap bulmaya çalışıyorlar.					
11.	Öğretmenlerimiz bazı zamanlarda(Örneğin; dersi anlamadığımızda) bizimle bireysel çalışıp yardımcı oluyorlar.					
12.	Öğretmenlerimiz iyi bildiğimiz konularda bizi sıkmadan daha farklı çalışmalar yapabiliyorlar (bireyselleştirme).					
13.	Sınıf içinde arkadaşlarımızla dayanışma içerisinde sorun yaşamadan çalışabiliyoruz.					
14.	Öğretmenlerimiz bazı dersleri spor salonu, labovatuvar,kanferans salonu gibi işlenmesi gerekli yerlerde yapıyorlar.					
15.	Okulun(okul /merkez/ program) gerektiğinden fazla disiplinli olduğunu düşünüyorum.					
16.	Rehberlik servisi biz öğrencilere gerekli ilgiyi gösterir.					
17.	Öğretmenlerimin görüş ve önerilerini dikkate alırım.					
18.	Proje yaparken araç-gereç ve bilgi sıkıntısı çekmiyoruz.					
19.	Okulumuzda(okul /merkez/ program) çok çeşitli sportif faaliyetler var.					
20.	Ailem okulumuzdan (okul /merkez/ program) memnundur.					
21.	Okulumda (okul /merkez/ program) farklı bir eğitim alıyorum.					
22.	Yöneticilerim bana anlayışla davranıyorlar.					
23.	Öğretmenlerim benim görüş ve önerilerimi dikkate alırlar.					

EK7 : ÖĞRETMENLER İÇİN HAZIRLANMIŞ ANKET FORM VE SORULARI

Sayın Katılımcı,

Bu çalışma, “ Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim veren Okul Ve Merkezlerin Eğitim ve Yönetim Modeli ” ni araştırmaktadır. Ekte bu konuyla ilgili bazı ifadeler yer almaktadır. Sizden istenilen bu ifadeleri okuyarak söz konusu fikrin sizin görüşünüze ne derecede uygun olduğunu değerlendirmenizdir. Cevaplarınızı verirken, her ifadenin yanındaki ölçekleri kullanınız. Ölçekler “kesinlikle katılmıyorum” seçeneğinden “kesinlikle katılıyorum” seçeneğine doğru sıralanmıştır. Her ifadeye ne derecede katıldığınızı, sizce uygun olan seçeneği işaretleyerek belirtiniz. Demografik Bilgi Formunda durumunuza uygun seçeneği, önündeki paranteze çarpı (x) koyarak ve boşlukları doldurarak yanıtlayınız.

Anketteki hiç bir ifadenin doğru ya da yanlış yanıtı yoktur. Önemli olan sizin kendi görüşünüzdür. Bu nedenle, lütfen soruları yanıtsız bırakmayınız ve soru formu üzerinde kimliğinizi belirtecek herhangi bir ifadeye yer vermeyiniz. Katkılarınız için çok teşekkür ederim.

Şükran Tantay
Eğitim Yönetimi ve Denetimi
Yüksek Lisans öğrencisi

ÖĞRETMEN DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Bu bölüm, "kişisel bilgileri" ile ilgili maddeleri içermektedir. Durumunuza uygun olan seçeneği, önündeki parantezin içerisine çarpı (x) koyarak ve boşluklara yazarak yanıtlayınız.

1. Cinsiyetiniz: () Kadın () Erkek
2. Yaşınız: () 20-29 () 30- 39 () 40- 49 () 50 ve üzeri
3. Medeni durumunuz: () Evli () Bekar
4. En son mezun olduğunuz okul (üniversite / bölüm):.....

5. Branşınız:.....

6. Öğretmenlikteki kıdeminiz:

() 5 yıl ve daha az () 6- 10 yıl () 11- 15 yıl () 16- 20 yıl () 21 yıl ve üzeri

7. Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle çalışma süreniz:

() 5 yıl ve daha az () 6- 8 yıl () 9- 11 yıl () 12- 14 yıl () 15 yıl ve üzeri

8. Özel veya üstün yetenekli öğrencilere yönelik bir eğitim(hizmet içi eğitim, kurs, seminer vb.)

aldınız mı?

() Evet

() Hayır

Cevabınız evet ise eğitim aldığınız kurumu, eğitimin adını, içeriğini ve toplam süresini yazınız.

.....
.....
.....

9. 2009-2010 eğitim öğretim yılının kurumunuzdaki toplam Özel veya üstün yetenekli öğrenci sayısı:.....

10. 2009-2010 eğitim öğretim yılında kurumunuzda eğitim verdiğiniz toplam Özel veya üstün yetenekli öğrenci sayısı:.....

Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin bulunduğu kurumda öğretmen olmak ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi size uygun gelmektedir? Her ifadeye ne derecede katıldığınızı, sizce uygun olan seçeneği işaretleyerek belirtiniz.

		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	emin değilim	katılıyorum	kesinlikle katılıyorum
1.	Eğitim öğretim sürecinde yapmak istediğim(her alanda) değişiklikler için kurum yöneticisinden gerekli desteği almaktayım.					
2.	Kurum yöneticileriyle işbirliği içerisinde eğitim öğretim sürecini sürdürmekteyim.					
3.	Yöneticimin verdiği emirler doğrultusunda hareket ederim.					
4.	Yöneticim görüş ve önerilerimi dikkate alır.					
5.	Yöneticim özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuata hakimdir.					
6.	Yöneticim kuralları bütünüyle tavizsiz uygular.					
7.	Yöneticim takım çalışmasına yatkındır.					
8.	Yöneticim çalışmalarımızı gönüllü destekler.					
9.	Kurumumuzda yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen vardır.					
10.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle takım çalışmaları yapabiliyoruz.					
11.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle, özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkında fikir alışverişinde bulunmaktayız.					
12.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle eğitim yapan öğretmenlerle özel veya üstün yetenekli öğrenciler hakkındaki eğitim , seminer vb. çalışmaları takip ediyoruz.					
13.	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için farklı çalışmalar yapan diğer kurumlardaki öğretmenlerle iletişim (diyalog) halindeyiz .					
14.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili kanun yönetmelik ve mevzuatlar vb. yeterlidir.					
15.	MEB'in yetiştirdiği öğretmenler özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi hakkında yeterliliğe sahiptir.					
16.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilere eğitimde gerekli olan farklılaştırmaları yapmaktayım (ürün, süreç, içerik vb.).					

17.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olduğu durumlarda BEP(Bireysel Eğitim Programı) çalışması yapıyorum.					
18	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan maddi desteği kurumumdan alabiliyorum.					
19	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde gerekli olan manevi desteği kurumumdan alabiliyorum.					
20	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmekteyim.					
21	Her ders için gerekli olabilecek araç ve gereçleri kullanabilirim.					
22	Kurumumuzda dersler için gerekli olabilecek teknolojik araç ve gereçler (tepegöz , projeksiyon, simülasyon vb) vardır.					
23	Dersin amacı / kazanımı doğrultusunda spor salonu, laboratuvar, konferans salonu vb. yerleri kullanmaktayım.					
24	Sınıf içi disiplini iyi sağlıyorum.					
25	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerine gerekli ilgiyi gösterir.					
26	Rehberlik servisi, özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili öğretmenleri bilgilendirir.					
27	Öğrencileri değerlendirirken sadece yazılı sınavı dikkate alırım.					
28	Öğrencileri değerlendirirken eğitim sürecini ve ürünü (portfolyo ve proje) de değerlendirmeye katarım.					
29	Öğrencilerle iyi iletişim kurabiliyorum.					
30	Özel veya üstün yetenekli öğrencileri anlayabiliyorum.					
31	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler öğretim süreci boyunca beni kolay anlayabiliyorlar.					
32	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler de hata yapabilirler.					

EK8 : YÖNETİCİLER İÇİN HAZIRLANMIŞ ANKET FORM VE SORULARI

Sayın Katılımcı,

Bu çalışma, “ Özel veya Üstün Yetenekli Çocuklara Eğitim veren Okul Ve Merkezlerin Eğitim ve Yönetim Modeli ” ni araştırmaktadır. Ekte bu konuyla ilgili bazı ifadeler yer almaktadır. Sizden istenilen bu ifadeleri okuyarak söz konusu fikrin sizin görüşünüze ne derecede uygun olduğunu değerlendirmenizdir. Cevaplarınızı verirken, her ifadenin yanındaki ölçekleri kullanınız. Ölçekler “kesinlikle katılmıyorum” seçeneğinden “kesinlikle katılıyorum” seçeneğine doğru sıralanmıştır. Her ifadeye ne derecede katıldığınızı, sizce uygun olan seçeneği işaretleyerek belirtiniz. Demografik Bilgi Formunda durumunuza uygun seçeneği, önündeki paranteze çarpı (x) koyarak ve boşlukları doldurarak yanıtlayınız.

Anketteki hiç bir ifadenin doğru ya da yanlış yanıtı yoktur. Önemli olan sizin kendi görüşünüzdür. Bu nedenle, lütfen soruları yanıtsız bırakmayınız ve soru formu üzerinde kimliğinizi belirtecek herhangi bir ifadeye yer vermeyiniz. Katılarınız için çok teşekkür ederim.

Şükran Tantay
Eğitim Yönetimi ve Denetimi
Yüksek Lisans öğrencisi

YÖNETİCİLER İÇİN DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

Bu bölüm, "kişisel bilgileri" ile ilgili maddeleri içermektedir. Durumunuza uygun olan seçeneği, önündeki parantezin içerisine çarpı (x) koyarak ve boşluklara yazarak yanıtlayınız.

1. Cinsiyetiniz: () Kadın () Erkek
2. Yaşınız: () 20-29 () 30- 39 () 40- 49 () 50 ve üzeri
3. Medeni durumunuz: () Evli () Bekar
4. En son mezun olduğunuz okul (üniversite / bölüm):.....

5. Branşınız:.....

6. Öğretmenlikteki kıdeminiz:

- () 5 yıl ve daha az () 6- 10 yıl () 11- 15 yıl () 16- 20 yıl () 21 yıl ve üzeri

7. Yöneticilikteki kıdeminiz:

- () 5 yıl ve daha az () 6- 10 yıl () 11- 15 yıl () 16- 20 yıl () 21 yıl ve üzeri

8. Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle çalışma süreniz:

- () 5 yıl ve daha az () 6- 8 yıl () 9- 11 yıl () 12- 14 yıl () 15 yıl ve üzeri

9. Özel veya üstün yetenekli öğrencilere yönelik bir eğitim(hizmet içi eğitim, kurs, seminer vb.) aldınız mı?

- () Evet () Hayır

Cevabınız evet ise eğitim aldığınız kurum, eğitimin adını, içeriğini ve toplam süresini yazınız.

.....
.....
.....

9) Yönettiğiniz kurumun mevcudu:.....

10) 2009-2010 eğitim öğretim yılının kurumunuzdaki toplam Özel veya üstün yetenekli öğrenci sayısı:.....

	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin bulunduğu kurumda yönetici olmak ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi size uygun gelmektedir? Her ifadeye ne derecede katıldığınızı, sizce uygun olan seçeneği işaretleyerek belirtiniz.	kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	emin değilim	katılıyorum	kesinlikle katılıyorum
1.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle uğraşmak zordur.					
2.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle çalışmak tatmin edicidir.					
3.	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler her zaman başarılıdır.					
4.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin bulunması kuruma prestij kazandırır.					
5.	Öğretmenler yöneticinin verdiği emirler doğrultusunda hareket ederler.					
6.	Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için kurumda yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen vardır.					
7.	Öğretmenler takım çalışmasına yatkındır.					
8.	Öğretmenler teknolojiden üst düzeyde faydalanırlar					
9.	Öğretmenler çalışmalara gönüllü katılırlar.					
10.	Öğretmenler Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için gerekli olduğu takdirde derste farklılaştırma yaparlar.					
11.	Öğretmenler Özel veya üstün yetenekli öğrenciler için BEP(Bireysel EğitimProgramı) hazırlayabiliyorlar.					
12.	Öğretmenler Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili mevzuat değişikliklerini dikkate alarak müfredatta değişiklikler yapabilmektedirler.					
13.	Eğitim süreci boyunca öğretmenler sınıf içi disiplini iyi sağlarlar.					
14.	Öğretmenler dersin amacı(kazanımı)doğrultusunda spor salonu, labovatuvar,kanferans salonu gibi yerleri yeterince kullanabiliyorlar.					
15.	Yönetim olarak öğretmenlere eğitim süreci boyunca her alanda yeterli desteği veriyoruz.					
16.	Öğretmenlerin görüş ve önerilerini dikkate alırım.					

17.	Özel veya üstün yetenekli öğrencilere gerekli ilgiyi gösteririm.					
18	Rehberlik servisi Özel veya üstün yetenekli öğrencilere gerekli ilgiyi gösterir.					
19	MEB maddi olarak yeterli desteği sağlayamamaktadır.					
20	Kurumumuza destek olacak sponsorları bulmakta zorluk çekmiyoruz.					
21	Ailelerden yeterli maddi desteği almaktayız					
22	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili MEB bünyesinde kanun , yönetmelik, mevzuatlar vb. yeterlidir.					
23	Eğitim öğretim sürecinde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri üst düzey yetkililere ulaştırılmaktadır.					
24	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerin eğitimleriyle ilgili öğretmen yetiştirme çalışmaları yeterlidir.					
25	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili yapılan çalışmalar kamuoyunda duyulmaktadır.					
26	Belirli periyodlarla eğitim öğretim amaçlı geziler/incelemeler yapılmaktadır.					
27	Eğitim öğretimle ilgili seminerlere yeterli düzeyde ilgi gösteriyoruz.					
28	Özel veya üstün yetenekli öğrencilerle ilgili çalışma yapan başka kurumlarla iletişim halinde değiliz.					

ÖZGEÇMİŞ

İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Matematik Bölümü ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümünü bitirdi. Matematik Öğretmenliği ve Okul Yöneticiliği yaptı. Çeşitli Üniversitelerde Öğretim Görevlisi olarak çalıştı. Öğretim Görevlisi olarak halen çalışmaktadır. Aynı zamanda Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans programında kariyerine devam etmektedir.